WINTERNOTA 2024

Versie 12-11-2024

Raadsvergadering 12 december 2024

Inhoudsopgave

Inleiding 4
Cijfermatige weergave 7
Programma 1 Bestuur 9
Speerpunten - Stand van zaken 12
Programma 2 Publiek, Veiligheid en JZ 13
Speerpunten - Stand van zaken 16
Programma 3 Ruimtelijke Ontwikkeling 17
Speerpunten - Stand van zaken 21
Programma 4 Ruimtelijk Beheer 22
Speerpunten - Stand van zaken 26
Programma 5 Sociaal Domein/Samenleving 27
Speerpunten - Stand van zaken 34
Programma 6 Financiën en Algemene dekkingsmiddelen 35
Speerpunten - Stand van zaken 39
Bijlage 1 Status uitvoering speerpunten Begroting 2024 40
Toelichting 40
Programma 1 Bestuur 41
Goed bestuur 41
Programma 2 Publiek, Veiligheid en JZ 43
Een veilige leefomgeving 43
Dienstverlening burgerzaken op niveau 44
Programma 3 Ruimtelijke Ontwikkeling 46
Kwalitatief hoogw. en duurz.leefomg. 46
Ruimte voor economie en bedrijvigheid 48
Ontspanning binnen handbereik 49
Programma 4 Ruimtelijk Beheer 51
Schoon en verzorgd 51
Toekomstbest.data-infrastructuur 53
Bereikbaar en veilig 54
Programma 5 Sociaal Domein/Samenleving 58
Toegankelijkheid 58
Bestaanszekerheid 60
Samenkracht 61
Preventie voorliggend veld 66
Partnerschap 71
Programma 6 Financiën en Alg dekkingsmiddelen 73
Optimale inzet en beheer van financiële middelen. 73
Bijlage 2 Toelichting MIP 74

Bijlage 3 Overzicht en verloop reserves....77
Specificatie mutaties in stand Winternota....79
Mutatie omschrijving....82
Bijlage 4 Overzicht en verloop voorzieningen....85
Specificatie mutaties in stand Winternota....87
Mutatie omschrijving....88
Bijlage 5 Overzicht Budgetoverhevelingen....89
Mutatie omschrijving....89

Inleiding

Geacht bestuur,

Hierbij treft u de Winternota 2024 aan.

De Winternota is de laatste rapportage vóór het opstellen van de Jaarrekening 2024. De werkzaamheden hiervoor zijn inmiddels in volle gang. In samenwerking met de budgethouders zijn de lopende exploitatiebudgetten in de jaarschijf 2024 tegen het licht gehouden en waar nodig positief of negatief bijgesteld. De Winternota richt zich, zoals gemeld, in principe alleen op het lopende jaar en is de laatste mogelijkheid voor de raad om budgetten voor baten en lasten aan te passen. Hiermee worden onrechtmatigheden in de jaarrekening beperkt.

Er zijn enkele ontwikkelingen die niet alleen op 2024 betrekking hebben maar doorlopen naar 2025 en verder. In de nota worden deze apart genoemd. Op 7 november j.l. is de begroting 2025 en verder vastgesteld en met deze Nota ontstaan de eerste mutaties op het begrotingssaldi. Ondanks de wijzigingen uit deze Winternota blijft het saldo voor de komende jaren positief.
Wij wijzen u wel op de ontwikkelingen in Programma 5 bij Specialistische Jeugdzorg en WMO. Deze ontwikkeling vormt een financieel risico voor de komende jaren. In de begrotingsraad is toegezegd dat er momenteel een onderzoek loopt naar de gemeentelijke uitgaven binnen het Sociaal Domein en dat de uitkomsten hiervan begin 2025 met u gedeeld worden. In dit onderzoek wordt onze gemeente o.a. vergeleken met een aantal vergelijkbare – referentie- gemeenten. Het college spreekt de verwachting uit dat dit onderzoek ook mogelijkheden voor bijstelling van de kostenontwikkeling van WMO en Jeugdzorg zal bieden.
U ontvangt hierover separate informatie

De totstandkoming van deze Winternota
Deze nota is tot stand gekomen in samenwerking met alle afdelingen binnen de organisatie. De nota is opgesteld in de periode september-oktober 2024. In deze nota treft u wijzigingen aan die zich hebben voorgedaan als autonome ontwikkelingen, bestaand beleid en mutaties in het meerjarig investeringsplan. In deze nota is *geen* nieuw beleid opgenomen.
Sommige bijstellingen zijn, voor de jaren 2025 en verder, al meegenomen in de begroting 2025 welke op 7 november 2024 is vastgesteld. Bijstellingen voor 2025 en verder die bij het opstellen van de begroting 2025 nog niet bekend of niet concreet waren zijn opgenomen in deze nota. De bijstellingen worden aan u voorgelegd om daarmee de begroting, de basis voor de jaarrekeningcontrole, te actualiseren.

Saldo begroting ná de Winternota

Het totaal van de mutaties in deze nota dat wordt verwerkt in het saldo begroting 2024 is:
€ 109.587

Na vaststelling van de in de nota opgenomen voorstellen resulteert een saldo begroting van:

2024	€	-528.714
2025	€	289.934
2026	€	316.489
2027	€	899.251

De grootste mutaties in de Winternota zijn hieronder weergegeven (groter dan € 30.000 en kleiner dan -/- € 30.000)

Bedragen * € 1.000					
Omschrijving	Prod	2024	2025	2026	2027
Actualisatie budget Burgerparticipatie	1.05	38	0	0	0
Bijstellen budget Contributies	1.07	-30	-30	-30	-30

Bedragen * € 1.000					
Omschrijving	Prod	2024	2025	2026	2027
Bijstelling budgetten ziekteverzuim personeel	1.07	103	0	0	0
Inzet duurzaamheid	1.07	280	0	0	0
Kosten salarisadministratie	1.07	-60	0	0	0
Vrijval deel budget Economische zaken 2024	3.01	40	0	0	0
Restauratie Monumenten Egbert Sneijderplein en Pellersplein	3.03	-30	0	0	0
Bijstelling ramingen RO - Structuur en bestemmingsplannen	3.05	70	0	0	0
Inzet duurzaamheid	3.07	373	0	0	0
Bijstelling ramingen RO - Opbrengst omgevingsvergunningen 2024	3.08	100	0	0	0
Bijstelling ramingen RO - Budget Omgevingswet	3.15	0	400	0	0
Klein onderhoud Openbare Verlichting	4.02	-40	0	0	0
Verkeer bijstellingen	4.06	-46	0	0	0
Aanpassing afschrijving CAI	4.10	430	0	0	0
Afval bijstellingen	4.13	42	0	0	0
Aframing Kosten Beheer Begraafplaatsen	4.16	30	0	0	0
Budgetoverheveling Wijksteunpunt Oosthuizen	5.01	47	0	0	0
GGD Zaanstreek-Waterland	5.01	39	0	0	0
Actualisatie budgetten specialistische jeugdhulp	5.06	-675	-335	0	0
Actualisatie budgetten Wmo	5.07	-280	-140	0	0
Zwembad De Waterdam	5.09	0	-50	-64	-85
Actualisatie BUIG	5.15	263	0	0	0
Inburgering	5.16	185	0	0	0
Rente uitstaande saldi Schatkistbankieren	6.01	70	0	0	0
Bijstelling opbrengsten OZB belastingen	6.02	80	0	0	0
Bijstelling accres septembercirculaire	6.04	0	86	153	236
Gevolgen septembercirculaire 2024	6.04	378	0	0	0
Afboeken oude debiteuren	6.07	-32	0	0	0
Naheffingsaanslag WKR 2024	6.07	-55	0	0	0
Bijstelling budgetten onderhoud ICT software	Div	-93	-31	-31	-31
Bijstelling budgetten Vastgoed (gas, energie, onderhoud etc.) 2024	Div	-162	1	1	1
Bijstelling salariskosten en inhuur vacatureruimte 2024	Div	-968	0	0	0

Toelichting op de opzet van de Winternota

Het is vanuit BBV verplicht de mutaties per programma op te nemen. In de Winternota is het daarom mogelijk dat een aantal mutaties onder meerdere programma's terug komen. De tekst van deze mutaties is dan op elk programma hetzelfde. De cijfers in de tabel, bij elk programma, kunnen afwijkend zijn.

In de nota worden de bedragen op duizendtallen afgerond. Bedragen onder € 500 worden afgerond naar '€ 0'. Dit komt heel vaak voor bij MIP mutaties.

De totalen van de mutaties in deze nota binnen de verschillende categorieën zijn aangegeven in de tweede tabel van de cijfermatige weergave. De mutaties worden vervolgens per programma en per categorie nader toegelicht.

Meerjarig investeringsplan (MIP).
In het MIP zijn alle investeringen opgenomen die voor nu en de komende jaren zijn gepland. Het totaal aan nieuwe afschrijvings- en rentekosten (kapitaallasten) wordt bepaald door de jaarschijven in het MIP. Veel hiervan betreft vervangingsinvesteringen op basis van vastgestelde afschrijvingstermijnen. Voor het inzicht worden deze investeringen per onderdeel (bijvoorbeeld een voertuig) opgenomen in het MIP. Elke wijziging op een (vervangings-) investering leidt derhalve tot een mutatie aangezien de kapitaallasten verschuiven naar een andere jaarschijf en daarmee van invloed zijn op het saldo van de begroting. In Bijlage 2 Toelichting MIP is een toelichting opgenomen inclusief het overzicht van de investeringen waarop een mutatie heeft plaats gevonden.

Cijfermatige weergave

Onderstaande tabel toont het actuele resultaat van de begroting 2024 - 2027 en hoe dit resultaat tot stand is gekomen. De peilmomenten daarbij zijn de primitieve begroting 2024, de tussentijdse maandelijkse raadsvergaderingen, de Voorjaarsnota en de Najaarsnota. In de tabellen van de onderstaande cijfermatige weergave treft u ook het resultaat 2025 tot en met 2027 aan. Hierin zitten ook de gevolgen van de Begrotingsraad van 7 november 2024 verwerkt.

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Begrotingsmutaties	384	658	-2.862	-2.829
Raad 25 januari 2024	0	0	0	0
Raad 21 maart 2024	-95	-76	-78	-80
Raad 13 juni 2024	0	0	0	0
Raad 11 juli 2024 Voorjaarsnota	46	398	-574	-485
Raad 11 juli 2024	0	0	0	0
Raad 12 september 2024	0	0	0	0
Raad 17 oktober Najaarsnota	-974	-38	71	62
Raad 17 oktober 2024 Overige besluiten	0	0	0	0
Begrotingsraad 7 november 2024	0	-466	3.790	4.202
Totaal voor Winternota 2024	-638	476	346	870
Raad 12 december 2024 Winternota	110	-186	-30	30
Totaal na Winternota 2024	-529	290	316	899

Het bovenstaande subtotaal van de Winternota kan worden onderverdeeld in de volgende categorieën:

Bedragen * € 1.000				
Raad 12 december 2024 Winternota	2024	2025	2026	2027
Autonome ontwikkelingen	261	-21	-9	-9
Bestaand beleid	-151	-123	21	81
Meerjarig investeringsplan	0	-42	-42	-42
Totaal	110	-186	-30	30

Onderstaande tabel toont de lasten en baten (alsmede het saldo) per programma van de begroting 2024 en verder. De eerste kolom geeft deze totalen tot het moment vóór de nu voorliggende Winternota De tweede kolom toont de actuele stand van de begroting 2024 ná vaststelling van de Winternota en de volgende kolommen tonen de gevolgen van de Winternota in de volgende jaarschijven.

Bedragen * € 1.000					
Omschrijving	Begroting 2024 voor Winternota	Bijgestelde begroting 2024	Bijgestelde begroting 2025	Bijgestelde begroting 2026	Bijgestelde begroting 2027
Bestuur					
Lasten	-21.863	-21.153	-20.076	-20.170	-19.963
Baten	882	1.284	374	250	246
Saldo	-20.981	-19.869	-19.702	-19.920	-19.717

Publiek, Veiligheid en Juridische zaken					
Bedragen * € 1.000					
Omschrijving	Begroting 2024 voor Winternota	Bijgestelde begroting 2024	Bijgestelde begroting 2025	Bijgestelde begroting 2026	Bijgestelde begroting 2027
Lasten	-7.448	-7.493	-7.755	-7.723	-7.801
Baten	904	928	734	634	634
Saldo	-6.544	-6.565	-7.021	-7.089	-7.167
Ruimtelijke ontwikkeling					
Lasten	-10.002	-10.173	-9.141	-8.812	-7.921
Baten	5.757	6.510	4.718	3.214	2.171
Saldo	-4.245	-3.663	-4.424	-5.598	-5.750
Ruimtelijk beheer					
Lasten	-32.140	-33.513	-25.039	-25.812	-26.818
Baten	20.473	21.591	13.878	15.039	15.666
Saldo	-11.667	-11.922	-11.162	-10.772	-11.153
Sociaal Domein/Samenleving					
Lasten	-59.677	-63.828	-52.997	-48.608	-48.372
Baten	18.518	20.717	16.427	12.694	11.574
Saldo	-41.160	-43.111	-36.570	-35.914	-36.798
Financien & alg. dekkingsmiddelen					
Lasten	-6.715	-7.375	-2.003	-1.958	-2.746
Baten	90.673	91.977	81.171	81.567	84.229
Saldo	83.958	84.602	79.168	79.609	81.483
Totaal	-638	-529	290	316	899

Programma 1 Bestuur

Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van de saldi (per speerpunt) vanaf de primitieve begroting 2024 tot en met de vaststelling van deze Winternota.
Daaronder staan twee tabellen met de ontwikkeling van de lasten en baten per speerpunt en per product binnen dit programma. De reservemutaties zijn in elke tabel afzonderlijk weergegeven.
Naast de waarden uit de primitieve begroting vindt u in de kolommen per product het totaal van de mutaties op dit programma zoals die na vaststelling van de primitieve begroting 2024 (9 november 2023) tot en met de raadsvergadering van 12 november 2024 (Overige besluiten) zijn verwerkt in begrotingswijzigingen.
De voorlaatste kolom toont de financiële gevolgen van de wijzigingen die ter vaststelling zijn aangeboden in deze Winternota. In de laatste kolom vindt u het totaal na vaststelling van deze Winternota 2024.

Bedragen * € 1.000					
Saldi speerpunten en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Saldi per speerpunt					
Goed bestuur		-19.724	-2.060	1.165	-20.619
Saldo vóór reservemutaties		**-19.724**	**-2.060**	**1.165**	**-20.619**
Saldo reservemutaties		424	379	-53	750
Saldo inclusief reservemutaties		**-19.300**	**-1.681**	**1.112**	**-19.869**

Bedragen * € 1.000					
Totale lasten per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Lasten per speerpunt					
Goed bestuur		**-19.767**	**-2.096**	**735**	**-21.128**
1.01	Algemeen bestuur	-748	-142	-7	-897
1.02	Dagelijks bestuur	-1.044	-88	-269	-1.400
1.03	Regionale samenwerking	-233	-96	29	-300
1.04	Rekenkamer	-29	0	0	-29
1.05	Burgerparticipatie	-68	0	32	-36
1.06	Communicatie en voorlichting	-521	40	-50	-531
1.07	Overhead	-17.123	-1.810	999	-17.934
Totaal lasten vóór reservemutaties		**-19.767**	**-2.096**	**735**	**-21.128**
Toevoegingen aan reserves		0	0	-25	-25
Totaal lasten inclusief reservemutaties		**-19.767**	**-2.096**	**710**	**-21.153**

Bedragen * € 1.000					
Totale baten per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Baten per speerpunt					
Goed bestuur		**43**	**36**	**430**	**509**
1.01	Algemeen bestuur	0	0	0	0
1.02	Dagelijks bestuur	34	-34	28	28
1.03	Regionale samenwerking	0	0	0	0
1.04	Rekenkamer	0	0	0	0
1.05	Burgerparticipatie	0	0	0	0
1.06	Communicatie en voorlichting	0	0	0	0
1.07	Overhead	9	70	402	481

Bedragen * € 1.000				
Totale baten per speerpunt, product en programma	Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Totaal Baten vóór reservemutaties	**43**	**36**	**430**	**509**
Onttrekkingen aan reserves	424	379	-28	775
Totaal baten inclusief reservemutaties	**466**	**415**	**402**	**1.284**

Mutaties Winternota

De onderstaande tabel geeft de verschillende mutaties weer die in deze Winternota ter vaststelling worden aangeboden. Deze mutaties zijn onderverdeeld in Bestaand beleid, Autonome ontwikkelingen, Nieuw beleid en mutaties voortkomende uit het Meerjarig investeringsplan.

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Bestaand beleid				
Actualisatie budget Burgerparticipatie	38	0	0	0
Bijstellen budget Contributies	-30	-30	-30	-30
Bijstelling budget Raad	10	0	0	0
Bijstelling budgetten onderhoud ICT software	-53	-21	-21	-21
Bijstelling budgetten Vastgoed (gas, energie, onderhoud etc.) 2024	-11	5	5	5
Bijstelling budgetten ziekteverzuim personeel	103	0	0	0
Bijstelling salariskosten en inhuur vacatureruimte 2024	840	0	0	0
Budgetoverheveling Ontwikkeling communicatie app	0	0	0	0
Budgetoverheveling post Herdenkingen	0	0	0	0
Budgetoverheveling Strategische communicatie	0	0	0	0
Inzet duurzaamheid	280	0	0	0
Kosten salarisadministratie	-60	0	0	0
Participatie APPA fonds	0	0	0	0
Seizoenkaarten FC Volendam	-5	-3	-3	-3
	1.112	**-49**	**-49**	**-49**
Meerjarig Investeringsplan				
Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan	-1	-3	-3	-3
Totaal	**1.112**	**-51**	**-51**	**-51**

Toelichting mutaties

Bestaand beleid

Actualisatie budget Burgerparticipatie

In 2021 is de bestemde reserve Vitalisering dorpskernen vrijgevallen. Van het vrijgevallen bedrag was nog € 23.000 bestemd voor het initiatief "de zwemsteiger in Middelie". Dit project vindt geen doorgang en daarom wordt het budget afgeraamd. Daarnaast zijn de budgetten voor overige kosten, giften en subsidies verlaagd. Deze bijstellingen leiden tot een verhoging van het saldo begroting met € 38.000 in 2024.

Bijstellen budget Contributies
Het afgelopen jaar zijn de prijzen van contributies die moeten worden betaald aan bijvoorbeeld de VNG verhoogd met 15%. Het budget voor contributies is daardoor niet meer toereikend. Voorgesteld wordt om het budget structureel te verhogen met € 30.000. Deze bijstelling leidt tot een structurele verlaging van het saldo begroting 2024 en verder.

Bijstelling budget Raad
Het is de verwachting dat de budgetten die beschikbaar zijn gesteld aan de raad niet volledig benut gaan worden. Voorgesteld wordt om het budget dat beschikbaar is gesteld voor de vergoeding van raadsleden eenmalig te verlagen met € 10.000. Deze bijstelling leidt tot een verhoging van het saldo begroting 2024.

Bijstelling budgetten onderhoud ICT software
Sommige softwarepakketten moeten worden vervangen om deze veiliger te maken en beter te laten presteren. Daarnaast moeten sommige applicaties overstappen naar een cloud-versie. Het gaat onder andere om de applicaties MKS Cloudmigratie, CSAM verplichtingenbeheer en iBurgerzaken. De kosten bedragen in 2024 eenmalig € 93.000 en vanaf 2025 structureel € 31.000. Deze bijstelling leidt tot een structurele verlaging van het saldo begroting 2024 en verder. Dit voorstel komt voor in de programma's 1, 2, 5 en 6.

Bijstelling budgetten Vastgoed (gas, energie, onderhoud etc.) 2024
Voorgesteld wordt om de geraamde budgetten van diverse panden voor te betalen gas, energie en onderhoud aan te passen aan de werkelijke uitgaven in 2024. Per saldo worden de budgetten verhoogd met € 163.000. Deze stijging komt voornamelijk doordat de prijzen voor gas en energie in 2024 flink zijn gestegen en doordat panden die zouden worden afgestoten er nog steeds staan en dus gas en energie verbruiken. Deze bijstelling leidt tot een eenmalige verlaging van het saldo begroting 2024. Voor begroting 2025 en verder leidt dit voorstel tot een structurele verhoging van het saldo begroting van € 1.000. Dit voorstel komt voor in programma 1 tot en met 6.

Bijstelling budgetten ziekteverzuim personeel
In de begroting is een budget van € 350.000 opgenomen voor het vervangen van personeel dat uitvalt door ziekte. Gezien de werkelijke uitgaven wordt voorgesteld om dit budget in 2024 te verhogen met € 285.000. Hier staat tegenover dat de gemeente in het geval van langdurige ziektegevallen een vergoeding krijgt uitgekeerd van het UWV in het kader van Wet arbeid en zorg (Wazo). Het is de verwachting dat de gemeente dit jaar ongeveer € 388.000 aan vergoedingen gaat ontvangen voor personeel dat ziek is uitgevallen. Deze opbrengsten zijn nog niet geraamd en voorgesteld wordt om deze nu op te nemen in de begroting 2024. Per saldo leidt deze bijstelling tot een verhoging van het saldo begroting 2024 met € 103.000.

Bijstelling salariskosten en inhuur vacatureruimte 2024
Voorgesteld wordt om de geraamde budgetten voor salariskosten en de kosten voor inhuur op vacatureruimte aan te passen aan de geraamde uitgaven. Doordat het nog steeds moeilijk is om openstaande vacatures in te vullen wordt er gebruik gemaakt van inhuurkrachten. De kosten voor inhuurkrachten zijn veel hoger dan de budgettaire ruimte die ontstaat door vacatureruimte. Dit zorgt ervoor dat de budgetten voor inhuur op vacatureruimte in 2024 moeten worden verhoogd met € 1.194.000. Hier staat tegenover dat de hogere kosten op het product Riolering kunnen worden gedekt door een onttrekking aan de voorziening Gemeentelijk Rioleringsplan. Per saldo leidt deze bijstelling tot een verlaging van het saldo begroting 2024 van € 969.000. De belangrijkste redenen voor de aanvullende inhuurkosten zijn een gevolg van extra inzet op Veiligheid, Schuldhulpverlening, Managementfuncties bij Openbare Werken en Gemeentesecretaris, en projectleiding bij de implementatie van twee grote ICT-projecten (Financieel Systeem en een Klantvolgsysteem bij de afdeling Samenleving). Om te voorkomen dat we de komende jaren weer te maken krijgen met een bijstelling voor personeel zal per direct worden gestuurd op euro’s in plaats van op FTE. Dit betekent dat de noodzaak om vast personeel aan te nemen hoger wordt. Met inhuur kan er, door de hogere uurtarieven, minder capaciteit ingehuurd worden. Dit kan leiden tot het uitvoeren van minder taken. De norm voor inhuur op de reguliere taken is in Volendam lager dan de landelijke norm. Dit voorstel komt voor in de programma's 1 tot en met 6.

Budgetoverheveling Ontwikkeling communicatie app
In 2024 is begonnen met de ontwikkeling van een communicatie app voor de burgers. De ontwikkelaar heeft een kostenindicatie van € 25.000 meegegeven. Deze ontwikkeling zal in 2025 daadwerkelijk tot kosten leiden. Daarom wordt voorgesteld dit bedrag naar 2025 over te hevelen (via de bestemde reserve Budgetoverheveling). Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting.

Budgetoverheveling post Herdenkingen
Dit jaar hebben we geen kosten gemaakt voor herdenkingen. Voorgesteld wordt om het budget 2024 van € 10.000 voor € 5.000 over te hevelen naar 2025 en voor € 5.000 naar 2026, zodat in 2025 en 2026 een budget van € 15.000 beschikbaar is voor de herdenking van 25 jaar na de Nieuwjaarsbrand in Volendam. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting.

Budgetoverheveling Strategische communicatie
Voorgesteld wordt om van het incidentele budget van € 24.000 in 2024 € 18.000 door te schuiven naar 2025 (via de reserve Budgetoverheveling) en in te zetten voor de doorontwikkeling van de strategische communicatie (speerpunt in de begroting!). Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting.

Inzet duurzaamheid
De inzet van duurzaamheid is verankerd in het collegeprogramma. Hiervoor was ook apart budget opgenomen. Door de aanvraag van subsidies kunnen de geraamde kosten worden gedekt uit de subsidies. Een deel van het exploitatiebudget kan hierdoor vrijvallen. Ook de onttrekking aan de algemene reserve kan met € 67.000 worden verlaagd. Deze bijstelling leidt in 2024 tot een eenmalige verhoging van het saldo begroting van € 653.000. Dit voorstel komt voor in programma 1 (€ 280.000) en 3 (€ 373.000).

Kosten salarisadministratie
Door een storing in het facturatiesysteem van Visma zijn er in 2022 en 2023 geen facturen in rekening gebracht voor een bepaald onderdeel van de salarisverwerking. Deze worden nu alsnog in rekening gebracht. Voorgesteld wordt om in 2024 het budget salarisadministratie eenmalig te verhogen met € 60.000. Deze bijstelling leidt tot een verlaging van het saldo begroting 2024.

Participatie APPA fonds
De gemeente had nog een uitstaande participatie in het ASR APPA Fonds. Omdat het onduidelijk is waarvoor deze participatie bestemd is heeft de accountant erop aangedrongen om deze te beëindigen. Dit heeft in 2024 geleidt tot een eenmalige inkomst van € 28.000. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de voorziening Pensioen (gewezen) wethouders. De geraamde toevoeging aan de voorziening stijgt met € 28.000. Deze bijstelling zorgt dus voor een toename van zowel de baten als de lasten en heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2024.

Seizoenkaarten FC Volendam
Het budget moet voor 2025 worden verhoogd met € 5.000 en vanaf 2025 met € 3.000 (bezuiniging van 2 seizoenskaarten). De verklaring hiervoor is dat de prijzen voor deze kaarten altijd worden vastgesteld voorafgaande aan het nieuwe seizoen. Dus toen de competitie 2023-2024 was afgerond, werden de prijzen voor die van 2024-2025 vastgesteld. Dit leidt in 2024 tot een verlaging van het saldo begroting van € 5.000 en met ingang van 2025 tot een verlaging van het saldo begroting van € 3.000.

Mutaties MIP

De mutaties worden toegelicht in de bijlage Toelichting MIP

Speerpunten - Stand van zaken

Voor een overzicht van de stand van zaken over de uitvoering van de speerpunten wordt verwezen naar bijlage 1.

Programma 2 Publiek, Veiligheid en JZ

Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van de saldi (per speerpunt) vanaf de primitieve begroting 2024 tot en met de vaststelling van deze Winternota.
Daaronder staan twee tabellen met de ontwikkeling van de lasten en baten per speerpunt en per product binnen dit programma. De reservemutaties zijn in elke tabel afzonderlijk weergegeven.
Naast de waarden uit de primitieve begroting vindt u in de kolommen per product het totaal van de mutaties op dit programma zoals die na vaststelling van de primitieve begroting 2024 (9 november 2023) tot en met de raadsvergadering van 12 november 2024 (Overige besluiten) zijn verwerkt in begrotingswijzigingen.
De voorlaatste kolom toont de financiële gevolgen van de wijzigingen die ter vaststelling zijn aangeboden in deze Winternota. In de laatste kolom vindt u het totaal na vaststelling van deze Winternota 2024.

Bedragen * € 1.000					
Saldi speerpunten en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Saldi per speerpunt					
Een veilige leefomgeving		-5.677	19	39	-5.619
Dienstverlening burgerzaken op niveau		-1.170	55	-25	-1.140
Saldo vóór reservemutaties		**-6.847**	**74**	**13**	**-6.760**
Saldo reservemutaties		160	69	-35	194
Saldo inclusief reservemutaties		**-6.687**	**143**	**-22**	**-6.565**

Bedragen * € 1.000					
Totale lasten per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Lasten per speerpunt					
Een veilige leefomgeving		**-5.696**	**11**	**14**	**-5.672**
2.01	Bezwaar- en beroepsschriften	-349	0	31	-319
2.02	APV en bijzondere wetten	-299	0	3	-296
2.03	Integrale Veiligheid	-1.214	-7	-12	-1.233
2.04	Crisisbeheersing en Brandweer	-3.834	18	-9	-3.824
Dienstverlening burgerzaken op niveau		**-1.676**	**-87**	**-59**	**-1.822**
2.05	KCC/Burgerzaken	-1.676	-87	-59	-1.822
Totaal lasten vóór reservemutaties		**-7.372**	**-76**	**-46**	**-7.493**
Toevoegingen aan reserves					
Totaal lasten inclusief reservemutaties		**-7.372**	**-76**	**-46**	**-7.493**

Bedragen * € 1.000					
Totale baten per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Baten per speerpunt					
Een veilige leefomgeving		**19**	**8**	**25**	**52**
2.01	Bezwaar- en beroepsschriften	0	0	0	0
2.02	APV en bijzondere wetten	19	0	9	28
2.03	Integrale Veiligheid	0	0	16	16
2.04	Crisisbeheersing en Brandweer	0	8	0	8
Dienstverlening burgerzaken op niveau		**506**	**142**	**34**	**682**
2.05	KCC/Burgerzaken	506	142	34	682
Totaal Baten vóór reservemutaties		**525**	**150**	**59**	**734**

Bedragen * € 1.000				
Totale baten per speerpunt, product en programma	Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Onttrekkingen aan reserves	160	69	-35	194
Totaal baten inclusief reservemutaties	**685**	**219**	**24**	**928**

Mutaties Winternota

De onderstaande tabel geeft de verschillende mutaties weer die in deze Winternota ter vaststelling worden aangeboden. Deze mutaties zijn onderverdeeld in Bestaand beleid, Autonome ontwikkelingen, Nieuw beleid en mutaties voortkomende uit het Meerjarig investeringsplan.

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Autonome ontwikkelingen				
Landelijke aanpak adreskwaliteit	-2	0	0	0
	-2	**0**	**0**	**0**
Bestaand beleid				
Actualisatie budgetten Burgerzaken	-9	0	0	0
Actualisatie budgetten Veiligheid	8	-28	-10	-10
Actualisatie vergunningen APV	9	0	0	0
Bijstelling budgetten onderhoud ICT software	-14	-4	-4	-4
Bijstelling salariskosten en inhuur vacatureruimte 2024	-13	0	0	0
Budgetoverheveling doorontwikkeling team Veiligheid	0	0	0	0
	-19	**-31**	**-14**	**-14**
Meerjarig Investeringsplan				
Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan				
Totaal	**-22**	**-31**	**-14**	**-14**

Toelichting mutaties

Autonome ontwikkelingen

Landelijke aanpak adreskwaliteit

Het rijk beoogd de adreskwaliteit in de BRP te verbeteren. Voor de gemeente is LAA (Landelijke aanpak adreskwaliteit) een kwaliteitsinstrument om de BRP te corrigeren en op orde te houden, maar ook om oog te hebben voor hulpvragen die spelen achter de voordeur. Een juiste en betrouwbare BRP draagt eraan bij dat ook andere overheidsorganen hun publieke taken beter kunnen uitvoeren. Vanuit verschillende organisaties komen signalen binnen die door de gemeente worden onderzocht. Tijdens het onderzoek wordt gebruik gemaakt van verschillende bronnen en tools. Omdat circa een derde van de gemeenten externe partijen betrekken bij het uitvoeren van huisbezoeken kent het rijk de gemeente en extra bedrag van € 2.000 toe in 2024 via de algemene uitkering Gemeentefonds. Dit voorstel leidt op programma 2 tot een verlaging van het saldo begroting 2024.

Bestaand beleid

Actualisatie budgetten Burgerzaken
De budgetten van burgerzaken zijn geactualiseerd. Dit leidt tot een bijstelling bij naturalisaties, reisdocumenten en rijbewijzen. Per saldo leiden de bijstellingen tot een verlaging van het saldo begroting met € 9.000 in 2024.

Actualisatie budgetten Veiligheid
De budgetten bij Veiligheid zijn geactualiseerd:
- Het is de verwachting dat het budget voor lijkschouwingen in 2024 niet toereikend zal zijn. Voorgesteld wordt om het budget met € 8.000 te verhogen;
- Uit nader onderzoek is duidelijk geworden dat voor de post Ondermijning vanaf 2025 structureel € 10.000 extra benodigd is om het informatieknooppunt door te ontwikkelen. Daarom wordt voorgesteld om het budget structureel met € 10.000 te verhogen;
- Vanuit de post Buurtbemiddeling wordt dit jaar in totaal voor € 16.000 doorbelast aan de Wooncompagnie en aan de Vooruitgang. Dit is een baat en leidt in 2024 tot een verhoging van het saldo begroting van € 16.000;
- De opgevoerde structurele bezuiniging voor de post Cameratoezicht van € 8.000 in de Kadernota moet voor 2025 vervallen. Het budget moet in plaats hiervan in 2025 met € 10.000 worden verhoogd. De reden is dat wij een contract hebben met de gemeente Purmerend voor het uitlezen van de camerabeelden in het weekend. Het is de bedoeling om in 2025 eigen medewerkers op te leiden om de beelden te lezen en om het contract met Purmerend te beëindigen.

In de begroting 2025 is een structurele bezuiniging opgevoerd van € 97.000. Deze bijstellingen leiden in 2024 tot een verhoging van het saldo begroting van € 8.000. In 2025 leiden de bijstellingen tot een verlaging van het saldo begroting van € 28.000. Hierdoor wordt de bezuiniging vanuit Veiligheid, die in de begroting 2025 is verwerkt, verlaagd naar € 68.000 in 2025. Met ingang van 2026 leiden de bijstellingen tot een verlaging van het saldo begroting van € 10.000. Hierdoor wordt de bezuiniging vanuit Veiligheid die in de begroting 2025 verwerkt was, structureel verlaagd naar € 88.000 met ingang van 2026.

Actualisatie vergunningen APV
De post vergunningen kan dit jaar worden verhoogd met € 9.000 naar € 28.000. Deze bijstelling leidt tot een verhoging van het saldo begroting in 2024.

Bijstelling budgetten onderhoud ICT software
Sommige softwarepakketten moeten worden vervangen om deze veiliger te maken en beter te laten presteren. Daarnaast moeten sommige applicaties overstappen naar een cloud-versie. Het gaat onder andere om de applicaties MKS Cloudmigratie, CSAM verplichtingenbeheer en iBurgerzaken. De kosten bedragen in 2024 eenmalig € 93.000 en vanaf 2025 structureel € 31.000. Deze bijstelling leidt tot een structurele verlaging van het saldo begroting 2024 en verder. Dit voorstel komt voor in de programma's 1, 2, 5 en 6.

Bijstelling salariskosten en inhuur vacatureruimte 2024
Voorgesteld wordt om de geraamde budgetten voor salariskosten en de kosten voor inhuur op vacatureruimte aan te passen aan de geraamde uitgaven. Doordat het nog steeds moeilijk is om openstaande vacatures in te vullen wordt er gebruik gemaakt van inhuurkrachten. De kosten voor inhuurkrachten zijn veel hoger dan de budgettaire ruimte die ontstaat door vacatureruimte. Dit zorgt ervoor dat de budgetten voor inhuur op vacatureruimte in 2024 moeten worden verhoogd met € 1.194.000. Hier staat tegenover dat de hogere kosten voor inhuur op het product Riolering kunnen worden gedekt door de onttrekking aan de voorziening Gemeentelijk Rioleringsplan te verhogen met € 225.000. Per saldo leidt deze bijstelling tot een verlaging van het saldo begroting 2024 van € 969.000. De belangrijkste redenen voor de aanvullende inhuurkosten zijn een gevolg van extra inzet op Veiligheid, Schuldhulpverlening, Managementfuncties bij Openbare Werken en Gemeentesecretaris, en projectleiding bij de implementatie van twee grote ICT-projecten (Financieel Systeem en een Klantvolgsysteem bij de afdeling Samenleving). Om te voorkomen dat we de komende jaren weer te maken krijgen met een bijstelling voor personeel zal per direct worden gestuurd op euro’s in plaats van op FTE. Dit betekent dat de noodzaak om vast personeel aan te nemen hoger wordt. Met inhuur kan er, door de hogere uurtarieven, minder capaciteit ingehuurd worden. Dit kan leiden tot het uitvoeren van minder taken. De norm voor inhuur op de reguliere taken is in Volendam lager dan de landelijke norm. Dit voorstel komt voor in de programma's 1 tot en met 6.

Budgetoverheveling doorontwikkeling team Veiligheid
In 2023 is gestart met de doorontwikkeling van het team Veiligheid en sindsdien zijn al veel taken opgepakt. Deze ontwikkeling wordt in 2025 voortgezet. Er staan nog een aantal taken op de rol, derhalve wordt voorgesteld het resterende deel van het beschikbare incidentele budget voor externe inhuur (beschikbaar gesteld uit de Algemene reserve) van € 35.000 over te hevelen naar 2025 voor verdere uitrol van taken (via de Algemene reserve). Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting 2024 en 2025.

Mutaties MIP

De mutaties worden toegelicht in de bijlage Toelichting MIP

Speerpunten - Stand van zaken

Voor een overzicht van de stand van zaken over de uitvoering van de speerpunten wordt verwezen naar bijlage 1.

Programma 3 Ruimtelijke Ontwikkeling

Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van de saldi (per speerpunt) vanaf de primitieve begroting 2024 tot en met de vaststelling van deze Winternota.
Daaronder staan twee tabellen met de ontwikkeling van de lasten en baten per speerpunt en per product binnen dit programma. De reservemutaties zijn in elke tabel afzonderlijk weergegeven.
Naast de waarden uit de primitieve begroting vindt u in de kolommen per product het totaal van de mutaties op dit programma zoals die na vaststelling van de primitieve begroting 2024 (9 november 2023) tot en met de raadsvergadering van 12 november 2024 (Overige besluiten) zijn verwerkt in begrotingswijzigingen.
De voorlaatste kolom toont de financiële gevolgen van de wijzigingen die ter vaststelling zijn aangeboden in deze Winternota. In de laatste kolom vindt u het totaal na vaststelling van deze Winternota 2024.

Bedragen * € 1.000					
Saldi speerpunten en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Saldi per speerpunt					
Kwalitatief hoogwaardige en duurzame leefomgeving		-5.049	-21	1.646	-3.424
Ruimte voor economie en bedrijvigheid		-189	0	70	-119
Ontspanning binnen handbereik		-689	-85	-44	-818
Saldo vóór reservemutaties		**-5.927**	**-106**	**1.672**	**-4.361**
Saldo reservemutaties		1.891	-103	-1.090	698
Saldo inclusief reservemutaties		**-4.035**	**-210**	**582**	**-3.663**

Bedragen * € 1.000					
Totale lasten per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Lasten per speerpunt					
Kwalitatief hoogwaardige en duurzame leefomgeving		**-7.481**	**-1.124**	**2.333**	**-6.272**
3.03	Monumenten en Oudheidkunde	-682	27	-47	-702
3.04	Omgevingsprogramma	-927	88	30	-808
3.05	Ruimtelijk onderzoek en beleid	-1.029	361	87	-581
3.06	Wonen	-197	29	0	-169
3.07	Duurzaamheid	-2.291	-752	1.750	-1.294
3.08	Omgevingsvergunning	-1.212	144	135	-933
3.09	Bouw- en woningtoezicht	-239	0	17	-223
3.10	Grondexploitatie	-458	0	-21	-480
3.11	Overige gronden	-156	-14	-26	-196
3.15	Omgevingswet implementatie	-289	-1.005	408	-886
Ruimte voor economie en bedrijvigheid		**-287**	**0**	**70**	**-217**
3.01	Economische zaken	-238	0	70	-168
3.12	Markten en standplaatsen	-49	0	0	-49
Ontspanning binnen handbereik		**-950**	**-85**	**-44**	**-1.079**
3.02	Toerisme	-530	-99	5	-625
3.13	Kermissen en volksfeesten	-323	0	-49	-372
3.14	Recreatie	-97	14	0	-83
Totaal lasten vóór reservemutaties		**-8.718**	**-1.209**	**2.359**	**-7.568**
Toevoegingen aan reserves		0	-75	-2.530	-2.605
Totaal lasten inclusief reservemutaties		**-8.718**	**-1.284**	**-171**	**-10.173**

Bedragen * € 1.000					
Totale baten per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Baten per speerpunt					
Kwalitatief hoogwaardige en duurzame leefomgeving		**2.432**	**1.103**	**-687**	**2.848**
3.03	Monumenten en Oudheidkunde	110	0	0	110
3.04	Omgevingsprogramma	27	0	0	27
3.05	Ruimtelijk onderzoek en beleid	0	0	0	0
3.06	Wonen	2	7	0	8
3.07	Duurzaamheid	846	1.096	-717	1.225
3.08	Omgevingsvergunning	700	0	100	800
3.09	Bouw- en woningtoezicht	0	0	0	0
3.10	Grondexploitatie	429	0	0	429
3.11	Overige gronden	319	0	-70	249
3.15	Omgevingswet implementatie	0	0	0	0
Ruimte voor economie en bedrijvigheid		**98**	**0**	**0**	**98**
3.01	Economische zaken	0	0	0	0
3.12	Markten en standplaatsen	98	0	0	98
Ontspanning binnen handbereik		**261**	**0**	**0**	**261**
3.02	Toerisme	50	0	0	50
3.13	Kermissen en volksfeesten	195	0	0	195
3.14	Recreatie	16	0	0	16
Totaal Baten vóór reservemutaties		**2.791**	**1.103**	**-687**	**3.207**
Onttrekkingen aan reserves		1.891	-28	1.440	3.303
Totaal baten inclusief reservemutaties		**4.682**	**1.075**	**753**	**6.510**

Mutaties Winternota

De onderstaande tabel geeft de verschillende mutaties weer die in deze Winternota ter vaststelling worden aangeboden. Deze mutaties zijn onderverdeeld in Bestaand beleid, Autonome ontwikkelingen, Nieuw beleid en mutaties voortkomende uit het Meerjarig investeringsplan.

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Bestaand beleid				
Bijstelling budgetten Vastgoed (gas, energie, onderhoud etc.) 2024	10	0	0	0
Bijstelling ramingen RO - Bouw en woningtoezicht	-20	-20	-20	-20
Bijstelling ramingen RO - Budget Omgevingswet	0	400	0	0
Bijstelling ramingen RO - Opbrengst omgevingsvergunningen 2024	100	0	0	0
Bijstelling ramingen RO - Structuur en bestemmingsplannen	70	0	0	0
Bijstelling salariskosten en inhuur vacatureruimte 2024	109	0	0	0
Budgetoverheveling deel budget Economische zaken	0	0	0	0
Budgetoverheveling Duurzaamheid gemeente (via algemene reserve)	0	0	0	0
Inzet duurzaamheid	373	0	0	0

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Restauratie Monumenten Egbert Sneijderplein en Pellersplein	-30	0	0	0
Verrekeningen bestemde reserve Grondexploitatie	-70	0	0	0
Vorming BR Lange Weeren	0	0	0	0
Vrijval deel budget Economische zaken 2024	40	0	0	0
	582	**380**	**-20**	**-20**
Meerjarig Investeringsplan				
Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan				
Totaal	**582**	**380**	**-20**	**-20**

Toelichting mutaties

Bestaand beleid

Bijstelling budgetten Vastgoed (gas, energie, onderhoud etc.) 2024

Voorgesteld wordt om de geraamde budgetten van diverse panden voor te betalen gas, energie en onderhoud aan te passen aan de werkelijke uitgaven in 2024. Per saldo worden de budgetten verhoogd met € 163.000. Deze stijging komt voornamelijk doordat de prijzen voor gas en energie in 2024 flink zijn gestegen en doordat panden die zouden worden afgestoten er nog steeds staan en dus gas en energie verbruiken. Deze bijstelling leidt tot een eenmalige verlaging van het saldo begroting 2024. Voor begroting 2025 en verder leidt dit voorstel tot een structurele verhoging van het saldo begroting van € 1.000. Dit voorstel komt voor in programma 1 tot en met 6.

Bijstelling ramingen RO - Bouw en woningtoezicht

De kosten op dit onderdeel blijken structureel hoger uit te vallen dan de raming. De oorzaak hiervan ligt in de noodzaak van meer (externe uitvoering) van constructieve toetsingen. Voorgesteld wordt vanaf 2024 de raming met € 20.000 te verhogen. Dit voorstel leidt met ingang van 2024 tot een structurele verlaging van het saldo begroting van € 20.000.

Bijstelling ramingen RO - Budget Omgevingswet

Van het oorspronkelijke budget wordt naar de huidige inzichten een bedrag van € 400.000 niet uitgegeven. Voorgesteld wordt dit deel van het budget over te hevelen naar 2025. De raming 2025 kan met hetzelfde bedrag worden verlaagd. Deze bijstelling leidt in 2025 tot een eenmalige verhoging van het saldo begroting met € 400.000.

Bijstelling ramingen RO - Opbrengst omgevingsvergunningen 2024

Op basis van de meest recente peiling van afgegeven omgevingsvergunning kan de inkomstenraming uit leges voor 2024 met € 100.000 worden verhoogd. Dit leidt in 2024 tot een eenmalige verhoging van het saldo begroting.

Bijstelling ramingen RO - Structuur en bestemmingsplannen

Omdat een deel van het budget niet meer nodig is in 2024 wordt voorgesteld € 70.000 af te voeren. Deze bijstelling leidt in 2024 tot een eenmalige verhoging van het saldo begroting.

Bijstelling salariskosten en inhuur vacatureruimte 2024

Voorgesteld wordt om de geraamde budgetten voor salariskosten en de kosten voor inhuur op vacatureruimte aan te passen aan de geraamde uitgaven. Doordat het nog steeds moeilijk is om openstaande vacatures in te vullen wordt er gebruik gemaakt van inhuurkrachten. De kosten voor inhuurkrachten zijn veel hoger dan de budgettaire ruimte die ontstaat door vacatureruimte. Dit zorgt ervoor dat de budgetten voor inhuur op vacatureruimte in 2024 moeten worden verhoogd met € 1.194.000. Hier staat tegenover dat de hogere kosten

voor inhuur op het product Riolering kunnen worden gedekt door de onttrekking aan de voorziening Gemeentelijk Rioleringsplan te verhogen met € 225.000. Per saldo leidt deze bijstelling tot een verlaging van het saldo begroting 2024 van € 969.000. De belangrijkste redenen voor de aanvullende inhuurkosten zijn een gevolg van extra inzet op Veiligheid, Schuldhulpverlening, Managementfuncties bij Openbare Werken en Gemeentesecretaris, en projectleiding bij de implementatie van twee grote ICT-projecten (Financieel Systeem en een Klantvolgsysteem bij de afdeling Samenleving). Om te voorkomen dat we de komende jaren weer te maken krijgen met een bijstelling voor personeel zal per direct worden gestuurd op euro's in plaats van op FTE. Dit betekent dat de noodzaak om vast personeel aan te nemen hoger wordt. Met inhuur kan er, door de hogere uurtarieven, minder capaciteit ingehuurd worden. Dit kan leiden tot het uitvoeren van minder taken. De norm voor inhuur op de reguliere taken is in Volendam lager dan de landelijke norm. Dit voorstel komt voor in de programma's 1 tot en met 6.

Budgetoverheveling deel budget Economische zaken

Een interne evaluatie inzake dit budget moet nog plaatsvinden, maar vooruitlopend hierop is wel duidelijk dat een deel van het oorspronkelijke budget in 2024 niet gebruikt gaat worden. In het kader van de transformatie van de Julianaweg worden nog wat kosten verwacht. Een bedrag ad € 40.000 is niet meer nodig en kan worden afgevoerd. Zie hiervoor het voorstel Vrijval deel budget Economische zaken 2024.Voorgesteld wordt van het niet bestede deel (€ 70.000) in 2024 € 30.000 over te helen naar 2025. In dat jaar is dit budget nodig om de samenwerking met ondernemers in de gemeente te versterken en te professionaliseren. Een mogelijkheid hiervoor is het instellen van een ondernemersfonds. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Budgetoverheveling Duurzaamheid gemeente (via algemene reserve)

In 2024 is op dit onderdeel € 617.000 nog niet besteed. De verwachting is dat in het resterende deel van 2024 nog ca. € 25.000 zal worden uitgegeven. In 2025 worden de activiteiten op het gebied van isolatie van particuliere woningen en MKB bedrijven middels informatie, advisering en subsidie uitgebreid. Er zal worden ingezet op samenwerking tussen bedrijven op het gebied van circulariteit. Verder zal het toekomstbestendig maken van openbare en particuliere ruimten worden gestimuleerd, alsmede de verduurzaming van maatschappelijke gebouwen zoals kerken. Voorgesteld wordt het in 2024 niet benodigde bedrag ad € 593.000 over te hevelen naar 2025. Omdat in 2024 de dekking van het oorspronkelijke bedrag plaatsvond via de Algemene reserve gebeurt de overheveling naar 2025 nu ook via de Algemene reserve. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting

Inzet duurzaamheid

De inzet van duurzaamheid is verankerd in het collegeprogramma. Hiervoor was ook apart budget opgenomen. Door de aanvraag van subsidies kunnen de geraamde kosten worden gedekt uit de subsidies. Een deel van het exploitatiebudget kan hierdoor vrijvallen. Ook de onttrekking aan de algemene reserve kan met € 67.000 worden verlaagd. Deze bijstelling leidt in 2024 tot een eenmalige verhoging van het saldo begroting van € 653.000. Dit voorstel komt voor in programma 1 (€ 280.000) en 3 (€ 373.000).

Restauratie Monumenten Egbert Sneijderplein en Pellersplein

Op basis van de bevindingen van de gemeentelijke buitendienst is gebleken dat twee monumenten dringend restauratie behoeven vanwege hun zeer slechte staat. Het betreft het monument op het Egbert Sneijderplein en het Mariabeeld op het Pellersplein. Voor de restauratie zijn offertes opgevraagd, waarbij de kosten zijn begroot op € 30.000. Wij stellen u voor dit bedrag bij te stellen. Dit voorstel leidt tot een eenmalige verlaging van het saldo van de begroting met € 30.000 in 2024.

Verrekeningen bestemde reserve Grondexploitatie

Uit winstafdrachten van doorverkochte woningen op de Broeckgouw (anti-speculatie beding) is in 2024 € 110.000 ontvangen. Daarnaast is € 375.000 ontvangen uit de verkoop van 2 delen van het perceel Raadhuisstraat 24 in Oosthuizen (voormalig gemeentehuis Zeevang). Het overblijvende deel van dit pand blijft in handen van de gemeente en zal gerenoveerd en verduurzaamd worden. Hiervoor zal op een later moment krediet aangevraagd worden. Tenslotte is de opbrengst uit de verkoop van losse grondstroken in de gemeente achter gebleven bij de oorspronkelijke raming. Door klimaatadaptatie komen steeds minder gronden in aanmerking voor verkoop. De inkomstenraming uit de verkoop van losse grondstroken wordt daarom verlaagd met € 70.000. Voorgesteld wordt om het saldo van deze 3 mutaties in 2024 ad € 415.000 te verrekenen met de bestemde reserve Grondexploitatie, welke hierdoor toeneemt met het oog op risico's op het terrein van

toekomstige grondexploitaties. Dit voorstel heeft gevolgen in programma 3 en programma 6. Per saldo hebben deze bijstellingen geen gevolgen voor het saldo begroting.

Vorming BR Lange Weeren
In de raadsvergadering van 11 juli 2024 is besloten om een bestemde reserve te vormen voor de dekking van de eigen bijdrage van onze gemeente in het ontwikkelplan Lange Weeren voor € 2,1 mln. Deze reserve wordt gevormd ten laste van de bestemde reserve Grondexploitatie. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Vrijval deel budget Economische zaken 2024
Een interne evaluatie inzake dit budget moet nog plaatsvinden, maar vooruitlopend hierop is wel duidelijk dat een deel van het oorspronkelijke budget in 2024 niet gebruikt gaat worden. In het kader van de transformatie van de Julianaweg worden nog wat kosten verwacht. Een bedrag ad € 40.000 is niet meer nodig en kan worden afgevoerd. Dit voorstel leidt in 2024 tot een eenmalige verhoging van het saldo begroting van € 40.000.

Mutaties MIP

De mutaties worden toegelicht in de bijlage Toelichting MIP

Speerpunten - Stand van zaken

Voor een overzicht van de stand van zaken over de uitvoering van de speerpunten wordt verwezen naar bijlage 1.

Programma 4 Ruimtelijk Beheer

Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van de saldi (per speerpunt) vanaf de primitieve begroting 2024 tot en met de vaststelling van deze Winternota.
Daaronder staan twee tabellen met de ontwikkeling van de lasten en baten per speerpunt en per product binnen dit programma. De reservemutaties zijn in elke tabel afzonderlijk weergegeven.
Naast de waarden uit de primitieve begroting vindt u in de kolommen per product het totaal van de mutaties op dit programma zoals die na vaststelling van de primitieve begroting 2024 (9 november 2023) tot en met de raadsvergadering van 12 november 2024 (Overige besluiten) zijn verwerkt in begrotingswijzigingen.
De voorlaatste kolom toont de financiële gevolgen van de wijzigingen die ter vaststelling zijn aangeboden in deze Winternota. In de laatste kolom vindt u het totaal na vaststelling van deze Winternota 2024.

Bedragen * € 1.000					
Saldi speerpunten en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Saldi per speerpunt					
Schoon en verzorgd		-928	161	-401	-1.168
Bereikbaar en veilig		-15.502	2.187	-283	-13.597
Toekomstbest.data-infrastructuur		-152	6.197	-549	5.496
Saldo vóór reservemutaties		**-16.582**	**8.546**	**-1.233**	**-9.269**
Saldo reservemutaties		1.109	-4.740	977	-2.653
Saldo inclusief reservemutaties		**-15.473**	**3.806**	**-256**	**-11.922**

Bedragen * € 1.000					
Totale lasten per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Lasten per speerpunt					
Schoon en verzorgd		**-12.579**	**1.787**	**-432**	**-11.224**
4.03	Straatreiniging	-862	0	-76	-937
4.11	Groenvoorzieningen	-2.915	267	-579	-3.227
4.13	Afvalstoffen	-5.361	-210	187	-5.385
4.14	Riolering	-3.016	1.593	12	-1.411
4.16	Begraafplaatsen	-423	137	24	-262
4.17	Ongediertebestrijding	-3	0	0	-3
Bereikbaar en veilig		**-16.785**	**2.401**	**-392**	**-14.776**
4.01	Wegen, paden, pleinen	-9.178	2.483	7	-6.688
4.02	Openbare verlichting	-962	11	-38	-988
4.04	Gladheidsbestrijding	-288	15	-23	-295
4.05	Bruggen	-2.550	96	-49	-2.503
4.06	Verkeer	-823	-3	-131	-957
4.07	Havens	-661	-114	-98	-874
4.08	Waterhuishouding	-1.853	-125	-86	-2.065
4.15	Parkeren	-471	39	27	-405
Toekomstbest.data-infrastructuur		**-1.667**	**103**	**-549**	**-2.113**
4.10	Centrale Antenne Installatie	-1.667	103	-549	-2.113
Totaal lasten vóór reservemutaties		**-31.031**	**4.291**	**-1.373**	**-28.113**
Toevoegingen aan reserves		0	-5.400	0	-5.400
Totaal lasten inclusief reservemutaties		**-31.031**	**-1.109**	**-1.373**	**-33.513**

Bedragen * € 1.000					
Totale baten per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Baten per speerpunt					
Schoon en verzorgd		**11.651**	**-1.626**	**31**	**10.056**
4.03	Straatreiniging	42	-15	0	27
4.11	Groenvoorzieningen	0	20	0	20
4.13	Afvalstoffen	6.261	0	47	6.307
4.14	Riolering	4.938	-1.499	-16	3.423
4.16	Begraafplaatsen	411	-132	0	278
4.17	Ongediertebestrijding	0	0	0	0
Bereikbaar en veilig		**1.283**	**-214**	**110**	**1.179**
4.01	Wegen, paden, pleinen	819	-300	0	519
4.02	Openbare verlichting	25	0	0	25
4.04	Gladheidsbestrijding	0	0	0	0
4.05	Bruggen	25	6	0	31
4.06	Verkeer	106	0	52	158
4.07	Havens	154	80	58	292
4.08	Waterhuishouding	0	0	0	0
4.15	Parkeren	155	0	0	155
Toekomstbest.data-infrastructuur		**1.515**	**6.095**	**0**	**7.609**
4.10	Centrale Antenne Installatie	1.515	6.095	0	7.609
Totaal Baten vóór reservemutaties		**14.449**	**4.255**	**140**	**18.844**
Onttrekkingen aan reserves		1.109	660	977	2.747
Totaal baten inclusief reservemutaties		**15.558**	**4.915**	**1.117**	**21.591**

Mutaties Winternota

De onderstaande tabel geeft de verschillende mutaties weer die in deze Winternota ter vaststelling worden aangeboden. Deze mutaties zijn onderverdeeld in Bestaand beleid, Autonome ontwikkelingen, Nieuw beleid en mutaties voortkomende uit het Meerjarig investeringsplan.

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Bestaand beleid				
Aanpassing afschrijving CAI	430	0	0	0
Aframing Kosten Beheer Begraafplaatsen	30	0	0	0
Afval bijstellingen	42	0	0	0
Bijstelling budgetten Vastgoed (gas, energie, onderhoud etc.) 2024	15	0	0	0
Bijstelling opbrengst rioolheffing eigenaren 2024	0	0	0	0
Bijstelling salariskosten en inhuur vacatureruimte 2024	-690	0	0	0
Correctie onttrekking reserve Dekking kapitaallasten afgesloten investeringen	-17	-17	-17	-17
Inhuur havenpersoneel	0	0	0	0
Inkomst verkoop MAN containerwagen	20	0	0	0
Klein onderhoud Openbare Verlichting	-40	0	0	0
Opbrengst afvalstofheffingen 2024	-15	0	0	0

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Verkeer bijstellingen	-46	0	0	0
	-272	**-17**	**-17**	**-17**
Meerjarig Investeringsplan				
Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan	17	90	90	89
Totaal	**-256**	**72**	**72**	**72**

Toelichting mutaties

Bestaand beleid

Aanpassing afschrijving CAI

In 2024 is het klantenbestand van de CAI overgedragen aan Glasvezel Edam-Volendam BV (GEV), wat een netto-opbrengst van €5.400.000 heeft opgeleverd. Deze opbrengst is verwerkt in de najaarsnota en direct toegevoegd aan een specifieke reserve. Deze reserve is bedoeld om in de eerste exploitatiejaren van GEV de werkelijke inkomsten aan te vullen tot €800.000, het gemiddelde opbrengstniveau van de CAI. Met de geplande buitengebruikstelling van de CAI eind 2025 moet de resterende boekwaarde van de CAI in één keer worden afgeschreven. Daarom is besloten om de afschrijving van €565.000, die oorspronkelijk voor 2025 gepland stond, naar 2024 te vervroegen. Dit stelt ons in staat om de resterende kapitaallasten van €995.000 in één keer ten laste van de gevormde reserve te brengen. Per saldo leidt dit voorstel in 2024 tot een eenmalige verhoging van het saldo begroting van € 430.000.

Aframing Kosten Beheer Begraafplaatsen

Voor het jaar 2024 zijn de kosten voor het onderhoud van de graven in onze gemeente lager dan oorspronkelijk begroot. Als gevolg hiervan verlagen wij voor 2024 het geraamde bedrag voor uitbestede werkzaamheden en consultancy met € 30.000. Dit voorstel leidt tot een eenmalige verhoging van het saldo begroting van € 30.000.

Afval bijstellingen

In 2024 zijn verschillende kostenposten voor afval met elkaar verrekend. Daarnaast bleek de opbrengst uit glasinzameling aanvankelijk te laag te zijn ingeschat, wat in deze nota wordt gecorrigeerd. Per saldo resulteert dit voorstel in 2024 in een eenmalige verhoging van het saldo begroting van € 42.000.

Bijstelling budgetten Vastgoed (gas, energie, onderhoud etc.) 2024

Voorgesteld wordt om de geraamde budgetten van diverse panden voor te betalen gas, energie en onderhoud aan te passen aan de werkelijke uitgaven in 2024. Per saldo worden de budgetten verhoogd met € 163.000. Deze stijging komt voornamelijk doordat de prijzen voor gas en energie in 2024 flink zijn gestegen en doordat panden die zouden worden afgestoten er nog steeds staan en dus gas en energie verbruiken. Deze bijstelling leidt tot een eenmalige verlaging van het saldo begroting 2024. Voor begroting 2025 en verder leidt dit voorstel tot een structurele verhoging van het saldo begroting van € 1.000. Dit voorstel komt voor in programma 1 tot en met 6.

Bijstelling opbrengst rioolheffing eigenaren 2024

De raming van de rioolheffing eigenaren toont een negatief saldo van € 16.000. Dit wordt veroorzaakt doordat er minder objecten per 1-1-2024 gereed waren dan bij het opstellen van de raming medio 2023 is voorzien. Het verlagen van de opbrengsten heeft geen gevolgen voor het saldo begroting omdat deze mutatie wordt verrekend met de voorziening Gemeentelijk rioleringsplan.

Bijstelling salariskosten en inhuur vacatureruimte 2024

Voorgesteld wordt om de geraamde budgetten voor salariskosten en de kosten voor inhuur op vacatureruimte aan te passen aan de geraamde uitgaven. Doordat het nog steeds moeilijk is om openstaande vacatures in te

vullen wordt er gebruik gemaakt van inhuurkrachten. De kosten voor inhuurkrachten zijn veel hoger dan de budgettaire ruimte die ontstaat door vacatureruimte. Dit zorgt ervoor dat de budgetten voor inhuur op vacatureruimte in 2024 moeten worden verhoogd met € 1.194.000. Hier staat tegenover dat de hogere kosten voor inhuur op het product Riolering kunnen worden gedekt door de onttrekking aan de voorziening Gemeentelijk Rioleringsplan te verhogen met € 225.000. Per saldo leidt deze bijstelling tot een verlaging van het saldo begroting 2024 van € 969.000. De belangrijkste redenen voor de aanvullende inhuurkosten zijn een gevolg van extra inzet op Veiligheid, Schuldhulpverlening, Managementfuncties bij Openbare Werken en Gemeentesecretaris, en projectleiding bij de implementatie van twee grote ICT-projecten (Financieel Systeem en een Klantvolgsysteem bij de afdeling Samenleving). Om te voorkomen dat we de komende jaren weer te maken krijgen met een bijstelling voor personeel zal per direct worden gestuurd op euro's in plaats van op FTE. Dit betekent dat de noodzaak om vast personeel aan te nemen hoger wordt. Met inhuur kan er, door de hogere uurtarieven, minder capaciteit ingehuurd worden. Dit kan leiden tot het uitvoeren van minder taken. De norm voor inhuur op de reguliere taken is in Volendam lager dan de landelijke norm. Dit voorstel komt voor in de programma's 1 tot en met 6.

Correctie onttrekking reserve Dekking kapitaallasten afgesloten investeringen

De onttrekking aan de reserve Dekking kapitaallasten afgesloten investeringen is structureel € 17.000 te hoog geraamd. Dit verschil is ontstaan bij het invoeren van de beginbalans en wordt nu gecorrigeerd. Deze bijstelling leidt tot een structurele verlaging van het saldo begroting van € 17.000.

Inhuur havenpersoneel

Voorheen werd de haven van Edam geëxploiteerd door een externe partij. Deze partij nam bij afwezigheid van de havenmeester Volendam tevens de haven van Volendam onder haar beheer. In 2024 is het beheer teruggekeerd naar de gemeente. De eerder geraamde lasten voor het inhuren van een havenmeester blijken te laag te zijn ingeschat, waardoor wij u voorstellen het exploitatiebudget bij te stellen met € 58.000. Deze extra lasten kunnen echter worden gecompenseerd door de extra baten uit havengelden die de gemeente door het eigen beheer realiseert. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting..

Inkomst verkoop MAN containerwagen

De verkoop van de oude MAN-containerwagen leidt tot een eenmalige baat. Dit voorstel leidt in 2024 tot een eenmalige verhoging van het saldo begroting van € 20.000.

Klein onderhoud Openbare Verlichting

Op het budget voor klein onderhoud voor openbare verlichting ontstaat een tekort. We hebben uitzonderlijk veel storingen gehad aan het voedingsnetwerk van de openbare verlichting. In sommige gevallen was het noodzakelijk om de voedingskabels deugdelijk te vervangen. Op het budget voor overige goederen en diensten is nog budget beschikbaar. Hier wordt € 16.000 administratief voor overgeheveld ten gunste van het budget van klein onderhoud. Daarnaast is er nog € 40.000 extra benodigd voor het restant van 2024. Dit voorstel leidt in 2024 tot een eenmalige verlaging van het saldo begroting van € 40.000.

Opbrengst afvalstofheffingen 2024

De opbrengst afvalstoffenheffingen valt in 2024 € 15.000 lager uit dan was begroot. Deze bijstelling leidt tot een eenmalige verlaging van het saldo begroting 2024.

Verkeer bijstellingen

In 2024 zijn er incidenteel enkele grotere uitgaven gedaan die niet structureel zijn opgenomen in het exploitatiebudget. Dit betreft een onderzoek naar parkeermogelijkheden, het opstellen van een nieuw mobiliteitsplan en de aanschaf van een nieuw toegangssysteem voor de verkeersregeling in de haven van Volendam. De totale lasten hiervan, ter hoogte van € 98.000, konden niet volledig worden gedekt uit het beschikbare budget. Een deel van deze extra kosten, ter hoogte van € 52.000, kon worden opgevangen door subsidies van de vervoerregio. Per saldo leidt dit voorstel in 2024 tot een verlaging van het saldo van de begroting met € 46.000.

Mutaties MIP

De mutaties worden toegelicht in de bijlage Toelichting MIP

Speerpunten - Stand van zaken

Voor een overzicht van de stand van zaken over de uitvoering van de speerpunten wordt verwezen naar bijlage 1.

Programma 5 Sociaal Domein/Samenleving

Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van de saldi (per speerpunt) vanaf de primitieve begroting 2024 tot en met de vaststelling van deze Winternota.
Daaronder staan twee tabellen met de ontwikkeling van de lasten en baten per speerpunt en per product binnen dit programma. De reservemutaties zijn in elke tabel afzonderlijk weergegeven.
Naast de waarden uit de primitieve begroting vindt u in de kolommen per product het totaal van de mutaties op dit programma zoals die na vaststelling van de primitieve begroting 2024 (9 november 2023) tot en met de raadsvergadering van 12 november 2024 (Overige besluiten) zijn verwerkt in begrotingswijzigingen.
De voorlaatste kolom toont de financiële gevolgen van de wijzigingen die ter vaststelling zijn aangeboden in deze Winternota. In de laatste kolom vindt u het totaal na vaststelling van deze Winternota 2024.

Bedragen * € 1.000					
Saldi speerpunten en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Saldi per speerpunt					
Preventie voorliggend veld		-8.786	83	-116	-8.819
Toegankelijkheid		-22.548	-3.934	-986	-27.468
Bestaanszekerheid		-5.327	-367	-393	-6.087
Samenkracht		-842	38	-40	-845
Partnerschap		-934	-44	-15	-994
Saldo vóór reservemutaties		**-38.437**	**-4.225**	**-1.550**	**-44.213**
Saldo reservemutaties		889	614	-401	1.102
Saldo inclusief reservemutaties		**-37.548**	**-3.611**	**-1.951**	**-43.111**

Bedragen * € 1.000					
Totale lasten per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Lasten per speerpunt					
Preventie voorliggend veld		**-10.460**	**-18**	**109**	**-10.369**
5.01	Preventie voorliggend veld	-4.898	3	130	-4.766
5.02	Onderwijs inc. huisvesting	-3.674	-23	-5	-3.701
5.03	Talentontwikkeling	-732	0	2	-730
5.04	Sportstimulering jeugd	-537	37	-18	-518
5.05	Alcohol-en drugsontmoediging	-117	0	0	-117
5.20	Singelwijk	-502	-35	0	-537
Toegankelijkheid		**-25.044**	**-3.844**	**-989**	**-29.878**
5.06	Jeugdhulp en ondersteuning	-8.466	-2.323	-680	-11.469
5.07	WMO Maatwerkdienstverlening	-5.745	-1.199	-49	-6.993
5.08	Sportaccommodaties	-6.461	-204	-249	-6.915
5.09	Zwembaden	-2.883	-73	-18	-2.973
5.10	Kunst en Cultuur	-756	-75	17	-814
5.11	Bewegingsonderwijs	-301	0	-3	-304
5.12	Sportverenigingen	-122	15	-7	-114
5.13	Nazorg Nieuwjaarsbrand	-310	14	0	-296
Bestaanszekerheid		**-13.080**	**-2.502**	**-1.900**	**-17.482**
5.14	Werkplus	-2.606	-26	36	-2.597
5.15	Participatie en schuldhulpverlening	-6.882	-1.165	-2.183	-10.230

Bedragen * € 1.000					
Totale lasten per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
5.16	Inburgering	-3.591	-1.311	247	-4.655
Samenkracht		**-1.007**	**166**	**-184**	**-1.025**
5.17	Openbare Bibliotheken	-1.007	166	-184	-1.025
Partnerschap		**-934**	**-44**	**-15**	**-994**
5.18	Gezondheidszorg algemeen	-877	-46	-15	-938
5.19	Media	-58	1	0	-56
Totaal lasten vóór reservemutaties		**-50.525**	**-6.242**	**-2.980**	**-59.747**
Toevoegingen aan reserves		-500	-2.410	-1.170	-4.080
Totaal lasten inclusief reservemutaties		**-51.026**	**-8.652**	**-4.150**	**-63.828**

Bedragen * € 1.000					
Totale baten per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Baten per speerpunt					
Preventie voorliggend veld		**1.675**	**100**	**-225**	**1.550**
5.01	Preventie voorliggend veld	701	0	-270	431
5.02	Onderwijs inc. huisvesting	753	65	45	864
5.03	Talentontwikkeling	0	0	0	0
5.04	Sportstimulering jeugd	221	0	0	221
5.05	Alcohol-en drugsontmoediging	0	0	0	0
5.20	Singelwijk	0	35	0	35
Toegankelijkheid		**2.496**	**-90**	**3**	**2.409**
5.06	Jeugdhulp en ondersteuning	175	114	0	289
5.07	WMO Maatwerkdienstverlening	196	0	0	196
5.08	Sportaccommodaties	1.118	0	0	1.118
5.09	Zwembaden	727	-200	0	527
5.10	Kunst en Cultuur	112	14	3	129
5.11	Bewegingsonderwijs	27	0	0	27
5.12	Sportverenigingen	0	0	0	0
5.13	Nazorg Nieuwjaarsbrand	141	-18	0	124
Bestaanszekerheid		**7.752**	**2.134**	**1.508**	**11.395**
5.14	Werkplus	400	0	0	400
5.15	Participatie en schuldhulpverlening	4.513	0	1.508	6.021
5.16	Inburgering	2.840	2.134	0	4.974
Samenkracht		**165**	**-128**	**144**	**181**
5.17	Openbare Bibliotheken	165	-128	144	181
Partnerschap		**0**	**0**	**0**	**0**
5.18	Gezondheidszorg algemeen	0	0	0	0
5.19	Media	0	0	0	0
Totaal Baten vóór reservemutaties		**12.088**	**2.017**	**1.430**	**15.535**
Onttrekkingen aan reserves		1.389	3.024	770	5.182
Totaal baten inclusief reservemutaties		**13.477**	**5.040**	**2.200**	**20.717**

Mutaties Winternota

De onderstaande tabel geeft de verschillende mutaties weer die in deze Winternota ter vaststelling worden aangeboden. Deze mutaties zijn onderverdeeld in Bestaand beleid, Autonome ontwikkelingen, Nieuw beleid en mutaties voortkomende uit het Meerjarig investeringsplan.

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Autonome ontwikkelingen				
Actualisatie BUIG	263	0	0	0
Alleenverdienersproblematiek 2023-2024	0	-12	0	0
Kinderopvang Sociaal Medische Indicatie (SMI)	0	-9	-9	-9
Terugdraaien budgetoverheveling Gemeentelijke co-financiering lokale bibliotheekvoorzieningen	0	0	0	0
	263	**-21**	**-9**	**-9**
Bestaand beleid				
Actualisatie budgetten Oekraïne opvang	26	0	0	0
Actualisatie budgetten specialistische jeugdhulp	-675	-335	0	0
Actualisatie budgetten Wmo	-280	-140	0	0
Actualisatie SPUK Onderwijsachterstandenbeleid 2024 en 2025	0	0	0	0
Beëindiging aanschaf van AED's (bezuiniging)	0	5	10	10
Bijstelling budgetten onderhoud ICT software	-16	-6	-6	-6
Bijstelling budgetten Vastgoed (gas, energie, onderhoud etc.) 2024	-127	0	0	0
Bijstelling kosten belastingen en heffingen	1	0	0	0
Bijstelling salariskosten en inhuur vacatureruimte 2024	-1.173	0	0	0
Budgetoverheveling Bijdrage Zorginfrastructuur	0	0	0	0
Budgetoverheveling opbrengst verkoop kunst en curiosa	0	0	0	0
Budgetoverheveling Pilot jeugdbeschermer in de wijk	0	0	0	0
Budgetoverheveling Project Verborgen verhalen 2024-2025	0	0	0	0
Budgetoverheveling rijksbijdrage infrastructuur WSW	0	0	0	0
Budgetoverheveling Wijksteunpunt Oosthuizen	0	0	0	0
Eigen bijdrage GWE ontheemden Oekraïne	0	0	0	0
GGD Zaanstreek-Waterland	39	0	0	0
Inburgering	185	0	0	0
Onderzoekskosten Cebeon	15	0	0	0
Schoolzwemmen	-1	-3	-5	-7
Verplaatsen rentebaten lening PX	-270	-270	-270	-270
Wijksteunpunt Oosthuizen	47	0	0	0
Woonunits Deimpt	0	133	133	133
Woonzorgvisie	16	0	0	0
Zwembad De Waterdam	0	-50	-64	-85
	-2.214	**-666**	**-201**	**-225**
Meerjarig Investeringsplan				
Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan	0	-135	-135	-134
Totaal	**-1.951**	**-823**	**-345**	**-368**

Toelichting mutaties

Autonome ontwikkelingen

Actualisatie BUIG
Op 1 oktober 2024 werd door het Rijk de definitieve BUIG subsidie 2024 (en de voorlopige BUIG subsidie 2025) door middel van beschikkingen bekend gemaakt. Het rijk heeft de BUIG subsidie 2024 verhoogd. De BUIG budgetten zijn geactualiseerd en op basis van deze prognose kan een bedrag van € 263.000 worden afgeraamd. Dit voorstel leidt tot een verhoging van het saldo begroting in 2024 van € 263.000.

Alleenverdienersproblematiek 2023-2024
Gemeenten kunnen financiële ondersteuning bieden aan huishoudens die als gevolg van de alleenverdienersproblematiek in 2023 en 2024 onder het bestaansminimum uitkomen. Gemeenten kunnen de gemiste huur- en zorgtoeslag compenseren vanuit de individuele bijzondere bijstand. De Tweede Kamer heeft met de motie Warmerdam c.s. verzocht om de betrokken huishoudens actief te benaderen. Via een decentralisatie-uitkering ontvangen gemeenten budget om aan de betreffende huishoudens bijzondere bijstand te verstrekken. De budgetten worden zo nodig bijgesteld wanneer definitieve gegevens beschikbaar zijn, naar verwachting bij de Meicirculaire 2025 en de Meicirculaire 2026. Edam- Volendam ontvangt een extra decentralisatie uitkering van € 12.000 via de algemene uitkering Gemeentefonds (in programma 6). De organisatie onderzoekt in het vierde kwartaal van 2024 deze problematiek en wil in 2025 tot eventuele uitbetaling overgaan. Het budget wordt daarom beschikbaar gesteld in 2025. Dit voorstel leidt tot een tot een verlaging van het saldo begroting met € 12.000 in 2025 in programma 5, maar per saldo heeft dit voorstel geen gevolgen voor het saldo begroting.

Kinderopvang Sociaal Medische Indicatie (SMI)
De Sociaal Medische Indicatie (SMI) is een gemeentelijke regeling om gezinnen die geen recht hebben op Kinderopvangtoeslag, maar die ook niet in staat zijn de zorg voor hun kinderen volledig te dragen vanwege sociale of medische problematiek, een vergoeding te kunnen bieden voor het gebruik van kinderopvang. Door verschillende ontwikkelingen is de SMI budgettair steeds meer onder druk komen te staan. Om dit te kunnen ondervangen, wordt het SMI budget in een aantal stappen verhoogd. Voor de jaren 2025-2027 gaat het om € 5,4 miljoen, voor 2028 gaat het om € 5,5 miljoen en vanaf 2029 om jaarlijks € 10 miljoen. Edam- Volendam ontvangt vanaf 2025 € 9.000 extra via de algemene uitkering Gemeentefonds (in programma 6). Het budget wordt daarom structureel beschikbaar gesteld vanaf 2025. Dit voorstel leidt met ingang van 2025 tot een structurele verlaging van het saldo begroting in programma 5 vanaf 2025.

Terugdraaien budgetoverheveling Gemeentelijke co-financiering lokale bibliotheekvoorzieningen
In september 2024 is onze (herziene) aanvraag bij het rijk voor een eenmalige specifieke uitkering lokale bibliotheekvoorziening in de kern Oosthuizen van € 144.000 toegekend. Dit was na het opmaken van de Najaarsnota 2024. Daarom wordt het voorstel uit de Najaarsnota teruggedraaid. Hierin werd de aanvraag doorgeschoven naar 2025. De SPUK bijdrage van € 144.000 (en de verplichte eigen bijdrage van de gemeente van € 36.000) worden uitbetaald aan de Bibliotheek Waterland in 2024. Voorgesteld wordt ook de verhoging van de eigen bijdrage van € 4.000 (uitgegaan was van € 32.000) te onttrekken uit de reserve “Sociaal domein”. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Bestaand beleid

Actualisatie budgetten Oekraïne opvang
De budgetten zijn geactualiseerd. Dit geeft een voordeel van € 26.000. De kosten worden gecompenseerd uit de normvergoeding. Voorgesteld wordt om het niet ingezette deel van de normvergoeding van € 274.000 toe te voegen aan de reserve Oekraïne opvang. Hierdoor blijft dit bedrag beschikbaar voor de toekomstige (kapitaal-)lasten van huisvesting van ontheemden uit Oekraïne. Deze bijstelling leidt tot een verhoging van het saldo begroting met € 26.000.

Actualisatie budgetten specialistische jeugdhulp

In het afgelopen jaar zijn er verschillende prognoses gemaakt voor de totale kosten voor specialistische jeugdhulp in 2024. De verwachtingen van deze prognoses zijn in verschillende raadsinformatiebrieven kenbaar gemaakt. Nu het einde van het jaar nadert, krijgen we steeds meer zicht op de uiteindelijke realisatie. In lijn met de (landelijke) trend van de afgelopen jaren verwachten we ook dit jaar weer een toename van kosten. De laatste prognose laat zien dat we kunnen rekenen op een uitgave van in totaal 9,6 miljoen euro. Een groot deel van deze kostenstijging is te verklaren door de prijsindexaties van grofweg 6%. Belangrijk om hierbij te vermelden is dat deze prognose is gebaseerd op de uitgaven van dit jaar tot nu toe. We zien vaak terug dat er in laatste maanden van het jaar significant meer gedeclareerd wordt. Het is echter lastig om hier in deze prognose rekening mee te houden. Een tweede belangrijke verklarende factor is dat problematiek onder jeugdigen steeds complexer wordt. Als resultaat zetten wettelijke verwijzers van (specialistische) jeugdhulp steeds vaker hulptrajecten in die intensiever van aard zijn. De professionals die hierbij worden ingezet zijn vaak hoger opgeleid, waardoor de ingezette trajecten met een hoger kostenplaatje gepaard gaan. Door deze oorzaken wordt nu voorgesteld om de budgetten voor specialistische jeugdhulp in 2024 te verhogen met per saldo € 675.000 (naar 9,6 miljoen euro). Deze budgetten zijn voor 2025 met 50% van € 675.000 verhoogd, te weten € 335.000, in afwachting van de uitkomsten van het Cebeon onderzoek. Dit leidt in 2024 tot een verlaging van het saldo begroting van € 675.000 en voor 2025 tot een verlaging van het saldo begroting van € 335.000 .Inmiddels is aan de raad toegezegd dat begin 2025 een themaraad georganiseerd wordt over de inhoud van de specialistische jeugdzorg en de uitkomsten van het onderzoek door Cebeon.

Actualisatie budgetten Wmo

In het afgelopen jaar zijn er verschillende prognoses gemaakt voor de totale kosten voor WMO in 2024. De verwachtingen van deze prognoses en maatregelen zijn in verschillende raadsinformatiebrieven kenbaar gemaakt. Nu het einde van het jaar nadert, krijgen we steeds meer zicht op de uiteindelijke realisatie. Als gevolg van de vergrijzing, strengere regels doorstroming WlZ (Woning in Zicht) en strengere regels toelating/lange wachttijden zorgverzekering en GGZ verwachten we, in lijn met de (landelijke) trend van de afgelopen jaren, ook dit jaar weer een toename van kosten. Inwoners blijven langer thuis wonen waardoor de druk op de Wmo toeneemt. Aangezien de te bedienen doelgroep steeds groter wordt, is het afvlakken van de stijging op dit moment realistischer een haalbaarder doel dan het bewerkstelligen van een daadwerkelijk daling van kosten. De wettelijke verplichting en de open einde regeling beperken ons juridisch om rigoureus in producten te snijden. De laatste prognose laat zien dat we kunnen rekenen op een uitgave van in totaal 5,9 miljoen euro. Een groot deel van deze kostenstijging is te verklaren door bovengenoemde factoren. Daarnaast zijn er binnen onze gemeente een aantal grote/dure woningaanpassingen uitgevoerd en zien we de vragen voor begeleiding complexer worden. Tevens hebben de overschrijdingen van vorig jaar op het Wmo budget en de indexeringen op de producten niet geresulteerd in een structurele verhoging van het budget. Belangrijk om hierbij te vermelden is dat deze prognose is gebaseerd op de uitgaven van dit jaar tot nu toe. We zien vaak terug dat er in laatste maanden van het jaar significant meer gedeclareerd wordt. Het is echter lastig om hier in deze prognose rekening mee te houden. Daarom wordt nu voorgesteld om de budgetten voor Wmo in 2024 te verhogen met € 280.000 (naar 5,9 miljoen euro). Deze budgetten voor 2025 voorzichtigheidshalve met 50% van € 280.000 verhoogd, te weten € 140.000, in afwachting van de uitkomsten van het Cebeon onderzoek. Dit leidt in 2024 tot een verlaging van het saldo begroting van € 280.000 en voor 2025 tot een verlaging van het saldo begroting van € 140.000. Inmiddels is aan de raad toegezegd dat begin 2025 een themaraad georganiseerd wordt over het de inhoud van de WMO en de uitkomsten van het onderzoek door Cebeon.

Actualisatie SPUK Onderwijsachterstandenbeleid 2024 en 2025

Op 26 september 2024 is een definitieve beschikking voor 2024 en een voorlopige beschikking voor 2025 ontvangen. De uitkering 2024 is met € 45.000 en de uitkering 2025 met € 75.000 verhoogd naar respectievelijk € 641.000 en € 671.000. De ontvangen bijdragen worden via de Sisa verantwoording afgerekend. Omdat tegenover deze hogere inkomst een hogere uitgave staat heeft dit voorstel geen gevolgen voor het saldo van de begroting.

Beëindiging aanschaf van AED's (bezuiniging)

De aanschaf van AED’s valt niet onder de wettelijk verplichte taken. In het kader van de bezuinigingen wordt voorgesteld de aanbesteding in 2025 niet te verlengen. Dit betekent dat we de AED's niet meer vervangen en onderhouden. Het levert een bezuiniging op van € 5.000 in 2025 en in de daaropvolgende jaren van € 10.000 in programma 5. Deze bezuinigingen worden ten gunste van de stelpost Bezuinigingen gebracht in programma 6. Dit voorstel heeft hierdoor geen gevolgen voor het saldo begroting.

Bijstelling budgetten onderhoud ICT software
Sommige softwarepakketten moeten worden vervangen om deze veiliger te maken en beter te laten presteren. Daarnaast moeten sommige applicaties overstappen naar een cloud-versie. Het gaat onder andere om de applicaties MKS Cloudmigratie, CSAM verplichtingenbeheer en iBurgerzaken. De kosten bedragen in 2024 eenmalig € 93.000 en vanaf 2025 structureel € 31.000. Deze bijstelling leidt tot een structurele verlaging van het saldo begroting 2024 en verder. Dit voorstel komt voor in de programma's 1, 2, 5 en 6.

Bijstelling budgetten Vastgoed (gas, energie, onderhoud etc.) 2024
Voorgesteld wordt om de geraamde budgetten van diverse panden voor te betalen gas, energie en onderhoud aan te passen aan de werkelijke uitgaven in 2024. Per saldo worden de budgetten verhoogd met € 163.000. Deze stijging komt voornamelijk doordat de prijzen voor gas en energie in 2024 flink zijn gestegen en doordat panden die zouden worden afgestoten er nog steeds staan en dus gas en energie verbruiken. Deze bijstelling leidt tot een eenmalige verlaging van het saldo begroting 2024. Voor begroting 2025 en verder leidt dit voorstel tot een structurele verhoging van het saldo begroting van € 1.000. Dit voorstel komt voor in programma 1 tot en met 6.

Bijstelling kosten belastingen en heffingen
Voorgesteld wordt om de geraamde budgetten voor te betalen belastingen en heffingen aan te passen aan de werkelijke uitgaven in 2024. Per saldo worden de budgetten verhoogd met € 20.000. Deze bijstelling leidt tot een eenmalige verlaging van het saldo begroting 2024. Dit voorstel komt voor in programma 5 en 6.

Bijstelling salariskosten en inhuur vacatureruimte 2024
Voorgesteld wordt om de geraamde budgetten voor salariskosten en de kosten voor inhuur op vacatureruimte aan te passen aan de geraamde uitgaven. Doordat het nog steeds moeilijk is om openstaande vacatures in te vullen wordt er gebruik gemaakt van inhuurkrachten. De kosten voor inhuurkrachten zijn veel hoger dan de budgettaire ruimte die ontstaat door vacatureruimte. Dit zorgt ervoor dat de budgetten voor inhuur op vacatureruimte in 2024 moeten worden verhoogd met € 1.194.000. Hier staat tegenover dat de hogere kosten voor inhuur op het product Riolering kunnen worden gedekt door de onttrekking aan de voorziening Gemeentelijk Rioleringsplan te verhogen met € 225.000. Per saldo leidt deze bijstelling tot een verlaging van het saldo begroting 2024 van € 969.000. De belangrijkste redenen voor de aanvullende inhuurkosten zijn een gevolg van extra inzet op Veiligheid, Schuldhulpverlening, Managementfuncties bij Openbare Werken en Gemeentesecretaris, en projectleiding bij de implementatie van twee grote ICT-projecten (Financieel Systeem en een Klantvolgsysteem bij de afdeling Samenleving). Om te voorkomen dat we de komende jaren weer te maken krijgen met een bijstelling voor personeel zal per direct worden gestuurd op euro’s in plaats van op FTE. Dit betekent dat de noodzaak om vast personeel aan te nemen hoger wordt. Met inhuur kan er, door de hogere uurtarieven, minder capaciteit ingehuurd worden. Dit kan leiden tot het uitvoeren van minder taken. De norm voor inhuur op de reguliere taken is in Volendam lager dan de landelijke norm. Dit voorstel komt voor in de programma's 1 tot en met 6.

Budgetoverheveling Bijdrage Zorginfrastructuur
Afgesproken is dat de gemeente bijdraagt in de zorginfrastructuur voor het Wozoco (een co-creatie van gemeente, woningcorporatie en zorgverlener). Dit betreft een bijdrage in innovatieve zorginfrastructuur van € 27.000 (vanuit de reserve Sociaal Domein). De bijdrage staat geraamd voor 2024, maar moet worden overgeheveld naar 2025. Deze wijziging heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Budgetoverheveling opbrengst verkoop kunst en curiosa
De opbrengst van de verkoop kunst en curiosa in 2024, te weten € 19.000 wordt overgeheveld via de reserve Budgetoverheveling naar 2025 om te worden ingezet voor De opbrengst wordt ingezet voor de Kunstmaand 2025, of voor een ander project voor kunst en cultuur. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting 2024 en 2025.

Budgetoverheveling Pilot jeugdbeschermer in de wijk
Om prijzige trajecten in de jeugdzorg en maatregelen vanuit de kinderbescherming te voorkomen hebben we vanuit de gemeente een nieuwe overeenkomst afgesloten met de jeugdbescherming regio Amsterdam (JBRA).

Het college heeft in september akkoord gegeven op deze interventie, welke onderdeel is van een reeks maatregelen om de hoge kosten voor jeugdhulp binnen onze gemeente tegen te gaan. Vanaf december 2024 zal de JBRA aan ons participatieve consultatie (ook wel jeugdbeschermer in de wijk) leveren voor acht uur per week (€ 40.000 per jaar). De interventie is in de vorm van een pilot gegoten en heeft een duur van minimaal één jaar. Daar is in 2024 geld voor vrijgemaakt, maar omdat de JBRA de dienst grotendeels in 2025 levert is het van belang dat het budget hiervoor wordt overgeheveld naar volgend jaar. De overeenkomst verplicht ons het bedrag in 2025 te betalen. Zodoende het verzoek om via de reserve Budgetoverheveling € 40.000 over te hevelen van 2024 naar 2025. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Budgetoverheveling Project Verborgen verhalen 2024-2025

Kunst en cultuur heeft geld beschikbaar onder deelproject “Levendige Historie” voor het project Verborgen Verhalen, onderdeel van de uitvoeringsagenda van het Waterfront. Mede doordat de start van het projectleiderschap Verborgen Verhalen vertraging heeft opgelopen (is gestart medio oktober 2024), zullen bepaalde opdrachten deels in 2025 plaatsvinden (o.a. kosten projectleider en invulling content platform). Verzoek is daarom om € 16.000 uit budget deelproject “Levendige Historie” 2024 over te hevelen naar 2025. Dit budget wordt ingezet voor de voortzetting inhuur projectleider Verborgen Verhalen in 2025 (€ 9.000) en voor eenmalige kosten zoals opzetten platform, de invulling van de content, onderhoud en pr (€ 7.000). Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting 2024 en 2025.

Budgetoverheveling rijksbijdrage infrastructuur WSW

Verzocht wordt om de rijksbijdrage financiële uitdagingen rondom de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven van € 56.000 over te hevelen naar 2025 via de reserve Budgetoverheveling. Dit budget is bedoeld om gemeenten tegemoet te komen bij de financiële uitdagingen rondom de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven. In 2025 wordt een plan van aanpak hiervoor opgesteld. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2024 en 2025.

Budgetoverheveling Wijksteunpunt Oosthuizen

Er is dit jaar geen dependance van het Wijksteunpunt in Oosthuizen gerealiseerd. Het budget voor inrichting van € 5.000 wordt via de reserve Budgetoverheveling naar 2025 overgeheveld. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Eigen bijdrage GWE ontheemden Oekraïne

Vanaf oktober 2024 wordt de verplichte eigen bijdrage voor gas, water en elektra bij ontheemden Oekraïne in rekening gebracht. De opbrengst van deze eigen bijdrage verlaagt de te ontvangen rijksvergoeding voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Dit voorstel heeft daardoor geen gevolgen voor het saldo begroting.

GGD Zaanstreek-Waterland

In 2023 is de 2e bijstelling van de begroting 2023 (CAO wijziging) ook voor 2024 opgevoerd. Dit was niet juist. Deze bijstelling wordt daarom teruggedraaid voor 2024. Dit leidt tot een verhoging van het saldo begroting met € 39.000.

Inburgering

De gemeente heeft een grote achterstand in het huisvesten en laten inburgeren van statushouders. Hierdoor zijn in de afgelopen jaren de budgetten niet volledig besteed. Wij hebben deze niet bestede budgetten een aantal jaren overgeheveld en beschikbaar gehouden. Er rust geen terugbetalingsverplichting aan het rijk op deze budgetten. Wij verwachten niet dat de komende jaren een inhaalactie kan plaatsvinden en stellen voor de niet bestede budgetten uit het verleden te laten vrijvallen. Dit leidt tot een verhoging van het begrotingssaldo in 2024 van € 185.000.

Onderzoekskosten Cebeon

Het onderzoeksbureau Cebeon heeft jarenlange ervaring met onderzoek naar bekostiging, organisatie en inhoud van gemeentelijke taken. Deze gemeentebrede financiële doorlichtingen geven een helder inzicht in het relatieve kostenniveau van onze organisatie en met name van het sociale domein. Dit zal ons ondersteunen bij het invullen van taakstellingen en bestuurlijke ambities bij afnemende rijksmiddelen. De kosten van het onderzoek bedragen € 10.000. De kosten van het onderzoek worden gedekt uit het reguliere beleidsbudget

Sociaal Domein voor inhuur van deskundigheid van € 25.000. Dit betekent dat deze post met € 15.000 kan worden verlaagd. Dit voorstel leidt tot een verhoging van het saldo begroting van € 15.000.

Schoolzwemmen
De indexatie voor het schoolzwemmen was niet toegepast in de meerjarenramingen. Met dit voorstel wordt deze omissie rechtgezet. Dit voorstel leidt in de jaren 2025 tot en met 2028 tot een verlaging van het saldo begroting van respectievelijk € 1.000, € 3.000, € 5.000 en € 9.000.

Verplaatsen rentebaten lening PX
De rentebaten langlopende geldlening aan het CBW staan nu geraamd op product 5.01 Preventie voorliggend veld. Het is de bedoeling dat deze rentebaten voortaan worden geboekt op product 6.01 Beleggingen en treasury. Deze bijstelling heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Wijksteunpunt Oosthuizen
Er is dit jaar geen dependance van het Wijksteunpunt in Oosthuizen gerealiseerd, daarom worden de budgetten 2024 van in totaal € 47.000 afgeraamd. Dit voorstel leidt tot een verhoging van het saldo begroting in 2024 met € 47.000.

Woonunits Deimpt
De woonunits op de Deimpt voor ontheemden uit Oekraïne zijn gerealiseerd. De totale te activeren kosten zijn € 800.000 hoger door meerwerk en een lagere vergoeding transitiekosten. In een apart voorstel "Actualisatie krediet Containerwoningen" wordt een aanvullend krediet gevraagd voor deze extra te activeren kosten van € 800.000 (afschrijvingstermijn 10 jaar). Omdat deze afschrijvingslasten worden gedekt uit de reserve toekomstige kapitaallasten wordt in dit voorstel geregeld dat dit aanvullende bedrag wordt overgeheveld vanuit reserve Oekraïne naar de reserve toekomstige kapitaallasten en dat de juiste onttrekkingen aan deze reserve de afschrijvingslasten dekken. Het (andere) voorstel van het aanvullende krediet en de jaarlijkse kapitaallasten geeft een verlaging van het saldo begroting. Dit journaal compenseert deze verlaging van het saldo begroting. Per saldo (beide voorstellen samen genomen) zijn er geen structurele gevolgen voor het saldo begroting.

Woonzorgvisie
In 2023 werd een bedrag van € 16.000 naar 2024 overgeheveld voor een inventarisatie van de geschiktheid van de sociale huurvoorraad voor mensen met een mobiliteitsbeperking (in het kader van de Woonzorgvisie). Deze inventarisatie heeft niet plaatsgevonden, daarom wordt het budget afgeraamd. Dit leidt in 2024 tot een verhoging van het saldo begroting van € 16.000.

Zwembad De Waterdam
De indexatie voor het zwembad was niet toegepast in de meerjarenramingen. Met dit voorstel wordt deze omissie rechtgezet. Hierbij wordt nog steeds rekening gehouden met de bezuinigingstaakstelling die aan het zwembad is verstrekt. Dit leidt tot een structurele verlaging van het saldo begroting in 2025 tot en met 2028 van respectievelijk € 50.000, € 64.000, € 85.000 en € 107.000.

Mutaties MIP

De mutaties worden toegelicht in de bijlage Toelichting MIP

Speerpunten - Stand van zaken

Voor een overzicht van de stand van zaken over de uitvoering van de speerpunten wordt verwezen naar bijlage 1

Programma 6 Financiën en Algemene dekkingsmiddelen

Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van de saldi (per speerpunt) vanaf de primitieve begroting 2024 tot en met de vaststelling van deze Winternota.
Daaronder staan twee tabellen met de ontwikkeling van de lasten en baten per speerpunt en per product binnen dit programma. De reservemutaties zijn in elke tabel afzonderlijk weergegeven.
Naast de waarden uit de primitieve begroting vindt u in de kolommen per product het totaal van de mutaties op dit programma zoals die na vaststelling van de primitieve begroting 2024 (9 november 2023) tot en met de raadsvergadering van 12 november 2024 (Overige besluiten) zijn verwerkt in begrotingswijzigingen.
De voorlaatste kolom toont de financiële gevolgen van de wijzigingen die ter vaststelling zijn aangeboden in deze Winternota. In de laatste kolom vindt u het totaal na vaststelling van deze Winternota 2024.

Bedragen * € 1.000					
Saldi speerpunten en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Saldi per speerpunt					
Optimale inzet en behoud van financiële middelen		72.006	225	1.059	73.290
Saldo vóór reservemutaties		**72.006**	**225**	**1.059**	**73.290**
Saldo reservemutaties		11.421	305	-415	11.312
Saldo inclusief reservemutaties		**83.428**	**530**	**644**	**84.602**

Bedragen * € 1.000					
Totale lasten per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Lasten per speerpunt					
Optimale inzet en behoud van financiële middelen		**-2.276**	**-490**	**-245**	**-3.010**
6.01	Beleggingen en treasury	532	-397	-16	119
6.02	Onroerende-zaakbelastingen	-786	70	-12	-729
6.03	Overige belastingen	-185	0	-6	-191
6.04	Algemene uitkering	0	0	0	0
6.05	Beheer Overige Gebouwen	-1.501	-191	-119	-1.811
6.06	Controle gemeentefinanciën	-112	0	0	-112
6.07	Overige baten en lasten	-222	29	-92	-286
Totaal lasten vóór reservemutaties		**-2.276**	**-490**	**-245**	**-3.010**
Toevoegingen aan reserves		0	-3.950	-415	-4.365
Totaal lasten inclusief reservemutaties		**-2.276**	**-4.440**	**-660**	**-7.375**

Bedragen * € 1.000					
Totale baten per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
Baten per speerpunt					
Optimale inzet en behoud van financiële middelen		**74.282**	**715**	**1.304**	**76.301**
6.01	Beleggingen en treasury	381	130	340	851
6.02	Onroerende-zaakbelastingen	7.042	0	80	7.122
6.03	Overige belastingen	1.572	0	0	1.572
6.04	Algemene uitkering	64.535	529	378	65.442

Bedragen * € 1.000					
Totale baten per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór winternota	Wijzigingen winternota	Tot en met winternota
6.05	Beheer Overige Gebouwen	753	28	395	1.177
6.06	Controle gemeentefinanciën	0	0	0	0
6.07	Overige baten en lasten	0	28	110	138
Totaal Baten vóór reservemutaties		**74.282**	**715**	**1.304**	**76.301**
Onttrekkingen aan reserves		11.421	4.255	0	15.677
Totaal baten inclusief reservemutaties		**85.703**	**4.970**	**1.304**	**91.977**

Mutaties Winternota

De onderstaande tabel geeft de verschillende mutaties weer die in deze Winternota ter vaststelling worden aangeboden. Deze mutaties zijn onderverdeeld in Bestaand beleid, Autonome ontwikkelingen, Nieuw beleid en mutaties voortkomende uit het Meerjarig investeringsplan.

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Bestaand beleid				
Afboeken oude debiteuren	-32	0	0	0
Beëindiging aanschaf van AED's (bezuiniging)	0	-5	-10	-10
Behaalde bezuiniging vrijval kapitaallasten investeringen	0	-87	-87	-87
Bijstelling accres septembercirculaire	0	86	153	236
Bijstelling budgetten onderhoud ICT software	-10	0	0	0
Bijstelling budgetten Vastgoed (gas, energie, onderhoud etc.) 2024	-50	-4	-4	-4
Bijstelling kosten belastingen en heffingen	-20	0	0	0
Bijstelling opbrengsten OZB belastingen	80	0	0	0
Bijstelling salariskosten en inhuur vacatureruimte 2024	-41	0	0	0
Gevolgen septembercirculaire 2024	378	0	0	0
Naheffingsaanslag WKR 2024	-55	0	0	0
Rente uitstaande saldi Schatkistbankieren	70	0	0	0
Verplaatsen rentebaten lening PX	270	270	270	270
Verrekeningen bestemde reserve Grondexploitatie	70	0	0	0
	660	**260**	**322**	**405**
Meerjarig Investeringsplan				
Totaal actualisaties Meerjarig Investeringsplan	-16	6	6	6
Totaal	**644**	**266**	**328**	**411**

Toelichting

Bestaand beleid

Afboeken oude debiteuren

De lasten op het product Overige baten en lasten vallen voor zover nu bekend € 32.000 hoger uit dan was begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door het afboeken van oude debiteuren in de administratie. Voorgesteld wordt om het budget voor overige lasten eenmalig te verhogen met € 32.000. Deze bijstelling leidt tot een verlaging van het saldo begroting 2024.

Beëindiging aanschaf van AED's (bezuiniging)
De aanschaf van AED's valt niet onder de wettelijk verplichte taken. In het kader van de bezuinigingen wordt voorgesteld de aanbesteding in 2025 niet te verlengen. Dit betekent dat we de AED's niet meer vervangen en onderhouden. Het levert een bezuiniging op van € 5.000 in 2025 en in de daaropvolgende jaren van € 10.000 in programma 5. Deze bezuinigingen worden ten gunste van de stelpost Bezuinigingen gebracht in programma 6. Dit voorstel heeft hierdoor geen gevolgen voor het saldo begroting.

Behaalde bezuiniging vrijval kapitaallasten investeringen
Met deze mutatie wordt de behaalde bezuiniging voorkomende uit de herinrichting van de kredieten van de '3e ontsluitingsweg' ten laste gebracht van de opgevoerde stelpost "Kapitaallasten investeringen" (zoals opgenomen in bijlage 5 van de Kadernota) zodat we inzichtelijk houden in hoeverre de doelstellingen behaald zijn. Dit leidt vanaf 2025 tot een verlaging van het saldo begroting van € 90.000 structureel. Per saldo heeft deze wijziging geen effect op het saldo begroting omdat in eerste instantie de bezuinigingen al zijn gerealiseerd en verwerkt onder de journaalgroep 'Meerjarig investeringsplan' in dit document. Door middel van deze wijziging wordt dit verrekend met de stelpost.

Bijstelling accres septembercirculaire
Bij de accresberekening van de septembercirculaire 2025-2029 is de CBS-revisie van afgelopen zomer abusievelijk niet meegenomen. Het CBS heeft de volume bbp-ontwikkeling over de jaren 2015-2023 opwaarts bijgesteld. Omdat het volumedeel van het accres gebaseerd wordt op een 8-jaars gemiddelde is het accres in de Miljoenennota 2025 en als gevolg daarvan ook de septembercirculaire 2024 voor de jaren 2025-2029 te laag. Deze bedragen zullen nu worden opgenomen in de decembercirculaire. Vooruitlopend op de decembercirculaire wordt nu reeds een voorlopige bijstelling van de Algemene uitkering opgenomen in de meerjarenbegroting. Voor onze gemeente gaat het voor de jaren 2025 tot en met 2028 om een verhoging van de Algemene uitkering van respectievelijk € 86.000, € 153.000, € 236.000 en € 335.000. Deze bijstelling leidt tot een structurele verhoging van het saldo begroting 2025 en verder met dezelfde bedragen.

Bijstelling budgetten onderhoud ICT software
Sommige softwarepakketten moeten worden vervangen om deze veiliger te maken en beter te laten presteren. Daarnaast moeten sommige applicaties overstappen naar een cloud-versie. Het gaat onder andere om de applicaties MKS Cloudmigratie, CSAM verplichtingenbeheer en iBurgerzaken. De kosten bedragen in 2024 eenmalig € 93.000 en vanaf 2025 structureel € 31.000. Deze bijstelling leidt tot een structurele verlaging van het saldo begroting 2024 en verder. Dit voorstel komt voor in de programma's 1, 2, 5 en 6.

Bijstelling budgetten Vastgoed (gas, energie, onderhoud etc.) 2024
Voorgesteld wordt om de geraamde budgetten van diverse panden voor te betalen gas, energie en onderhoud aan te passen aan de werkelijke uitgaven in 2024. Per saldo worden de budgetten verhoogd met € 163.000. Deze stijging komt voornamelijk doordat de prijzen voor gas en energie in 2024 flink zijn gestegen en doordat panden die zouden worden afgestoten er nog steeds staan en dus gas en energie verbruiken. Deze bijstelling leidt tot een eenmalige verlaging van het saldo begroting 2024. Voor begroting 2025 en verder leidt dit voorstel tot een structurele verhoging van het saldo begroting van € 1.000. Dit voorstel komt voor in programma 1 tot en met 6.

Bijstelling kosten belastingen en heffingen
Voorgesteld wordt om de geraamde budgetten voor te betalen belastingen en heffingen aan te passen aan de werkelijke uitgaven in 2024. Per saldo worden de budgetten verhoogd met € 20.000. Deze bijstelling leidt tot een eenmalige verlaging van het saldo begroting 2024. Dit voorstel komt voor in programma 5 en 6.

Bijstelling opbrengsten OZB belastingen
De opbrengsten OZB vallen iets hoger uit dan was geraamd. Per saldo vallen de opbrengsten OZB € 80.000 hoger uit dan was begroot. Dit komt met name omdat bij woningen de belastbare waarde hoger is uitgevallen dan was begroot. Deze bijstelling leidt tot een eenmalige verhoging van het saldo begroting 2024.

Bijstelling salariskosten en inhuur vacatureruimte 2024

Voorgesteld wordt om de geraamde budgetten voor salariskosten en de kosten voor inhuur op vacatureruimte aan te passen aan de geraamde uitgaven. Doordat het nog steeds moeilijk is om openstaande vacatures in te vullen wordt er gebruik gemaakt van inhuurkrachten. De kosten voor inhuurkrachten zijn veel hoger dan de budgettaire ruimte die ontstaat door vacatureruimte. Dit zorgt ervoor dat de budgetten voor inhuur op vacatureruimte in 2024 moeten worden verhoogd met € 1.194.000. Hier staat tegenover dat de hogere kosten voor inhuur op het product Riolering kunnen worden gedekt door de onttrekking aan de voorziening Gemeentelijk Rioleringsplan te verhogen met € 225.000. Per saldo leidt deze bijstelling tot een verlaging van het saldo begroting 2024 van € 969.000. De belangrijkste redenen voor de aanvullende inhuurkosten zijn een gevolg van extra inzet op Veiligheid, Schuldhulpverlening, Managementfuncties bij Openbare Werken en Gemeentesecretaris, en projectleiding bij de implementatie van twee grote ICT-projecten (Financieel Systeem en een Klantvolgsysteem bij de afdeling Samenleving). Om te voorkomen dat we de komende jaren weer te maken krijgen met een bijstelling voor personeel zal per direct worden gestuurd op euro’s in plaats van op FTE. Dit betekent dat de noodzaak om vast personeel aan te nemen hoger wordt. Met inhuur kan er, door de hogere uurtarieven, minder capaciteit ingehuurd worden. Dit kan leiden tot het uitvoeren van minder taken. De norm voor inhuur op de reguliere taken is in Volendam lager dan de landelijke norm. Dit voorstel komt voor in de programma's 1 tot en met 6.

Gevolgen septembercirculaire 2024

De circulaires informeren gemeenten over de gemeentefondsuitkering. Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeenten. Voorgesteld wordt om het budget van de gemeentefondsuitkering in 2024, naar aanleiding van de uitgekomen septembercirculaire, te verhogen met € 378.000. Dit leidt tot een verhoging van het saldo begroting 2024 van € 378.000. De stijging van de uitkering wordt voornamelijk veroorzaakt door de verwachte afrekening van het BTW Compensatiefonds 2024. Jaarlijks wordt bij de septembercirculaire een inschatting gemaakt van de declaraties door gemeenten bij het BTW Compensatie Fonds. Door een verwachte onderschrijding ten opzichte van het plafond (€ 4,258 miljard) wordt een voorschot verstrekt van € 446,7 miljoen. Dat wordt verrekend via de uitkeringsfactor. De meerjarige gevolgen van de septembercirculaire voor de jaren 2025 tot en met 2028 zijn meegenomen in de Begroting 2025.

Naheffingsaanslag WKR 2024

Elke organisatie heeft een bedrag dat elk jaar onbelast mag worden besteedt. Dit wordt de vrije ruimte van de werkkostenregeling (WKR) genoemd. De vrije ruimte word ieder jaar opnieuw vastgesteld. Het is de verwachting dat de gemeente net als in voorgaande jaren een naheffingsaanslag zal krijgen van de Belastingdienst omdat de vrije ruimte zal worden overschreden. Voorgesteld wordt om hiervoor in 2024 eenmalig een budget te ramen van € 55.000. Deze bijstelling leidt tot een eenmalige verlaging van het saldo begroting 2024.

Rente uitstaande saldi Schatkistbankieren

Door de oplopende rentestanden krijgt de gemeente dit jaar weer rente vergoed over zijn uitstaande middelen bij het Rijk. Wij verwachten dat we over het 3e en 4e kwartaal van 2024 een extra rentevergoeding gaan ontvangen van ongeveer € 70.000. Deze bijstelling leidt tot een eenmalige verhoging van het saldo begroting 2024.

Verplaatsen rentebaten lening PX

De rentebaten langlopende geldlening aan het CBW staan nu geraamd op product 5.01 Preventie voorliggend veld. Het is de bedoeling dat deze rentebaten voortaan worden geboekt op product 6.01 Beleggingen en treasury. Deze bijstelling heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Verrekeningen bestemde reserve Grondexploitatie

Uit winstafdrachten van doorverkochte woningen op de Broeckgouw (anti-speculatie beding) is in 2024 € 110.000 ontvangen. Daarnaast is € 375.000 ontvangen uit de verkoop van 2 delen van het perceel Raadhuisstraat 24 in Oosthuizen (voormalig gemeentehuis Zeevang). Het overblijvende deel van dit pand blijft in handen van de gemeente en zal gerenoveerd en verduurzaamd worden. Hiervoor zal op een later moment krediet aangevraagd worden. Tenslotte is de opbrengst uit de verkoop van losse grondstroken in de gemeente achter gebleven bij de oorspronkelijke raming. Door klimaatadaptatie komen steeds minder gronden in aanmerking voor verkoop. De inkomstenraming uit de verkoop van losse grondstroken wordt daarom verlaagd

met € 70.000. Voorgesteld wordt om het saldo van deze 3 mutaties in 2024 ad € 415.000 te verrekenen met de bestemde reserve Grondexploitatie, welke hierdoor toeneemt met het oog op risico's op het terrein van toekomstige grondexploitaties. Dit voorstel heeft gevolgen in programma 3 en programma 6. Per saldo hebben deze bijstellingen geen gevolgen voor het saldo begroting.

Mutaties MIP

De mutaties worden toegelicht in de bijlage Toelichting MIP

Speerpunten - Stand van zaken

Voor een overzicht van de stand van zaken over de uitvoering van de speerpunten wordt verwezen naar bijlage 1.

Bijlage 1 Status uitvoering speerpunten Begroting 2024

Toelichting

In de primitieve begroting 2024, is in alle begrotingsprogramma's een aantal speerpunten van beleid opgenomen. De speerpunten zijn voor elk jaar door het college geformuleerd ter uitvoering van het oorspronkelijke collegeprogramma 2022-2026, en worden bij de aanbieding van de afzonderlijke jaarbegrotingen voor de daadwerkelijke realisatie aan de gemeenteraad voorgelegd.
Voorafgaand aan deze Winternota is gepeild hoe het staat met de actuele stand van uitvoering van deze speerpunten.

In de bijlage is de actuele stand van zaken van de speerpunten per programma weergegeven. In één oogopslag is middels een gekleurd vlaggetje weergegeven in welke fase van uitvoering het speerpunt zich bevindt:

De activiteit is nog niet gestart

De activiteit is gaande

De activiteit is afgerond

Programma 1 Bestuur
Goed bestuur

Speerpunt:	1.1 Goed Bestuur
Wat willen we bereiken?	De inrichting van de organisatie past bij de opgaven en ambities
De organisatie zorgt voor de uitvoering van de wettelijke taken, aangevuld met taken die voortkomen uit de wensen, opgaven en ambities van college en raad. De organisatie houdt overzicht op alle taken en de daarvoor benodigde capaciteit. Werkprocessen worden regelmatig getoetst op actualiteit, effectiviteit en efficiëntie. Waar mogelijk wordt capaciteit afgeschaald en waar nodig wordt capaciteit toegevoegd om de opgaven en ambities te realiseren.	
Wat gaan we doen?	Strategische personeelsplanning
Portefeuillehouder	Lieke Sievers en Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In ontwikkeling, bezig met implementatie van prognosetool
Wat gaan we doen?	Op elkaar afstemmen van opgaven en capaciteit
Portefeuillehouder	Lieke Sievers en Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In ontwikkeling, bezig met implementatie van prognosetool en programmatisch werken
Wat gaan we doen?	Strak sturen op inhuur, vaste medewerkers aantrekken blijft het uitgangspunt
Portefeuillehouder	Lieke Sievers en Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In ontwikkeling en zeer urgent. Ook afhankelijk van huidige arbeidsmarkt, vast dienstverband heeft voorkeur.
Wat gaan we doen?	Beschrijven en lean maken van werkprocessen
Portefeuillehouder	Lieke Sievers en Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Continue proces
Wat willen we bereiken?	Een adaptieve, voorspelbare, transparante en wendbare organisatie
Onze wereld is continue in beweging, dat hebben we de afgelopen jaren duidelijk gezien: corona, opvang vluchtelingen uit Oekraïne, stikstof- en klimaatmaatregelen, tekorten aan bouwmaterialen en personeel, een woningmarkt die is vastgelopen. De gemeente moet continue monitoren wat er speelt en wat dat lokaal van de gemeente vraagt. Dat vereist een organisatie die zich kan aanpassen aan nieuwe eisen, weet om te gaan met een tijdelijke crisis of snel kan handelen bij urgente opgaven. En die transparant is in de keuzes die gemaakt worden en de prioriteiten die gesteld worden.	
Wat gaan we doen?	Verbeteren van strategische communicatie
Portefeuillehouder	Lieke Sievers en Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Continu proces
Wat gaan we doen?	Borging van inspraak middels participatie bij projecten en beleidsontwikkelingen
Portefeuillehouder	College van B&W
Status van uitvoering nu:	

Toelichting status:	In ontwikkeling
Wat willen we bereiken?	Tevreden en kundige medewerkers
Het realiseren van alle taken, de ambities, het zijn van een ‘goed bestuur’ en een wendbare en transparante organisatie stelt hoge eisen aan de organisatie. Dat vereist medewerkers die kwaliteit kunnen leveren en die de opgaven kunnen oppakken en afronden, en niet te snel vertrekken naar andere functies of organisaties. Kwaliteit en continuïteit zijn met elkaar verbonden. Het is daarom van belang om de juiste medewerkers aan te trekken, te boeien en te binden.	
Wat gaan we doen?	Talentontwikkeling
Portefeuillehouder	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Talentpool 23/24 afgerond in april, nieuwe talentpool start september
Wat gaan we doen?	Verbeteren van positie op de arbeidsmarkt, startend met een onderzoek naar het beloningsgebouw
Portefeuillehouder	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Afgerond. In 2023 onderzoek en benchmark gedaan en aanpassingen uitgevoerd
Wat gaan we doen?	Verbeteren van recruitment en arbeidsmarktcommunicatie
Portefeuillehouder	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Promotiefilmpjes, vacatureschrijfwijzer, social media, linkedin en ATS systeem
Wat gaan we doen?	Stimuleren van opleiding, ontwikkeling en interne doorgroei
Portefeuillehouder	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Continu proces

Programma 2 Publiek, Veiligheid en JZ
Een veilige leefomgeving

Speerpunt:	2.1 Een veilige leefomgeving
Wat willen we bereiken?	Beperkte overlast en behoud van een veilige leefomgeving
De gemeente voert allerlei taken uit die bijdragen aan een veilige leefomgeving, zoals het verstrekken van vergunningen aan bouwwerken of evenementen, maatregelen m.b.t. verkeersveiligheid, preventieve maatregelen m.b.t. gebruik van alcohol en drug, overlast tegengaan, buurtbemiddeling, handhaving van de APV, bewaken van de openbare orde, cameratoezicht, opsporen van ondermijnende activiteiten (o.a. hennepteelt en productie van chemische drugs) en i.s.m. ketenpartners de bestrijding van criminaliteit. De inzet van de gemeente m.b.t. veiligheid staat grotendeels opgenomen in De Veiligheidsagenda 2024-2027.	
Wat gaan we doen?	Uitvoeren Integraal Veiligheidsplan
Portefeuillehouder	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Dagelijkse activiteiten qua voorbereiding, uitvoering en evaluatie
Wat gaan we doen?	Handhaven APV en verloedering openbare ruimte
Portefeuillehouder	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Dagelijkse uitvoering
Wat gaan we doen?	Ontwikkeling en uitvoering van het plan van aanpak van de Singelwijk met de wijk
Portefeuillehouder	Lieke Sievers (onderdeel Veiligheid) en Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Dagelijkse uitvoering
Wat willen we bereiken?	Effectief optreden bij branden, crisis en calamiteiten
Een andere component van veiligheid is het voorkomen en bestrijden van branden maar ook crisis-beheersing. Onze brandweerzorg is regionaal georganiseerd bij de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (VrZW). De VrZW is een gemeenschappelijke regeling, de burgemeester is lid van het bestuur. De VrZW zorgt voor de inzet bij rampen en crisis. Daarvoor is een werkwijze ingericht waarbij politie, brandweer, GHOR, gemeente en andere partners integraal sturing geven aan het beheersen van grote incidenten of crisissituaties. Deze crisisstructuur wordt regelmatig geoefend met bestuurders, ambtenaren en operationele diensten.	
Wat gaan we doen?	Betrokken bij de doorontwikkeling en ondersteunen waar mogelijk van het Young Fire Rescue team
Portefeuillehouder	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	On going
Wat gaan we doen?	Toezicht houden op de uitvoering van de taken die zijn belegd bij de VrZW
Portefeuillehouder	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Dagelijkse activiteiten (going concern)
Wat gaan we doen?	Realiseren van inzet op bevolkingszorg binnen de veiligheidsregio

Portefeuillehouder	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Geborgd in de crisisstructuur en piketregelingen
Wat gaan we doen?	Besluitvorming over definitieve huisvesting brandweer Edam/Volendam
Portefeuillehouder	Lieke Sievers en Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	on going
Wat willen we bereiken?	Ondermijning tegengaan
De illegaliteit, criminaliteit, de teelt / productie van- en handel in drugs kunnen voor sommige jongeren / inwoners een grote verleiding zijn om makkelijk aan veel geld te komen. Geld dat daarna weer ingezet wordt om zaken aan te schaffen en invloed te hebben in de reguliere maatschappij. De gemeente spant zich in om deze aantrekkingskracht op met name jongeren te verkleinen en om de mogelijkheden tegen te gaan om op deze manier geld te verdienen in onze gemeente. Het in juli 2023 aan de Gemeenteraad gepresenteerde Ondermijningsplan is de leidraad voor de aanpak Ondermijning. Sleutelbegrip in veiligheid is informatie. Prof. Dr. Cyrille Fijnaut zei het ooit treffend: ”De overheid weet niet wat ze weet”. Het ontsluiten van data en informatie is cruciaal en bepalend voor succesvol interveniëren. Het is van groot belang om informatie gestuurd te gaan werken, uiteraard AVG-proof. Het zicht krijgen op zogenoemde verwonderpunten die bijvoorbeeld onderliggende criminele activiteiten veronderstellen is van groot belang. Het creëren van een Informatie Knooppunt Ondermijning (IKO) is een must om de komende jaren de operationele activiteiten inzake Ondermijning en later Openbare Orde, Veiligheid en Handhaving te sturen.	
Wat gaan we doen?	Gerichte acties i.s.m. ketenpartners bij signalen van criminaliteit
Portefeuillehouder	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Onderdeel van het Uitvoeringsprogramma 2024, on going dus
Wat gaan we doen?	Bewustwordingscampagne onder jongeren over de gevolgen van deelnemen aan illegale activiteiten
Portefeuillehouder	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Onderdeel Uitvoeringsprogramma 2024, onderdeel van de Damse Dialoog
Wat gaan we doen?	Informatiepositie verbeteren, meer zicht krijgen op wat er speelt
Portefeuillehouder	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Realisatie van het Informatieknooppunt Ondermijning (IKO), nu dagelijks in werking

Dienstverlening burgerzaken op niveau

Speerpunt:	**2.2 Dienstverlening burgerzaken op niveau**
Wat willen we bereiken?	Sturing op klanttevredenheid
De afgelopen jaren zijn een aantal initiatieven geïmplementeerd om de klanttevredenheid te vergroten. Veranderende behoeften kunnen aanleiding geven tot het aanpassen van huidige processen of het implementeren van nieuwe initiatieven. De komende periode willen wij daarom bereiken dat we de tools en instrumenten in huis hebben om actief te kunnen sturen op klanttevredenheid.	

Wat gaan we doen?	Dienstverleningsprocessen beschrijven en monitoren
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De beschrijving en monitoring van alle processen is een doorlopend traject. Going concern.
Wat gaan we doen?	Klantbeleving en verwachtingen inventariseren
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Als een vervolg op het klantbelevingsonderzoek van 2023 wordt binnen de organisatie gekeken naar de processen en voor inwoners beschikbare kanalen om te proberen de dienstverlening te verbeteren. Going concern.
Wat gaan we doen?	Evalueren werken op afspraak
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Werken op afspraak is als onderdeel van de klanttevredenheidsenquête geëvalueerd.
Wat gaan we doen?	Ontwikkelen sturingsinstrumenten
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Op de meeste ingangskanalen wordt middels registratie gestuurd op de voortgang van de dienstverlening. Op onderdelen, zoals e-mailverkeer, worden nog aanpassingen doorgevoerd om zowel aan de wet elektronisch bestuurlijk verkeer als aan de WOO te kunnen voldoen.

Programma 3 Ruimtelijke Ontwikkeling
Kwalitatief hoogw. en duurz.leefomg.

Speerpunt:	3.1 Kwalitatief hoogwaardige en duurzame leefomgeving
Wat willen we bereiken?	Behoud cultureel erfgoed en identiteit
De historische kernen binnen Edam-Volendam zijn niet alleen van belang voor de waardering van de kwaliteit van de leefomgeving, maar zijn mede bepalend voor onze identiteit als gemeenschap. In die zin is het behoud en het herstel van de monumentale en historische waarden van essentieel belang voor het behoud van onze culturele identiteit, waardoor onze gemeente jaarlijks honderdduizenden toeristen trekt.	
Wat gaan we doen?	Behoud en herstel monumentale waarden door stimulering, informatievoorziening en ondersteuning
Portefeuillehouder	Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Stimulering door subsidies, informatieverstrekking en ondersteuning is inmiddels een doorlopende taak.
Wat gaan we doen?	Uitvoering Kerkenvisie
Portefeuillehouder	Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De kerkenvisie is vastgesteld en de uitvoering ervan is vooral een zaak van de betreffende organisaties. De gemeente blijft wel ondersteunen.
Wat willen we bereiken?	Benutting van bestaande bebouwing en locaties
Locaties die hun functie verloren hebben kunnen worden benut om een bijdrage te leveren aan het woningvraagstuk. Inpassing in de bestaande stedelijke structuur is echter niet altijd eenvoudig en kost veel tijd. Om die reden wordt een selectie gemaakt van die locaties die het meest kansrijk zijn om binnen de raadsperiode te ontwikkelen. Die locaties zullen actief ontwikkeld en/of ondersteund worden.	
Wat gaan we doen?	Ondersteunen en ontwikkelen kansrijke inbreilocaties (zie paragraaf grondzaken)
Portefeuillehouder	Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De gemeente is voortvarend bezig met de realisatie van verschillende inbreidingslocaties in uiteenlopende fases van ontwikkeling; van verkenning tot aan daadwerkelijke bouw.
Wat gaan we doen?	Uitwerking Omgevingsvisie in Programma Warmte, Energie en Klimaat
Portefeuillehouder	Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Momenteel wordt hard gewerkt aan de totstandkoming van de eerste twee programma's als uitwerking van de omgevingsvisie: Warmte, Energie en Klimaat en Waterfront. Vooruitlopend daarop zijn activiteiten die daar een plaats in krijgen al in uitvoering. Om die reden is voor beide onderwerpen vooruitlopend op de programma's een uitvoeringsagenda opgesteld.
Wat willen we bereiken?	Implementatie Omgevingswet
De Omgevingswet is sinds 1 januari 2024 van kracht. Een van de speerpunten voor de komende periode zal zijn de Omgevingsvisie uit te werken in thematische en gebiedsgerichte programma's en ook juridisch vorm te geven in het Omgevingsplan (uiterlijk gereed in 2032). Niet alle programma's kunnen tegelijk worden opgepakt. De programma's Waterfront (gebiedsgericht) en Duurzaamheid (thematisch) zijn de eerste programma's die worden opgebouwd. De raad zal bij dit gehele traject worden betrokken.	

Wat gaan we doen?	Opstellen Omgevingsprogramma's Waterfront en Duurzaamheid
Portefeuillehouder	Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Voor beide programma's is een programmamanager aangesteld en is een plan van aanpak beschikbaar. Om de raad er zorgvuldig bij te betrekken wordt voor elk programma een nota van uitgangspunten opgesteld.
Wat gaan we doen?	Opstellen plan van aanpak omgevingsprogramma's
Portefeuillehouder	Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Op 6 februari 2024 heeft het college het "plan van aanpak werken met Omgevingsprogramma's" vastgesteld. Hierin is een stappenplan opgenomen voor het opstellen van een omgevingsprogramma.
Wat willen we bereiken?	Realisatie woonruimte voor lokale woningvraag
Tegemoet komen aan de lokale woningvraag is een van de speerpunten voor deze periode. De behoefte is momenteel groot en de situatie is nijpend. Het is daarom essentieel dat op de kortst mogelijke termijn woningbouw wordt gerealiseerd voor alle doelgroepen. Ook tijdelijke woningbouw behoort tot de onderzoeksopgaven.	
Wat gaan we doen?	Uitwerking Omgevingsvisie op het onderdeel "Volkshuisvesting"
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp / Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Momenteel is onderzoek gaande naar de actuele wooncijfers voor onze gemeente, ter voorbereiding op het programma.
Wat gaan we doen?	In de Omgevingsvisie is voorzien in een programma op het thema "Wonen". Vanuit het Rijk is aangekondigd dat m.i.v. van 2026 voor het onderwerp "Volkshuisvesting" een programma verplicht wordt. Deze onderwerpen kunnen worden gecombineerd in één progra
Portefeuillehouder	Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Overleg wordt gevoerd met de provincie om de wijzigingen in de provinciale Omgevingsverordening door te voeren die de mogelijkheden voor bebouwing verruimen.
Wat gaan we doen?	Sturing, begeleiding en ondersteuning verschillende woningbouwinitiatieven (zie paragraaf grondzaken)
Portefeuillehouder	Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Met initiatiefnemers, eigenaren en corporaties wordt voortvarend gewerkt aan de realisatie van ontwikkellocaties. De ambities zijn nog niet volledig bereikt, maar het behaalde resultaat is bevredigend.
Wat gaan we doen?	Onderhouden en uitvoeren uitvoeringsagenda wonen
Portefeuillehouder	Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De huidige woonvisie biedt weliswaar voldoende basis voor de activiteiten die de gemeente ontplooit, maar is wel aan actualisatie toe in de vorm van een uitvoeringsagenda wonen, vooruitlopend op een toekomstig programma Wonen. Hieraan wordt gewerkt.

Wat willen we bereiken?	Realistisch duurzaamheidsbeleid
De woningvoorraad en de wijze van gebruik zullen toekomstbestendig moeten zijn. De recente internationale ontwikkelingen hebben de noodzaak tot verduurzaming extra scherp neergezet. Dat zal wel op een manier moeten gebeuren die realistisch en haalbaar is voor de inwoners.	
Wat gaan we doen?	Ondersteuning Lokaal gedragen energie community
Portefeuillehouder	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De stichting Duurzaam Edam-Volendam is opgericht, maar wordt nog geformaliseerd.
Wat gaan we doen?	Circulariteit, biodiversiteit en klimaatadaptatie
Portefeuillehouder	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Voor het programma is aan programmamanager aangesteld en is een plan van aanpak beschikbaar. Om de raad er zorgvuldig bij te betrekken wordt voor elk programma een nota van uitgangspunten opgesteld.
Wat gaan we doen?	Activiteiten Energieneutraal en aardgasvrij 2050
Portefeuillehouder	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Voor de verduurzaming van de bestaande voorraad is een subsidieregeling van kracht en is de fixbrigade volop bezig met het treffen van kleine maatregelen voor inwoners met beperkte middelen. Ook zijn energiecoaches druk bezig om inwoners te ondersteunen met het maken van keuzes voor verduurzaming van de woning.

Ruimte voor economie en bedrijvigheid

Speerpunt:	**3.2 Ruimte voor economie en bedrijvigheid**
Wat willen we bereiken?	Innovatieve en toekomstbestendige ondernemingen
In 2020 zijn de speerpunten benoemd door en voor de ondernemers in het document Economische Toekomst 2040. Een nieuwe impuls voor de uitvoering van de ambities is gewenst om de bedrijvigheid binnen de gemeente aan te laten sluiten en zo mogelijk voor te laten lopen op de maatschappelijke ontwikkelingen.	
Wat gaan we doen?	Ontwikkelen en toekomstbestendig maken bestaande bedrijvigheid
Portefeuillehouder	Angelique Bootsman
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Toekomstbestendig maken van onze bedrijvigheid is een essentieel onderdeel van de ontwikkeling rond de Purmer en de transformatie van het industrieterrein Julianaweg. Beide zaken van langere adem die wel volop in ontwikkeling zijn.
Wat gaan we doen?	Ondersteuning en uitvoering Economische toekomst 2040
Portefeuillehouder	Angelique Bootsman
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De verantwoordelijkheid voor de uitvoering ligt primair bij de ondernemers zelf, maar de gemeente bekijkt naar aanleiding van de stand van zaken of een actievere rol kan zorgen voor een impuls.
Wat gaan we doen?	Ondersteunen en stimuleren Toeristisch en Economisch (ondernemers-) platforms

Portefeuillehouder	Angelique Bootsman
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Met het TOP wordt intensief samengewerkt om het activiteitenplan tot uitvoering te brengen. De aanstelling van een toeristisch coördinator moet hieraan een impuls geven.
Wat gaan we doen?	Uitwerking Omgevingsvisie in programma Waterfront
Portefeuillehouder	Angelique Bootsman
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Hieraan wordt voortvarend gewerkt. Een plan van aanpak is gereed en een nota van uitgangspunten is in voorbereiding. Vooruitlopend wordt een uitvoeringsagenda opgesteld.
Wat willen we bereiken?	Ruimte creëren voor groei en transformatie voor bedrijven
De bedrijvigheid binnen de gemeente is dynamisch. De maatschappelijke vraag verandert en de bedrijvigheid volgt. Voor bedrijven die een fysieke locatie nodig hebben is het nodig zich aan te kunnen passen aan veranderingen binnen het bedrijf. De gemeente wil de veranderingen voor de huidige bedrijfslocaties faciliteren en richting de toekomst groei mogelijk maken. Daarvoor is wel ruimte nodig.	
Wat gaan we doen?	Uitwerken van het toekomstbeeld voor de locatie Purmer als vervolgstap van het WVG-besluit (zie paragraaf grondzaken)
Portefeuillehouder	Angelique Bootsman / Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	17 oktober jl. heeft de raad ingestemd met het ontwikkelkader en de grondexploitatie voor bedrijventerrein de Purmer. De vervolgstap is de vastlegging van het planologisch kader.
Wat gaan we doen?	Onderzoek naar mogelijkheid transformatie Industrieterrein Julianaweg (zie paragraaf grondzaken)
Portefeuillehouder	Angelique Bootsman / Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Gesprekken met het bedrijfsleven over de ontwikkelingen zijn volop gaande. Een stedenbouwkundig bureau is bezig met een stedenbouwkundig kader. Er wordt gewerkt aan een ontwikkelkader.
Wat gaan we doen?	Plan van aanpak agrarische sector in samenhang met het landschap in relatie tot het provinciaal programma landelijk gebied (PPLG)
Portefeuillehouder	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Als bouwsteen voor een plan van aanpak zal de agrarische sector komen met verkenning naar de stand van zaken en het toekomstbestending maken van de bedrijfstak binnen de gemeente.

Ontspanning binnen handbereik

Speerpunt:	**3.3 Ontspanning binnen handbereik**
Wat willen we bereiken?	Omslag naar kwaliteitstoerisme en behoud culturele identiteit
Wat gaan we doen?	Aanbod toeristisch product verbeteren en of vernieuwen op lokaal en regionaal niveau.
Portefeuillehouder	Angelique Bootsman

Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In de kernen zijn we inmiddels voortvarend aan de slag, mede met behulp van Bureau Toerisme Laag Holland (BTLH) en verschillende samenwerkingen zoals met het Toeristisch Ondernemers Platform (TOP), het Volendammer museum, stichting Joods Historisch Verleden in Edam en onze coördinator toerisme om de verborgen verhalen binnen onze gemeente uit te dragen. Een belangrijke stap in het vernieuwen van het toeristisch product.
Wat gaan we doen?	Aansluiting zoeken tussen toerisme en kunst & cultuur
Portefeuillehouder	Angelique Bootsman
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De cultuurcoördinator en de toeristisch coördinator trekken gezamenlijk op om invulling te geven aan meer cultuurgericht toeristisch product.
Wat gaan we doen?	Doorontwikkelen toeristisch aanbod en bijdragen aan een plan van aanpak actualisatie evenementenbeleid
Portefeuillehouder	Angelique Bootsman
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Voor het toeristisch deel maken evenementen onderdeel uit van het programma Waterfront, dat in voorbereiding is.

Programma 4 Ruimtelijk Beheer
Schoon en verzorgd

Speerpunt:	4.1 Schoon & verzorgd
Wat willen we bereiken?	De gemeente geeft het goede voorbeeld op milieugebied
De gemeentelijke organisatie bezit een groot aantal voertuigen en bij de afdeling Openbare Werken wordt veel gereedschap en materiaal gebruikt. Wanneer iets is afgeschreven, wordt nu nog beperkt gekeken naar de nut en noodzaak of duurzame alternatieven. Als gemeente willen we een wagenpark hebben dat is afgestemd op het gebruik. Bij de aanschaf van materieel moet worden bekeken of vervanging wel echt noodzakelijk is, of dat andere opties wellicht efficiënter en/of duurzamer zijn.	
Wat gaan we doen?	Verduurzaming en efficiënter gebruik van het wagenpark
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Op dit moment wordt de tractielijst opgeschoond. Daarnaast worden de budgetten gescheiden van de investeringen, om zo een goed beeld te krijgen van de uitgaven welke gedaan gaan worden op korte en lange termijn.
Wat gaan we doen?	Verduurzaming en efficiënter gebruik materiaal bij Openbare Werken
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Binnen de projecten wordt voortdurend gekeken naar verduurzaming en efficiënter gebruik. Hierbij kan worden gedacht aan maatregelen t.b.v. klimaatadaptatie en hergebruik van materialen. Daarnaast is er een projectleider aangenomen die zich bezig houdt met duurzame alternatieven binnen de openbare ruimte. Deze collega werkt ook nauw samen met collega's binnen het programma duurzaamheid.
Wat gaan we doen?	Analyse nut en noodzaak voertuigen en materieel
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Analyse maken voor het huidige wagenpark en kijken naar de mogelijkheden of we deze kunnen inkrimpen.
Wat willen we bereiken?	Openbare ruimte (groen) voldoet aan gewenst beeldkwaliteit
Binnen de gemeente is een onderhoudsniveau op beeldkwaliteit B vastgesteld. De manier van werken is over het algemeen echter nog traditioneel. Hierdoor wordt in sommige gevallen onderhoud uitgevoerd terwijl dat nog niet noodzakelijk is. Op andere plekken wordt, door bijvoorbeeld overmatig onkruid of zwerfafval, te laat onderhoud uitgevoerd.	
Wat gaan we doen?	Optimaliseren van sturing op meerjarige uitvoeringsplannen en (financiële) planning
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Op basis van de diverse inspecties die zijn of worden uitgevoerd wordt een meerjarenplan opgesteld. Doordat de Assetmanagers hier erg betrokken zijn bij het proces, kan de planning in de toekomst hier en daar bijgestuurd worden. De discipline groen zal bij de verschillende projecten uit de meerjarenplanning aanhaken om de vergroening van de openbare ruimte vorm te geven. Het onderhoud van het groen vindt zo veel mogelijk plaats conform het geldende stramien. Het weer is daarbij echter een onzekere factor, waardoor andere keuzes in het onderhoud gemaakt moeten worden.

Wat gaan we doen?	Periodiek extra focus om op bepaalde locaties op het vastgestelde niveau B te houden (waar nodig)
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In afwachting van inspectie en eigen bevindingen kunnen we bepalen waar meer aandacht nodig is. Wel lopen er al projecten om het juiste niveau te waarborgen. Zo komen er ook steeds meer projecten bij.
Wat gaan we doen?	Nieuwe beleids- en beheerplannen baggeren en riolering opstellen
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Het Gemeentelijk Riolerings- en Waterplan is op wat kleine financiële doorrekeningen na gereed. Het huidige Baggerplan wordt geactualiseerd zodra de overdracht van het stedelijk water aan het Hoogheemraadschap is afgerond. Deze overdracht loopt nu en wordt dit jaar afgerond.
Wat gaan we doen?	Het verbeteren van sturing op het werken conform een vastgestelde beeldkwaliteit
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Door meer controle en toezicht op het proces te houden kan je tijdig bij sturen en aanscherpen waar nodig. Voor het groen loopt het proces volop; al zijn op dit moment de weersomstandigheden van grote invloed. Met name veel neerslag maakt sommige werkzaamheden onmogelijk. Maaimachines kunnen niet op te natte ondergronden worden ingezet zonder veel schade aan te richten.
Wat gaan we doen?	Continueren van huidige niveau uitvoering in de openbare ruimte
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Groen: B-niveau wordt nagestreefd. Inschatting is dat ca. 80% op niveau is.
Wat willen we bereiken?	Terugdringen hoeveelheid afval & duurzaam inzamelen
Binnen de gemeente kan en moet het scheiden van afval nog een stuk beter (conform het landelijk beleid Van Afval Naar Grondstoffen). Daarnaast is het recyclen van afval veel goedkoper wanneer het afval vooraf goed wordt gescheiden. Er verdwijnt op dit moment nog heel veel gft afval in het restafval. Als gemeente willen we de bewustwording om afval te scheiden vergroten en het aantal plekken waar afval kan worden aangeboden verder vergroten.	
Wat gaan we doen?	Nieuwe mogelijkheden afvalscheiding onderzoeken
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Dit onderdeel wordt opgenomen in het nieuwe Grondstoffenplan, welke in december 2024 op de agenda staat van het raadsplein.
Wat gaan we doen?	In afwachting van het nieuwe afvalbeleidsplan kijken naar mogelijkheden uitbreiding ondergrondse containers
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Dit onderdeel wordt opgenomen in het nieuwe Grondstoffenplan, welke in december 2024 op de agenda staat van het raadsplein.
Wat gaan we doen?	Campagne om de inwoners te stimuleren het afval beter te scheiden

Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Dit onderdeel wordt opgenomen in het nieuwe Grondstoffenplan, welke in december 2024 op de agenda staat van het raadsplein.

Toekomstbest.data-infrastructuur

Speerpunt:	**4.3 Toekomstbestendige data-infrastructuur**
Wat willen we bereiken?	Behoud of verhoging van de CAI-inkomsten
Vanuit het huidige Cai-netwerk heeft de gemeente substantiële inkomsten. Het aanleggen van glasvezel biedt mogelijkheden om deze inkomsten te borgen en mogelijk te verhogen. Door het aanleggen van een netwerk met meerdere vezels bieden we ook andere marktpartijen de mogelijkheid om hun service aan te bieden binnen onze gemeente.	
Wat gaan we doen?	Samen met een partner een glasvezelnetwerk aanleggen en vervolgens te exploiteren
Portefeuillehouder	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Werkzaamheden verlopen zeer voorspoedig. Momenteel heeft 90% van de bewoners zich aangemeld. Het aanleggen van de hoofdkabel is nagenoeg gereed. Een deel van de oude kommen Volendam en Edam moeten nog voorzien worden. Enkele gebieden zijn zelfs klaar voor het maken van de huisaansluitingen. Over enkele weken wil Glasdraad een aantal woonwijken in een testomgeving voorzien van glasvezel. Hierbij is het wel even afwachten of alles conform planning verloopt. Eventuele kabelschades of andere storingen kunnen van invloed hierop zijn.
Wat gaan we doen?	Aanleggen van een open glasvezelnetwerk vanuit de joint venture, waar alle providers gebruik van kunnen maken
Portefeuillehouder	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Momenteel wordt er glasvezelkabel aangelegd in de oude kommen Edam en Volendam. In de projectgebieden waar de gemeente op korte termijn wil herinrichten is de glasvezelkabel reeds aangelegd. Glasvezel is geen issue meer voor projecten vanuit de gemeente. Verder zijn de vergunningsaanvragen voor het havengebied Volendam, Noordeinde en Zuideinde vanuit HHNK/Alliantie akkoord. De vergunning voor de aanleg van glasvezel in deze gebieden wordt spoedig verstrekt door HHNK. Met de Alliantie hebben wij afgesproken dat de glasvezelkabel eind juni op het gehele Noordeinde is aangebracht. We veroorzaken hiermee geen overlast voor de dijkversterking. Daarna gaan we direct verder met de aanleg in het havengebied en het Zuideinde. Volgende week organiseren wij een participatieavond in hotel Spaander, deze is bedoeld om de ondernemers en de bewoners van het Noordeinde en Zuideinde te informeren en de noodzaak van de aanleg aan te geven.
Wat gaan we doen?	Tijdens de aanleg van het netwerk in gesprek blijven met de andere marktpartijen om de overlast voor de inwoners zoveel mogelijk te beperken
Portefeuillehouder	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Er zijn verder geen marktpartijen aanwezig als het gaat om de aanleg van glasvezel.
Wat willen we bereiken?	Behoud van een betrouwbare en financieel aantrekkelijke service

Ziggo heeft (met uitzonderingen van gebiedsontwikkelingen) een dekking van 95%. Een zeer groot deel van de inwoners is zeer tevreden. Wij bieden een kwalitatief hoogwaardig en een betrouwbare service aan de bewoners die we willen continueren.	
Wat gaan we doen?	Inwoners stimuleren om over te gaan op het glasvezel netwerk van de joint venture
Portefeuillehouder	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	GEV heeft hiervoor campagnes gevoerd. Deze campagnes hebben ervoor gezorgd dat 90% van de inwoners zich heeft aangemeld voor GEV. De verwachting is dat er op korte termijn nog 5% aanmeldingen bij komen.

Bereikbaar en veilig

Speerpunt:	**4.2 Bereikbaar & Veilig**
Wat willen we bereiken?	Bereikbaar en veilig houden van de oude kommen
In de oude kernen van Edam en Volendam is de druk op parkeerplaatsen en de wegen groot. Als gemeente willen we een goede balans vinden tussen de veiligheid en de bereikbaarheid. Toeristen moeten zich welkom voelen in deze kernen en voor bewoners is het van belang hun woningen en wijken op een goede manier bereikbaar te houden. De beschikbare ruimte voor auto's zal hierdoor afnemen en de ruimte voor de fietser en voetganger zal worden vergroot.	
Wat gaan we doen?	Bijstellen van de parkeernorm in de oude kernen
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De parkeernorm die gehanteerd zal worden bij nieuwbouw en verbouw, zal afhankelijk zijn van het parkeerregime dat zal komen te gelden in de gebieden. Een verlaging van de parkeernorm is raadzaam alleen bij een meer ontmoedigend parkeerregime gecombineerd met een strikt ontheffingenbeleid. Als daar een beslissing over is genomen, kunnen we gaan werken aan nieuwe parkeernormen voor ruimtelijke ontwikkeling.
Wat gaan we doen?	Stimuleren van parkeren buiten de kernen
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De parkeerregulering op dit moment zorgt er op dit moment al voor dat meer mensen buiten de kernen kunnen parkeren in plaats van daar binnen.
Wat gaan we doen?	Onderzoek mogelijkheden betaald parkeren, of parkeren voor vergunninghouders
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In de kadernota 2025 en begroting 2025-2028 is de financiële vertaling met mogelijke opbrengsten vanaf 2026 voor betaald parkeren opgenomen. Een definitief besluit over betaald parkeren moet nog genomen worden. De planning is om in Q1 van 2025 een voorstel aan de gemeenteraad aan te bieden.
Wat gaan we doen?	Optimaliseren van de openbare ruimte ten behoeve van fietsers en voetgangers bij reconstructie.
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	

Toelichting status:	In het mobiliteitsplan, dat de gemeenteraad juni 2024 heeft vastgesteld, staat deze maatregel en het raakvlak met de doorstroming en het parkeren van auto's ook beschreven. Voor 2025 en 2026 wordt voor het Mobiliteitsplan een uitvoeringsagenda opgesteld.
Wat willen we bereiken?	Betere bereikbaarheid en doorstroom van verkeer
Zowel binnen de kernen als direct daarbuiten (provinciale) wegen neemt de verkeersdruk toe. Er is een groot netwerk voor het openbaar vervoer, maar ook het aantal voertuigen neemt toe. Om toekomstige projectontwikkeling te kunnen blijven faciliteren, is het noodzakelijk continu oog te hebben voor een optimale bereikbaarheid en doorstroom.	
Wat gaan we doen?	Aanleg 3e ontsluitingsweg
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De Zuiderzeeweg (nieuwe naam) is in gebruik genomen.
Wat gaan we doen?	Reconstructie Julianaweg
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De eerste fase is afgerond. De tweede en derde fase worden achter elkaar uitgevoerd. In Q2 2025 wordt gestart met realisatie fase 2, Het Dorp.
Wat gaan we doen?	Deelnemen regionale ontwikkelingen
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	en de provincie N-H werken we samen aan de regionale bereikbaarheid van zowel openbaar vervoer als voertuigen en het effect van woningbouw daarop. De focus verbreedt daarbij van louter de doorstroming naar meer oog voor verkeersveiligheid.
Wat willen we bereiken?	Openbare ruimte aangepast op klimaatverandering
Door klimaatverandering krijgen we steeds meer te maken met extreme regenval, of juist extreme droogte. Ook is de warmtelast in de bebouwde kom een steeds groter wordend probleem. De traditionele manier van denken en werken in de openbare ruimte past hier niet meer bij.	
Wat gaan we doen?	Gebruik van materiaal dat waterafvoer bevordert
Portefeuillehouder	Kees Schilder / Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Er zijn projecten in voorbereiding waar Water passerende verharding of Waterbergende wegen worden toegepast.
Wat gaan we doen?	Verder onderzoeken naar inrichting die beter in staat is water vast te houden
Portefeuillehouder	Kees Schilder / Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Er zijn projecten in voorbereiding waar Water passerende verharding of Waterbergende wegen worden toegepast.
Wat gaan we doen?	Waar mogelijk vergroenen van de omgeving
Portefeuillehouder	Kees Schilder / Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	

Toelichting status:	Bij projecten waarbij de openbare ruimte wordt heringericht, zal er tekens gekeken worden, hoe en waar er meer groen gerealiseerd kan worden.
Wat gaan we doen?	Stimuleren meer groen in tuinen
Portefeuillehouder	Kees Schilder / Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Dit jaar zijn bewoners benaderd/gestimuleerd/geactiveerd om hun tuinen te gaan ontharden. Dit kan door bijvoorbeeld groen in potten neer te zetten, al is het uiteindelijk doel hoger. De bewoner is hierbij ondersteund door de gemeente, die verschillende initiatieven heeft georganiseerd om het gemakkelijker te maken. Dit project is een continue proces en zal niet eindigen in 2024. Tijdens de participatie van het integrale project Oosthuizen Noord zal bij de bewoners het belang worden aangegeven van meer groen in tuinen.
Wat willen we bereiken?	Veilig gebruik van de openbare ruimte
De afgelopen jaren zijn de rotondes in Edam en Volendam aangepast, de fietsers hebben nu voorrang op de automobilisten. Bij met name kunstwerken komen er gebreken aan het licht door gewijzigd gebruik, maar ook doordat de technische levensduur in sommige gevallen is verstreken.	
Wat gaan we doen?	Veiligheid fietsers en voetgangers verder vergroten (de automobilist is op bezoek)
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Bij onderhoudsprojecten en weginrichting gaat veel aandacht uit naar veilig gebruik van de ruimte door fietsers en voetgangers. Parkeerplaatsen opheffen om ruimte en veiligheid voor voetganger en fietser te creëren stuit op weerstand. Ook buiten de bebouwde kom zijn projecten in voorbereiding om de fietsroutes meer autoluw in te richten.
Wat gaan we doen?	Periodieke inspecties areaal verbeteren
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Elke Assetmanager laat zijn eigen inspecties uitvoeren, door een specialistisch ingenieursbureau. Omdat dit allemaal separaat gebeurd is de verwachting dat de inspecties kwalitatief beter zijn, dan in het verleden. Daarnaast is meer controle op hoe de inspecties worden uitgevoerd, doordat de medewerkers ook buiten kijken hoe deze worden uitgevoerd.
Wat gaan we doen?	Realistische uitvoeringsplannen
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Groenbeheerplan is leidend en het onderhoud wordt volgens het bijbehorende groenbeheerplan uitgevoerd.
Wat gaan we doen?	Verder reduceren achterstallig onderhoud
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Groenbeheerplan is leidend. Daar waar regulier onderhoud niet (meer) toereikend is, wordt het omgevormd dan wel een andere groene invulling uitgewerkt.
Wat gaan we doen?	Prioriteren op basis van gebruik en risico

Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Door een goed meerjarenplan op te stellen kan je beginnen met gebiedsgericht onderhoud waardoor je uiteindelijk achterstallig onderhoud wegwerkt en het voorkomt.
Wat willen we bereiken?	Vergroten van de veiligheid in kernen met lintbebouwing
Binnen onze gemeente hebben we een aantal kernen met lintbebouwing. De wegen zijn er smal en de mogelijkheden om snelheid beperkende maatregelen te realiseren zijn daardoor beperkt. De wegen worden met name gebruikt door de eigen bewoners en bedrijven en in het seizoen zijn er veel dagjesmensen op de fiets of toertochten voor de fiets, auto of motor. De belangen van burgers en bedrijven lopen zeer sterk uiteen, waardoor maatregelen moeilijker te realiseren zijn.	
Wat gaan we doen?	Publiekscampagnes voeren om bewustwording te vergroten
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De Vervoerregio begeleidt de uitrol van landelijke (verkeers-)campagnes in onze regio.
Wat gaan we doen?	Plaatsen elektronische smileys met snelheid en kleur
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De gemeente heeft zes snelheidskasten in eigendom. Vijf daarvan worden zes maal per jaar op andere locaties opgehangen in de gemeente om verkeersdeelnemers te wijzen op hun eigen snelheid in relatie tot de geldende maximumsnelheid.
Wat gaan we doen?	Bijplaatsen borden 15 km/h voor zwaar verkeer
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Op meerdere plaatsen in de gemeente zijn deze tekstborden geplaatst.
Wat gaan we doen?	Continueren overleg inwoners
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De gemeente is en blijft benaderbaar voor inwoners en groepen inwoners bij vragen en opmerkingen die betrekking hebben op het verkeer.
Wat gaan we doen?	Aanbrengen (optische) snelheid beperkende maatregelen
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Er zijn in het gebied meerdere maatregelen aangebracht, welke tot verdeelde tevredenheid hebben geleid.

Programma 5 Sociaal Domein/Samenleving
Toegankelijkheid

Speerpunt:	5.1 Toegankelijkheid
Wat willen we bereiken?	Laagdrempelige toegang bij Wijksteunpunt en CJG
We zetten stappen van 'zorgen voor', naar 'zorgen dat'. Het vraagt om een nieuwe opzet van wijksteunpunten en mogelijk andere locaties van het Centrum Jeugd en Gezin (CJG). Wijksteunpunten worden samen met buurtkamers de informele toegang tot in de wijk georganiseerde voorzieningen van het sociaal domein. Het zijn steunpunten voor en door de samenleving, die bemenst worden door vrijwilligers. Het CJG blijft een belangrijke plek waar ouders met opvoedingsvragen laagdrempelig terecht kunnen op de vindplaatsen die in de gemeente georganiseerd zijn.	
Wat gaan we doen?	Realiseren van een gecombineerd CJG/WSP in de Singel in Edam en het gezondheidscentrum in Oosthuizen en een WSP in Volendam
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Voor het gezondheidscentrum in Oosthuizen is besloten de koopovereenkomst met de ontwikkelaar te ontbinden. De overeenkomst met de andere twee partijen (horecaondernemer en pizzeria) zal in stand gehouden worden en de juridische levering hiervan zal naar verwachting eind 2024 gaan plaatsvinden. Het deel dat ontbonden gaat worden (zorgcentrumdeel) blijft in ons eigendom. Dit deel van het pand gaan we zelf renoveren, ontwikkelen en verhuren aan onder andere het CJG en het WSP. Zodra de koopovereenkomst is ontbonden zullen gesprekken gevoerd gaan worden met deze partijen over (onder andere) de indeling en de renovatie. Start bouw zal niet eerder plaatsvinden dan Q1-Q2 2025. De Singel is afgevallen als locatie voor de nieuwe scholen in Edam en daarom kan ook gestart worden met de realisatie van WSP/CJG op deze locatie.
Wat gaan we doen?	Het CJG, WSP, Buurtkamers, Bibliotheek en BSL worden beter aan elkaar verbonden voor optimale dienstverlening aan onze inwoners.
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Met de plannen om een gecombineerd CJG/WSP in zowel Edam als Oosthuizen te realiseren in nauwe samenwerking met de bibliotheek, wordt al heel erg vanuit deze actie gewerkt. In de huidige situatie is dit fysiek nog niet altijd mogelijk, maar wordt getracht middels afstemmingsoverleg en netwerkbijeenkomsten toch de nodige randvoorwaarden te creëren. Daarnaast is het Breed Sociaal Loket op gezette tijden aanwezig in zowel het huidige Wijksteunpunt als het Centrum voor Jeugd en Gezin wat ook die samenwerking ten goede komt.
Wat gaan we doen?	Implementatie van het cliëntvolgsysteem
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Sinds begin juni 2024 is een deel van het nieuwe cliëntvolgsysteem live. Inmiddels werken teams jeugd en Wmo in het systeem. Daarnaast is het inwonersportaal BSL online ook live. Dit is het portaal waar inwoners hun aanvraag voor bijstand of mutaties kunnen doen en de voortgang daarvan kunnen volgen. In Q3 en Q4 zal het resterende deel (werk, inkomen, schuldhulpverlening en inburgering) geïmplementeerd worden. Planning is nog steeds dat uiterlijk eind 2024 het cliëntvolgsysteem volledig geïmplementeerd zal zijn.

Wat willen we bereiken?	Tijdige inzet van adequate ondersteuning en hulp
Wij zetten in op een uitgebreid aanbod van ondersteuning en hulp die voor iedereen toegankelijk is. Wij organiseren dit dichtbij de leefwereld van onze inwoners en zetten in op het vergroten van de bekendheid van deze voorzieningen. Het doel is inwoners zo snel mogelijk de juiste kennis en vaardigheden aan te bieden, zodat inzet van een maatwerkvoorziening voorkomen word. Indien er wachttijden ontstaan kijken we, samen met onze inwoners, naar tijdige en passende overbruggingshulp.	
Wat gaan we doen?	Vergroten van de toegankelijkheid van de (voorliggende) voorzieningen (2 pilots Wmo, 1 pilot jeugd en intensivering samenwerking huisartsen)
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Vanuit Jeugd: In 2023 is er een pilot en plan van aanpak opgesteld om vanuit het voorliggend veld sneller door te kunnen verwijzen naar jeugdzorgaanbieders die werkzaam zijn binnen segment A. Het doel hiervan is om inwoners die behoefte hebben aan ondersteuning/hulp sneller op de juiste plek te krijgen. De pilot is in het tweede kwartaal van 2024 van start gegaan en wordt nauw gemonitord. In september 2024 vindt er een evaluatie plaats met de belanghebbenden, waarna de pilot wordt uitgebreid met meer partners indien daar behoefte aan is. In het eerste kwartaal van 2025 wordt er een besluit genomen over of de pilot omgezet kan worden in structurele protocollen.
Wat gaan we doen?	Bij lange wachttijden bij hulpaanbieders zoeken we adequate (overbruggings)alternatieven om te zorgen dat inwoners ondersteuning ontvangen en de problematiek niet verergert.
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Binnen Jeugd is er op regionaal niveau een werkgroep aanpak wachttijden opgezet. Deze werkgroep onderzoekt hoe inwoners die met wachttijden te maken krijgen van passende ondersteuning voorzien kunnen worden. Op lokaal niveau vindt ervan uit zowel schoolmaatschappelijk werk als door de Basis-GGZ Jeugd incidenteel wachtlijstbeheer plaats. Dit zorg ervoor dat professionals een vinger aan de pols kunnen houden bij jeugdigen die hulp nodig hebben, maar op een wachtlijst staan. Het nadeel hiervan is dat als er teveel soortgelijke casussen opgepakt worden er ook wachtlijsten bij deze twee voorzieningen kunnen ontstaan. Dit wordt goed in de gaten gehouden.
Wat gaan we doen?	Bekendheid van algemene voorzieningen en het voorliggend veld vergroten (communicatie).
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Onder de professionals in- en extern, maatschappelijk veld zijn algemene voorzieningen en voorliggend veld bekend, deze staan regelmatig op de agenda tijdens diverse gezamenlijke overleggen. De bekendheid bij de inwoners is aandachtspunt voor komende periode, we overwegen om de inzet hierop in 2025 te intensiveren. PR en communicatie campagne gekoppeld aan thema's wordt ingezet.
Wat gaan we doen?	We zetten regionaal in op het versnellen van afschalen en uitstromen in de specialistische jeugdhulp.
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	

Toelichting status:	In 2024 wordt in navolging van vorig jaar veel aandacht besteed aan de hervormingsagenda (HvA). Een reeks aan hervormingen die de jeugdzorg weer effectief en efficiënt moeten maken. Afschalen en versnellen van uitstroom heeft in dit ontwikkelproject een prominente plek. Op dit moment wordt hier onder andere uiting aan gegeven door het opzetten van een intensief ambulant team (lees: versnellingsteam). Een dergelijk team houdt zich bezig met het voorkomen van uithuisplaatsingen, door in een zo vroeg mogelijk stadium zo licht mogelijke ondersteuning binnen een gezin aan te bieden. Op deze manier escaleert problematiek niet en wordt zwaardere zorg (zoals crisiszorg) tegengegaan. Zodra de rust in een gezin is wedergekeerd, wordt de zorg weer afgebouwd. In dit kwartaal wordt de financiële en juridische haalbaarheid in het licht van het ravijnjaar getoetst.

Bestaanszekerheid

Speerpunt:	**5.2 Bestaanszekerheid**
Wat willen we bereiken?	Inburgeraars doen actief mee in de samenleving
Er komen steeds meer mensen uit andere landen naar onze gemeente toe. Het is belangrijk dat zij zo snel mogelijk onderdeel zijn van onze samenleving. Om de juiste ondersteuning te bieden zitten we samen met onze partners bij de start van het traject inburgering aan tafel. Met de nieuwe inwoner kijken we wat er nodig is en bieden we ondersteuning om ervoor te zorgen dat zij het leven in onze gemeente zo snel mogelijk zelf en op niveau aan kunnen. Bij voorkeur doen we dit via betaald werk. Taal, participatie en werk gaan hand in hand. Zo zorgen we ervoor dat ook deze groep in onze gemeente bouwt aan bestaanszekerheid. De belangrijkste indicatoren voor dit doel zijn het percentage inburgeraars dat een actieve bijdrage levert en het percentage inburgeraars dat betaald werk uitvoert. Het streven is dat alle inburgeraars een actieve bijdrage leveren en tenminste de helft van de inburgeraars die betaald werken kunnen uitvoeren, dit ook daadwerkelijk doen.	
Wat gaan we doen?	We zetten met inburgeraars samen in op het snel en volwaardig meedoen in de samenleving, zoveel als mogelijk via betaald werk.
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Omdat we hier nog kansen zien zijn we begin 2024 gestart met 2 pilots. 1 daarvan zet in om door middel van bewegen mensen te motiveren om aan het werk te gaan. De ander door intensievere begeleiding tijdens het traject. Evaluatie start in september vanwege vertraging in de opstart van groepen. Eerste conclusie lijkt te zijn dat er op verschillende momenten in het proces nog mogelijkheden zijn om verbeteringen aan te brengen. Bijvoorbeeld het terugdringen van de wachttijden tussen het aanmelden en het starten van trajecten.
Wat willen we bereiken?	Inwoners beschikken over de benodigde basisvaardigheden om volwaardig onderdeel uit te kunnen maken van de maatschappij
Om volwaardig onderdeel uit te kunnen maken van de samenleving is het belangrijk dat iedereen over de benodigde basisvaardigheden beschikt. Vaak gaat dit vanzelf of is het inrichten van voorlichtingsaanbod voldoende. Als inwoners meer ondersteuning nodig hebben, dan organiseren wij dit, samen met partners als de bibliotheek, kinderopvang en het onderwijs.	
Wat gaan we doen?	We zetten in op basisvaardigheden en voorlichting rondom overgangsmomenten en/of life-changing events
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	

Toelichting status:	Er is een ruim aanbod in basisvaardigheden. Voor een groot deel van de life-events is al aanbod beschikbaar en worden er ook podcasts en online bijeenkomsten/cursussen georganiseerd zodat inwoners op hun eigen moment kunnen deelnemen. Waar nodig passen en vullen we het programma aan. In 2025 zal ook specifiek aandacht gegeven worden aan het overgangsmoment 18- naar 18+.
Wat willen we bereiken?	Tijdige signalering van schuldenproblematiek en vergroten van bekendheid van ondersteuning.
Niemand spreekt graag over financiële problemen en schulden. Het is een thema waarbij schaamte snel om de hoek komt kijken. Veel financiële problematiek is daardoor niet of pas in een laat stadium in beeld. Bij mensen met schulden spelen problemen op andere leefgebieden vaak ook een rol, denk bijvoorbeeld aan eenzaamheid of zorgmijdend gedrag. Met onze samenwerkingspartners willen we de schuldenproblematiek graag verder in kaart brengen en bouwen aan een integraal uitvoeringsprogramma om schulden eerder te signaleren en waar mogelijk zelfs te voorkomen. De belangrijkste indicatoren zijn het aantal inwoners met schulden, omvang schuldenlast in onze gemeente en het aantal voorlichtingsbijeenkomsten over financiën. Een nulmeting vindt plaats in 2023.	
Wat gaan we doen?	We zetten intermediairs in voor gezinnen met schulden om drempels bij signalering en doorverwijzing te verlagen
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Onze consulenten schuldhulpverlening en vroegsignalering zijn dagelijks bereikbaar voor vragen rondom geld. Door de samenwerking met betrokken partners binnen de gemeente kunnen we de juiste dienstverlening inzetten. Door de nieuwe aanbesteding voor het voorliggend veld per 2025 ontstaan er meer mogelijkheden om de dienstverlening te verbeteren.
Wat gaan we doen?	Vanuit professionals zetten we in op stress-sensitief werken met mensen die leven in armoede
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Bij stress-sensitief werken richt de dienst- en hulpverlening zich op het verminderen van stress. Dit begint bij het laagdrempelig maken van praktische zaken. Zo zijn binnen de organisatie alle beschikkingen, brieven en teksten op de website omgezet in begrijpelijke taal. Dit jaar wordt gekeken waar binnen de organisatie behoefte is aan specifieke training van professionals.
Wat gaan we doen?	We zetten in op vroegsignalering omtrent schuldenproblematiek
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De vroegsignalering loopt. Sinds juli is er een extra consulent gestart, waardoor meer ruimte is ontstaan voor preventieve acties zoals huisbezoeken. Uit rapport VNG is gebleken dat huisbezoeken de meest effectieve manier is om mensen te bereiken. Als we meer huisbezoeken kunnen doen, komen we bij meer inwoners thuis en kunnen we problematiek eerder signaleren en zelfs voorkomen.

Samenkracht

Speerpunt:	**5.3 Samenkracht**
Wat willen we bereiken?	Als gemeente laten wij onze inwoners participeren in de opstelling, uitvoering en evaluatie van beleid.

Alles wat wij als gemeente organiseren en (laten) uitvoeren doen wij voor onze inwoners. Daarom is het van belang om onze inwoners te betrekken bij de opstelling, uitvoering en evaluatie van het beleid dat hen aangaat.	
Wat gaan we doen?	We evalueren het huidige participatiebeleid en stellen dat waar nodig bij.
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De evaluatie loopt volop en is op schema. In september toetsten we de voorstellen intern en presenteerden we die aan de inwoners. Tevens is in september het concept besproken in een raadsvergadering. Op basis van alle input/feedback wordt het stuk aangevuld. We bieden de evaluatie aan voor de raadsvergadering van december.
Wat gaan we doen?	Middels participatiebijeenkomsten, (digitale) platformen en eventuele andere instrumenten laten wij onze inwoners, partners en overige actoren participeren in de opstelling, evaluatie en /of uitvoering van beleid.
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De afdeling Samenleving bezint zich op de vraag hoe we meer (dan nu) aan het begin van beleidsprocessen en inkoopprocessen met inwoners in gesprek kunnen gaan over de vraag wat zij Zelf en Samen kunnen doen. Dat is het vertrekpunt voor de vraag wat wij als gemeente aanvullend moeten organiseren en/of inkopen. Tot nu toe voeren we het gesprek met inwoners vaak getrapt: via de adviesraden in de Koepel Sociaal Domein en (in mindere mate) via de dorps- en wijkraden.
Wat willen we bereiken?	Een sterkere samenwerking in het onderwijs
Voorlichting en samenwerking in het onderwijs zijn belangrijk om kinderen een goede start te geven. Sinds 2018 zijn we samen met onze onderwijspartners in Edam-Volendam bezig met programma 'Samen Beter'. De bedoeling van het programma is om als onderwijs en gemeente gezamenlijk prioriteiten te stellen om mee aan de slag te gaan en meer lijn te brengen in een gevarieerd voorlichtings- en activiteitenaanbod. Het geeft een gezamenlijke agenda die we met elkaar dragen en waarin de jeugdige centraal staat. Het achterliggende doel van het programma blijft ook de komende jaren relevant, met het besef dat we naast de jeugdigen ook ouders en het netwerk om een jeugdige heen willen bereiken. Belangrijke indicatoren zijn de gemiddelde eindexamenscores en het aantal vroegtijdig schoolverlaters. We onderzoeken nog of en op welke manier wij kunnen meten in hoeverre de jeugd de gelegenheid krijgt om hun talenten ten volle te ontdekken en ontwikkelen.	
Wat gaan we doen?	We continueren het programma Samen Beter.
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Vorig jaar heeft Samen Beter een doorstart gemaakt. Op dit moment wordt gekeken naar hoe het programma optimaal ingericht kan worden om actuele thema's zoals burgerschap in onze gemeenschap in samenwerking met scholen de aandacht te geven die ze verdienen. Hierin wordt de stem van scholen steeds belangrijker en de stem van ketenpartners beperkter.
Wat gaan we doen?	In samenwerking met de vakleerkrachten een kwaliteitskader bewegingsonderwijs opstellen en bijpassend MJOP voor inventaris uitvoeren met als doel gelijke kansen op motorische ontwikkeling te bieden voor alle kinderen in onze gemeente.
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	

Toelichting status:	Het opstellen van het kwaliteitskader bewegingsonderwijs is het onderwerp geweest van een stageonderzoek in 2023. De stagiaire heeft hierover verslag gedaan in de vorm van een stageverslag. Een collegeadvies moet nog worden geschreven. In Q3 van 2024 worden akoestische wanden met ASM- prints geplaatst in Sporthal het Bolwerck. A.d.h.v. de keuringen is in 2024 i.s.m. de vakleerkrachten materiaal aangeschaft t.b.v. het bewegingsonderwijs.
Wat gaan we doen?	In samenwerking met de schoolbesturen de basisscholen in Edam vernieuwen.
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De drie basisscholen van Edam zijn onderhevig aan vernieuwing: - De nieuwe school zit in de ontwerpfase van de school. Volgens planning gaat het bouwproject in augustus 2025 van start en zal naar verwachting één jaar duren. De Nieuwe School neemt een deel van het schoolgebouw van de Piramide in medegebruik. Tijdelijke units worden geplaatst nabij het gebouw van de Piramide. - Het nieuwbouwproject van de Piramide is afhankelijk van de Trimaran. Het project is momenteel 'on hold' gezet om mogelijke scenario's te onderzoeken. - Voor de locatiekeuze van de Trimaran is geen besluit genomen in de raadsvergaderingen van december 2023 en maart 2024. Het college is gevraagd extra informatie aan te leveren in de vorm van een matrix, een kostenspecificatie en een massastudie. Nieuwe ontwikkelingen maken dat de locatiekeuze wederom wordt uitgesteld. In overleg met de schoolbesturen worden verschillende scenario's onderzocht. De gemeente hoopt dit in Q4 2024 verder uit te kunnen werken en verwacht begin 2025 met een nieuw voorstel naar de raad te komen.
Wat gaan we doen?	Samen met de schoolbesturen een analyse opstellen welke verduurzaamheidsacties kunnen worden gerealiseerd voor schoolgebouwen die nog minimaal 10 jaar in gebruik blijven met als doel energieneutrale schoolgebouwen met een gezond klimaat.
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Aan deze analyse moet in 2024 uitvoering worden gegeven, hier is in 2023 geen capaciteit voor geweest. In overleg is destijds naar voren gekomen dat de schoolbesturen SKOV en Opspoor enkele scholen in aanmerking willen laten komen voor verduurzaming. Met oog op de actualisatie van het IHP is het voorstel om de verduurzamingsopgave op tafel te leggen en ter sprake te brengen bij de schoolbesturen. De wetswijziging neemt tevens enkele aangescherpte maatregelen met zich mee. Gezien de noodzaak in verband met het klimaatakkoord en de huidige lage vernieuwingsgraad van het onderwijsvastgoed, staat dit onderwerp hoog op de agenda van het IHP.
Wat gaan we doen?	Analyseren van de kostenstructuur van de MFA in Oosthuizen met als doel de juiste afweging te kunnen maken over welke investering nodig is voor de benodigde uitbreiding om toekomstbestendig onderwijs te kunnen blijven bieden in deze kern.
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Overleg heeft intern plaatsgevonden om te bepalen welke afdeling uitvoering gaat geven aan deze opdracht. Een leerlingenprognose is uitgevoerd, welke inzicht geeft op de benodigde ruimtebehoefte voor de komende jaren. Het project wordt in Q4 2024 opgestart.
Wat willen we bereiken?	Iedere mantelzorger krijgt de nodige ondersteuning

Wie denkt dat mantelzorg alleen iets vraagt van de verzorger en verzorgde ziet niet het hele plaatje. Het is een thema dat om bekendheid vraagt bij werkgevers. Als gemeente constateren we daarbij dat de mogelijkheden die geboden worden om mantelzorgers te ondersteunen nog lang niet goed genoeg benut worden. Belangrijke eerste stappen zijn daarom om meer erkenning voor de mantelzorger te krijgen, ervoor te zorgen dat meer mantelzorgers zich formeel laten registreren en ervoor te zorgen dat de informatievoorziening verbeterd wordt. Daarbij onderzoeken we de mogelijkheden om ondersteuning verder uit te breiden of verstevigen via werkgevers. Als gemeente en samenwerkingspartners willen we dichterbij de mantelzorger komen te staan, om zo signalen van mogelijke overbelasting tijdig op te kunnen vangen en uitval met elkaar te voorkomen.

De belangrijkste indicator hier is het aantal ondernemers met meer dan 5 werknemers die wij spreken over dit thema. Het ambitieniveau ligt hier op 100%.

Wat gaan we doen?	We gaan in gesprek met onze ondernemers over wat het betekent om een mantelzorger in dienst te hebben en welke ondersteuning en activiteiten hiervoor geboden worden
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Als eerste gaan we intern bij de gemeente onder het personeel het aantal mantelzorgers inventariseren en de bewustwording vergroten. In het nog te ontwikkelen mantelzorgbeleid wordt dit opgenomen. Als werkgever zorgt de gemeente ook voor goede ondersteuning zoals verlofregeling en dergelijke.
Wat gaan we doen?	We brengen onze (jonge) mantelzorgers in beeld en bieden hen de benodigde ondersteuning
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Vorig jaar is er onderzoek jonge mantelzorgers uitgevoerd. Daaruit kwam onder andere dat voorlichting op het gebied van Jonge mantelzorgers wenselijk is. Ondersteuning is er in principe voldoende. Bewustwording en registratie is in ontwikkeling en er wordt gekeken welke gecontracteerde partners hierin betrokken moeten worden. In de week van de jonge mantelzorger wordt er e.e.a georganiseerd voor jonge mantelzorger met samenwerkingspartners.
Wat gaan we doen?	We gaan de respijtzorg geboden door het Buitenhuis uitbreiden
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	

Toelichting status:	Respijtzorg betekent dat iemand de zorg (tijdelijk) overneemt van de mantelzorger. Bijvoorbeeld als de mantelzorger op vakantie gaat, of als de zorg tijdelijk teveel dreigt te worden. Dagopvang met logeren is een vorm van vervangende zorg die de mantelzorger ontlast. Per februari 2022 is hiervoor in onze regio Het Buitenhuis operationeel. Het Buitenhuis biedt laagdrempelig dagverblijf en logeren met als doel ontmoeting en ontspanning voor de gast en ontzorgen voor de mantelzorger. Het Buitenhuis is opgestart met alleen een verblijf- en logeerfunctie zonder indicatie. In aanvulling daarop is eind 2023 een pilot opgestart voor: • flexibele dagbesteding voor zorgvragers; • ondersteuningsprogramma en inloopfaciliteit voor mantelzorgers. Het zogenaamde Coffee Care concept waar een fijn verblijf, net als bij logeren in Het Buitenhuis, centraal staat. Deze pilot blijft in 2024 doorlopen en wordt geëvalueerd. De pilot Coffee & Care biedt nieuwe kansen in mantelzorgondersteuning. Het gaat om laagdrempelig dagverblijf met als doel ontmoeting en ontspanning voor de gast en het ontzorgen voor de mantelzorger. Het betreft respijtzorg door flexibel dagverblijf te organiseren. Uit de evaluatie is gebleken dat de coffee and Care voorziening steeds beter wordt bezocht en gewaardeerd. De gasten ervaren hun verblijf als positief. Mantelzorgers geven aan hierdoor te worden ontzorgd. De maximale bezetting van aantal gebruikers wordt echter nog niet behaald. Hier wordt in 2025 verder op ingezet.
Wat willen we bereiken?	Iedereen voelt zich thuis in onze gemeenschap
Waar de gemeenschapszin in onze gemeente sterk is, blijft de inclusiviteit soms achter. Hoewel we de goede voorbeelden in de gemeente kennen, zien we op onderdelen dat mensen die anders zijn worden buitengesloten en geen ingang krijgen in de samenleving. Voor minderheidsgroepen, zoals de LHBTIQ+, mensen met een beperking of mensen met een afwijkende mening is het soms moeilijk om geaccepteerd te worden en een plekje te vinden in onze gemeenschap. Dit kan en moet anders. Om dit vorm te geven nemen we het thema burgerschap mee in de programma's op scholen, in buurtkamers, bij sport en cultuur en in de uitvoering met onze samenwerkingspartners. De belangrijkste indicatoren voor dit doel zijn het aantal voorlichtingsbijeenkomsten met het thema burgerschap en het aantal partners dat zich verbindt aan een programma burgerschap. Het ambitieniveau ligt op 100% deelname.	
Wat gaan we doen?	Het thema burgerschap maakt deel uit van het huidige voorlichtingsaanbod voor alle doelgroepen.
Portefeuillehouder	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Begin dit jaar is er een voorlichtingsaanbod ingekocht over de tweede wereldoorlog in het algemeen en over Anne Frank specifiek. Met dit materiaal wordt een pilot gedraaid in Edam. Intussen wordt het materiaal ook aangeboden aan andere scholen binnen de gemeente.
Wat gaan we doen?	We onderzoeken de mogelijkheden om met partners tot een programma burgerschap te komen
Portefeuillehouder	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	

Toelichting status:	In 2023 zijn er een aantal initiatieven opgezet die aandacht schenken aan burgerschap, voornamelijk historisch georiënteerd. In 2024 willen we dit uitbreiden met thema's die aandacht vragen binnen onze gemeente, zoals inclusie en diversiteit. In samenwerking met de scholen worden ten aanzien van deze thema's nu plannen geformuleerd. Zo stond de laatste bijeenkomst van Samen Beter op 3 oktober in het thema van inclusief onderwijs. Hier is afgesproken dat scholen inderdaad samen op willen trekken om met dit thema aan de slag te gaan, zodat in de toekomst aan het programma van eisen ten aanzien van inclusief onderwijs voldaan kan worden.
Wat willen we bereiken?	Inwoners voelen zich vrij om hun zorgen en/of problemen bespreekbaar te maken en voor hun eigen mening uit te komen
Samenkracht draait om het samen aan de slag gaan voor dingen die je maar moeilijk alleen voor elkaar kunt krijgen. Om samen sterk te kunnen zijn, is je kwetsbaar kunnen opstellen belangrijk. Dat wat er zich achter de voordeur afspeelt of daar waar we het moeilijk mee hebben, daar praten we niet graag over. We zwijgen er liever over en doen 'normaal' mee. Tegelijkertijd zien we een andere stroming ontstaan. Steeds meer inwoners zoeken naar openheid en willen de schaamte voorbij. Als gemeente zien we de noodzaak om hier in de komende periode vaker met elkaar over in gesprek te gaan. De belangrijkste indicatoren zijn het aantal consulenten en vrijwilligers van het WSP die een passende training doorlopen hebben, het streven is dat iedereen dit doet. We onderzoeken nog andere indicatoren om te meten of problemen in een eerder stadium bekend worden bij de gemeente en om te meten of onze partners schaamte signaleren en hier adequaat op inzetten. Contractmanagementgesprekken zouden hierin kunnen bijdragen.	
Wat gaan we doen?	Versterken van de ouderbetrokkenheid
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Zoals in de najaarsnota al gemeld hebben we dit jaar veel stappen gezet om de ouderbetrokkenheid te versterken. Hier gaan we in 2025 onverminderd mee verder op basis van de ervaringen uit 2024.
Wat gaan we doen?	Inzet op vrijwilligersondersteuning
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De vitaliteitsmonitor, met thema vrijwilligerswerk is afgerond. Met de resultaten daarvan(Q2) wordt beleid aangepast. Diverse themabijeenkomsten (eenzaamheid, suïcide preventie) zijn in het 1e kwartaal georganiseerd waar vrijwilligers ook bij aansluiten. Diverse trainingen en themabijeenkomsten worden of zijn ingezet op diverse thema's. Daarnaast organiseren we eind 2024 bijeenkomsten om partijen uit de culturele sector en sportverenigingen te informeren hoe ze het vrijwilligerswerk kunnen versterken en behouden voor hun verenigingen/activiteiten.

Preventie voorliggend veld

Speerpunt:	**5.4 Preventie**
Wat willen we bereiken?	Cultuur voor iedereen bereikbaar

In de gemeente Edam-Volendam is cultuur overal aanwezig. In de vorm van erfgoed, musea, muziek, theater, verenigingen en ga zo maar door. Cultuur is toch niet voor iedereen toegankelijk, denk bijvoorbeeld aan mensen met weinig financiële middelen. We blijven daarom met elkaar bouwen aan de toegankelijkheid van cultuur. De cultuurcoördinator speelt hier een belangrijke rol in. In samenwerking met de cultuurcoördinator willen we ervoor zorgen dat het aantal initiatieven, activiteiten en evenementen die vanuit het veld georganiseerd worden stijgen.

Uitgangspunt is een toename van het aantal georganiseerde activiteiten op jaarbasis ten opzichte van voorgaande jaren.

Wat gaan we doen?	We vergroten de aandacht voor culturele initiatieven, activiteiten en evenementen georganiseerd vanuit het veld
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De culturele initiatieven, activiteiten en evenementen die georganiseerd worden vanuit het veld is vergroot en goed zichtbaar. Dit komt doordat de uren van de cultuur coördinator zijn uitgebreid en er uren beschikbaar zijn gesteld voor een marketing en pr-professional voor het culturele veld. In het uitvoeringsprogramma is er budget beschikbaar voor de verschillende activiteiten.
Wat willen we bereiken?	Inwoners zijn fysiek en mentaal gezond

Preventief werken vraagt om een andere kijk op gezondheid. De benadering van positieve gezondheid draait om de vraag wat mensen in brede zin nodig hebben om met alle uitdagingen in het leven om te kunnen gaan. Het gaat hierbij om fysieke, mentale en sociale uitdagingen. Het gedachtegoed van positieve gezondheid zetten we centraal in onze uitvoeringsprogramma's. Gezondheid en leefstijl krijgen aandacht in onze gemeente. Als gemeente zetten we in op het verkleinen van gezondheidsverschillen binnen onze gemeente middels het GALA (Gezond en actief leven-akkoord) en geven we samen met onze sport-, beweeg- en cultuuraanbieders , uitvoering aan het vitaliteitsakkoord.

Wat gaan we doen?	Uitvoeren van het vitaliteitsakkoord, waarin sport, kunst & cultuur en gezondheid integraal onderdeel zijn
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Uitvoeringsplan is vastgesteld en de zaken uit het uitvoeringsplan worden op dit moment opgepakt conform planning met diverse partners.
Wat gaan we doen?	Opstellen van een integraal plan van aanpak rondom het Gezond en actief leven akkoord (GALA)
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In september 2023 is het Plan van Aanpak in het kader van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) vastgesteld. We streven hierbij naar een gezonde generatie in 2040. Dit plan is met behulp van vele partners, de KSD en de GGD tot stand gekomen. Het plan is geen nieuw beleid maar een aanvulling, verdieping en versterking op het reeds ingezette beleid. De middelen die we hiervoor vanuit de overheid ontvangen zetten we in op intensivering en uitbreiding van de activiteiten. Binnen GALA zijn 4 hoofdthema's gekozen: Sport, bewegen en cultuur, Gezondheid, Sociale basis en regionaal. In 2024 wordt de uitvoering van dit plan voortgezet en waar nodig uitgebreid. De middelen van 2024 hebben allemaal een bestemming gekregen in diverse projecten. De uitvoering hiervan loopt door in 2025.
Wat gaan we doen?	We dragen zorg voor een gevarieerd aanbod aan activiteiten om daarmee de talentontwikkeling van onze jeugd, in de breedste zin van het woord, te

	stimuleren
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In 2023 heeft er een aanbesteding plaatsgevonden voor de organisatie van talentontwikkeling op scholen en in de schoolvakanties. Deze opdracht staat nu solide. In 2024 wordt meer aandacht besteed aan hoe het buitenschoolse aanbod van talentontwikkeling verder uitgebreid kan worden. In Q4 wordt de georganiseerde vrijetijdsbesteding in perceel III en Weekend Fun Nights middels een pilot bij Your Talent belegd.
Wat gaan we doen?	We zetten in op het vergroten van het aanbod van basis-GGZ voor jeugd en gezin en versterken de positie van de praktijkondersteuner jeugd bij de huisartsen
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De basis-GGZ staat op dit moment goed. De uitvoerende partij, Praktijk Thuis en School, bedient inwoners direct en fungeert daarnaast ook als praktijkondersteuner jeugd bij huisartsen. We inventariseren in hoeverre we de praktijkondersteuner breder en op locatie willen inzetten bij de huisartsen.
Wat gaan we doen?	We zetten een ketenaanpak valpreventie op
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Een keten met samenwerkingspartners betrokken bij valpreventie is opgestart, hieraan nemen diverse partners uit zorg en welzijn mee. Fysio-, ergotherapie, apotheek, diëtist, huisartsen en overige. Er zijn inmiddels drie groepsinterventies opgestart. In Q3 volgt evaluatie en vervolg overige groepen. De Kick off heeft plaatsgevonden tijdens de Fit- en vitaal markt op 25 mei in Edam.
Wat gaan we doen?	We zetten een ketenaanpak Kansrijke start op
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In het eerste kwartaal van dit jaar is er een viertal interventies ten aanzien van Kansrijke Start opgezet in samenwerking met verschillende professionals als verloskundigen, kraamzorg, jeugdverpleegkundigen, coaches etc. Dit aanbod geldt voor 2024 en wordt vanaf 2025 mogelijk uitgebreid als onderdeel van GGD 3.0.
Wat gaan we doen?	We gaan aan de slag met de interventie Welzijn op recept
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Het eerste concept PVA Welzijn op Recept is gemaakt. Een aantal huisartsenpraktijken gebruiken deze werkwijze inmiddels. Het accent ligt komende periode op het uitbreiden naar overige huisartsenpraktijken. Versterken van de communicatie tussen huisartsenpraktijken, WSP en overige aanbieders. De regionale ketenaanpak bevindt zich nog in eerste fase.
Wat willen we bereiken?	Middelen- en alcoholgebruik terugdringen en de startleeftijd verhogen

In onze gemeenten staat het middelengebruik hoog op de agenda. Onderdeel hiervan is bijvoorbeeld het programma LEF. Het hoofddoel van het programma LEF is het terugdringen van middelengebruik van jongeren tot 18 jaar in alle kernen van gemeente Edam-Volendam. De basis van LEF is het zoeken naar het antwoord op de vraag hoe we er met z'n allen voor kunnen zorgen dat het gezonde verstand gaat zegevieren als het gaat om het maken van keuzes. Dat we met elkaar laten zien dat we dat beeld kunnen ombuigen en dat we bereid zijn die verandering met elkaar vanaf de grond op te bouwen. Belangrijke indicatoren van deze doelstelling zijn het aantal Weekend Fun Nights en de bezoekersaantallen van deze avonden, gemiddelde startleeftijd alcohol, aantal drugsgebruikers onder jongeren, aantal ziekenhuisopnames door drank- of drugsgebruik en het aantal gokkende jongeren.	
Wat gaan we doen?	We zorgen middels programma LEF voor een verhoging van de startleeftijd van alcoholgebruik
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	We continueren het aanbieden van alternatieve activiteiten op vrijdag- en zaterdagavond. Wij zien een toename in het aantal bezoekers van de website en activiteiten. Wij hebben in Q1 van 2024 een notitie geschreven over het implementeren van de Helder op School aanpak op de beide VO-scholen in de gemeente. Wij verwachten in Q2 de nieuwe cijfers van het onderzoek van de GGD. We hebben maandelijks contact met onze OKO begeleider vanuit het Trimbos. In Q3 en Q4 wordt gewerkt aan een uitvoeringsplan LEF in samenwerking met Veiligheid en JOGG.
Wat gaan we doen?	We intensiveren/vergroten het aanbod aan voorlichting voor ouders omtrent middelen- en alcoholgebruik en zetten in op gezinsgerichte/ouder en kind-activiteiten
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In Q1 van 2024 hebben reeds verschillende bijeenkomsten plaatsgevonden. Een webinar over 3MMC, twee avonden over ondermijning en een bijeenkomt over alcohol en opvoeden. In Q2 organiseren we meerdere ouderavonden over het programma LEF op verschillende basisscholen. Hiernaast continueren we het regelmatig organiseren van ouder en kind activiteiten onder de vlag van Weekend Fun Nights.
Wat gaan we doen?	We intensiveren de handhaving in de niet-thuissituatie
Portefeuillehouder	Lieke Sievers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Er zijn in Q4 2023 en Q1 2024 controles geweest van 'mystery guests'. De gemeente is in gesprek met de horeca om de verantwoordelijkheid (doelen van LEF) samen te dragen. De controles helpen daarnaast om inzicht te krijgen in of er in de horeca drank verstrekt wordt aan minderjarigen.
Wat willen we bereiken?	Niemand voelt zich eenzaam

Het gevoel van eenzaamheid is ongezond en draagt niet bij aan de zelfredzaamheid en samenkracht van de samenleving. Onze partners zien eenzaamheid onder ouderen, die hun sociale netwerken zien verdwijnen en in de drukte van het leven maar beperkt contact met familie hebben. Jezelf goed kunnen verplaatsen vormt hierbij vaak nog een extra obstakel. Ook bij jongeren zien wij en onze partners regelmatig eenzaamheid. De corona-pandemie heeft hier een negatieve bijdrage aan geleverd. De initiatieven die bijdragen aan het omkeren van dit proces van eenzaamheid zijn belangrijk voor onze samenleving. Initiatieven vanuit de samenleving mogen er meer en steviger komen in de komende periode om gevoelens van eenzaamheid onder alle groepen verder terug te dringen. Belangrijke indicatoren zijn het aantal activiteiten in het voorliggend veld en het percentage eenzaamheid onder ouderen en volwassenen.	
Wat gaan we doen?	We ontwikkelen een signaalfunctie in het voorliggend veld voor eenzaamheid
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Versterken van signaalfunctie via het WSP behoeft aandacht, komende periode wordt binnen de mogelijkheden (bezetting) hier op ingezet. PR en voorlichting zodat inwoners, vrijwilligers en professionals bekend zijn met de signaalfunctie. Daarnaast heeft de gemeente de coalitie tegen eenzaamheid geformeerd welke ook een belangrijke rol speelt qua signaalfunctie. Per 2025 zal de partij die gecontracteerd wordt voor de eerste toegang/dienstverlening vanuit het Wijksteunpunt hier verder mee aan de slag gaan en als spil gaan fungeren.
Wat gaan we doen?	We geven uitvoering aan het plan van aanpak tegen eenzaamheid
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	AAls eerste de bewustwording vergroten door middel van themabijeenkomst eenzaamheid in het eerste kwartaal. Inmiddels hebben zich 25 organisaties, inwoners aangemeld om te participeren in de lokale coalitie. De coalitie gaat zich per kern Zeevang, Edam, Volendam richten waar behoefte aan is en mogelijke oplossingen.
Wat willen we bereiken?	Sport en bewegen is voor iedereen mogelijk
In de gemeente Edam-Volendam kennen we een topsportklimaat en sporters en verenigingen van niveau. In verschillende takken van sport bouwt talent aan een route naar de Olympische Spelen. Vanaf het seizoen 2022 speelt voetbalclub FC Volendam (weer) op eredivisieniveau. Onze inwoners zijn hier trots op. De belangrijke rol die sportverenigingen spelen in onze samenleving, maakt dat wij ze vaker en actiever willen betrekken bij het brede sociaal domein. Het is onze ambitie om, samen met onze partners, sport en bewegen voor iedereen mogelijk te maken. Het uitgangspunt is een daling van het percentage niet-sporters ten opzichte van vorige jaren.	
Wat gaan we doen?	We onderzoeken de uitvoeringsvarianten om onze werkzaamheden/taken op gebied van een gezonde omgeving (sport, kunst & cultuur en gezondheid aan elkaar te verbinden.
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	

Toelichting status:	Om de gezonde leefomgeving zo optimaal mogelijk te faciliteren is gekeken naar hoe de gemeente een optimale dienstverlening aan gebruikers en bezoekers van haar sport, kunst en cultuurvoorzieningen kan bieden. De uitvoeringsvarianten zijn onderzocht en momenteel wordt verkend welke vorm van organisatie beter in staat is om: -de kwaliteit van de dienstverlening te verhogen; -de doorlooptijd van de dienstverlening te verkorten; -de tevredenheid van de gebruikers en bezoekers te vergroten -meer maatschappelijk rendement met hetzelfde budget te realiseren. In 2025 zal hier een vervolg aan gegeven worden en zal bepaald worden welke organisatievorm ingericht zal worden.

Partnerschap

Speerpunt:	**5.5 Partnerschap**
Wat willen we bereiken?	Als gemeente betrekken wij onze inwoners bij de opstelling en uitvoering van beleid
Alles wat wij als gemeente organiseren en (laten) uitvoeren doen wij voor onze inwoners. Daarom is het van belang om onze inwoners te betrekken bij de opstelling en uitvoering van het beleid dat hen aangaat.	
Wat gaan we doen?	Middels participatiebijeenkomsten, (digitale) platformen en eventuele andere opties betrekken wij onze inwoners, partners en overige actoren bij de opstelling en/of uitvoering van beleid dat hen aangaat
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Er zijn reeds meerdere goed lopende overleggen met partners. Dit jaar lichten drie thema's uit om te bekijken hoe goed de samenwerking loopt met en tussen partners onderling: bestaanszekerheid, toegang en de woonzorg-welzijnsvisie. Op die drie punten bekijken we samen met partners of de keten sluitend is en waar verbetering gewenst is.
Wat willen we bereiken?	Als gemeente staan wij voor goed opdrachtgeverschap
Als gemeente hebben we veel contracten/overeenkomsten afgesloten met organisaties die werkzaam zijn binnen het Sociaal Domein. Deze partners voeren gemaakte afspraken voor ons uit. Goed opdrachtgeverschap, afspraken samen nakomen, verbinding opzoeken en toewerken naar vastgestelde kaders en richtlijnen met elkaar. Dit zijn speerpunten om de samenwerkingsrelatie met onze partners te versterken.	
Wat gaan we doen?	We stellen kaders en richtlijnen op over wat wij als gemeente onder goed opdrachtgeverschap verstaan en delen deze met onze partners
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Bij nieuw contracten en/of aanbestedingen stellen we een implementatiebijlage op. Hierin werken we concreet uit welke afspraken en verwachtingen we over en weer hebben.
Wat willen we bereiken?	Onderzoek naar de ondersteuning van een poppodium
Het poppodium van het CBW is op dit moment volledig zelfvoorzienend. Dit in tegenstelling tot andere poppodia in het land. Dat is in essentie hartstikke knap, maar toch willen we als gemeente onderzoeken of we het poppodium kunnen ondersteunen. Op deze manier kan het poppodium wellicht haar mogelijkheden vergroten en een breder publiek aanspreken. Komend jaar willen we deze mogelijkheden onderzoeken.	
Wat gaan we doen?	Onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om het poppodium te ondersteunen.
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp

Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Er hebben meerdere gesprekken plaats gevonden tussen gemeente en het CBW waarna een aantal (gezamenlijke) concrete acties zijn opgepakt. Verwachting is dat deze acties in q4 / q1 ’25 zijn afgerond om te komen tot passende ondersteuning aan het poppodium. Gemeenschappelijke deler is dat het poppodium een centrale rol vervult in de gemeente én in de regio. Om een en ander te ondersteunen is een beknopte visie op een poppodium in concept uitgewerkt.
Wat willen we bereiken?	Professionals weten elkaar te vinden via een sociale kaart
Door het inrichten van een portaal voor professionals met daarop een sociale kaart/ondersteuningsstructuur weten professionals elkaar te vinden. Zij zijn op de hoogte van elkaars kennis en expertise, hebben korte lijnen met als doel inwoners zo snel mogelijk van de juiste ondersteuning of hulp te voorzien. Het ontwikkelen en bijhouden van een sociale kaart vraagt iets van het hele zorglandschap, waarbij de gemeente als regisseur en onderdeel van het netwerk optreedt. Het is belangrijk dat informatie in dit portaal altijd actueel is. De gemeente organiseert bijeenkomsten voor samenwerkingspartners en houdt regie op de actualiteit van het portaal. Belangrijke indicatoren voor deze doelstelling zijn het aantal partners dat is aangesloten op het portaal voor professionals, het gebruik van de faciliteiten en de mate waarin deze partners de kaart up-to-date houden.	
Wat gaan we doen?	We ontwikkelen een ondersteuningsstructuur en delen deze middels een portaal voor professionals
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Inmiddels is er een sociale kaart voor professionals ontwikkeld waaraan al de samenwerkingspartners deelnemen. Deze wordt in het 2e kwartaal geëvalueerd en bijgesteld. Komende periode onderzoeken we de haalbaarheid van een digitale versie (portaal) zoals bij de Jeugd. Om de toegankelijkheid, gebruiksgemak te vergoten en partners aangehaakt te houden. De evaluatie is inmiddels achter de rug. Het portaal en de ondersteuningsstructuur worden meer en meer gebruikt door professionals, met name uit het onderwijs. In de komende periode wordt de informatie uit de structuur frequent geactualiseerd, maar er worden geen doorontwikkelingen meer vereist. Binnenkort wordt er een knoop doorgehakt over of de werkgroep die in de afgelopen jaren aan de structuur heeft gewerkt opgeheven kan worden.
Wat gaan we doen?	We brengen onze samenwerkingspartners (digitaal) samen voor kennismaking, kennisdeling, bespreken van signalen en het realiseren van korte lijnen.
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Tijdens de twee maandelijkse fysieke bijeenkomsten multi-disciplinair overleg vindt volop kennisdeling, uitwisseling van signalen en casuïstiek bespreking plaats. Er zijn korte lijnen, men weet elkaar goed te vinden, nieuwe partijen sluiten aan indien passend. Voor het Voorveld jeugd is er een digitaal platform (Pro Portaal) met onder andere actuele ondersteuningsstructuur jeugd, nieuwsitems en Q&A beschikbaar. Alle relevante professionals in het Voorveld jeugd zijn inmiddels aangesloten. Binnen het voorveld van de Wmo is een nieuwe partner gecontracteerd die verantwoordelijk wordt voor de uitvoering/toegang via het Wijksteunpunt. Deze partij zal deze rol (gedeeltelijk) op zich gaan nemen vanaf 2025

Programma 6 Financiën en Alg dekkingsmiddelen
Optimale inzet en beheer van financiële middelen.

Speerpunt:	6.1 Optimale inzet en beheer van financiële middelen om de programmadoelen te bereiken
Wat willen we bereiken?	Evenredige lokale lastdruk voor de inwoners en ondernemers
In de uitvoering van haar wettelijke taken houdt de gemeente rekening met de belastingdruk voor haar inwoners en ondernemers. De gemeentelijke belastingtarieven worden jaarlijks vastgesteld door de Raad.	
Wat gaan we doen?	Onderzoek doen naar aanvullende dekkingsmiddelen
Portefeuillehouder	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Vanuit het RIJK zijn nog geen aanvullende inkomstenbronnen aangegeven. Bij het opstellen van de Kadernota 2025 zijn wel verkenningen gedaan naar extra inkomsten die wij als gemeente kunnen bepalen zoals betaald parkeren. De Kadernota is onderdeel van de Begroting 2025.
Wat gaan we doen?	Lokale lastendruk niet onnodig verhogen
Portefeuillehouder	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Bij de afwegingen voor bezuinigingen in de Kadernota speelt de lokale lastendruk een belangrijk rol. Er wordt zoveel mogelijk naar andere mogelijkheden gekeken. De Kadernota is onderdeel van de Begroting 2025.
Wat willen we bereiken?	Structureel sluitende begroting
Om te kunnen sturen op een meerjarig sluitende begroting is het noodzakelijk het bestuur goed te informeren over de financiële situatie en ontwikkelingen binnen de gemeente zodat tijdig besluiten genomen kunnen worden. Meerjarig is van belang om goed inzicht te krijgen in structurele en incidentele baten en lasten. Hiernaast is stabilisering van de inkomsten uit het gemeentefonds van groot belang	
Wat gaan we doen?	Financiële Sturingsinstrumenten gebruiken en doorontwikkelen
Portefeuillehouder	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De ontwikkelingen rond het gemeentefonds worden nauwlettend in de gaten gehouden. De Commissie P&C wordt meegenomen in de ontwikkelingen.
Wat gaan we doen?	Actualiseren van beleidsdocumenten
Portefeuillehouder	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In het najaar zal het financieel beleid worden geactualiseerd aan de nieuwe wet- en regelgeving met betrekking tot onrechtmatigheid.
Wat gaan we doen?	Nieuwe initiatieven toetsen op financiële haalbaarheid
Portefeuillehouder	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Nieuwe initiatieven zijn altijd welkom en zullen beoordeeld worden.

Bijlage 2 Toelichting MIP

Totaal Financiële gevolgen Meerjarig Investeringsplan

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Meerjarig investeringsplan	0	-42	-42	-42
Totaal	0	-42	-42	-42

Investeringen

In onderstaande tabel worden mutaties op de geplande investeringen voorgelegd. Investeringen zijn gepland en nog niet gevoteerd tot krediet. Er mag niet op worden uitgegeven.

Naam	Bruto investering	Bijdragen derden	Netto investering	Mutatie
Totalen				

Kredieten

In onderstaande tabel worden mutaties op de lopende kredieten voorgelegd. Kredieten zijn 'gevoteerd'. Hier mag op worden uitgegeven.

Naam	Bruto krediet	Bijdragen derden	Netto krediet	Mutatie
3e ontsluitingsweg plankosten uren	0	0	0	Dit krediet wordt afgeraamd en verdeeld over 4 nieuwe kredieten te weten: - 3e ontsluitingsweg: Grond verwervingskosten - 3e ontsluitingsweg: Groenkosten - 3e ontsluitingsweg: aanlegkosten van de weg - 3e ontsluitingsweg: Bijdrage aan Provincie voor kruising. Op totaalniveau wordt gevraagd om een miljoen extra beschikbaar te stellen. Hier tegenover staat een evenredige bijdrage derden. Dit is budgetneutraal en wordt gedekt uit de grondexploitatie van de Broeckgouw. Dit voorstel leidt met ingang van 2025 tot een structurele verhoging van het saldo begroting van € 344.000.
3e ontsluitingsweg: Aanlegkosten van de weg	8.617.860	5.956.646	2.661.214	Het krediet "3e ontsluitingsweg plankosten uren" is afgeraamd en wordt verdeeld over 4 nieuwe kredieten, waaronder dit krediet. Met dit voorstel wordt voorgesteld direct het krediet beschikbaar te stellen ter hoogte van € 8.618.000 met een bijdrage derden van € 5.957.000 en dit krediet af te schrijven in 25 jaar. Dit voorstel leidt met ingang van 2025 tot een structurele verlaging van het saldo begroting van € 106.000.

3e ontsluitingsweg: Bijdrage aan Provincie voor kruising	3.392.428		3.392.428	Het krediet "3e ontsluitingsweg plankosten uren" is afgeraamd en wordt verdeeld over 4 nieuwe kredieten, waaronder dit krediet. Met dit voorstel wordt voorgesteld direct het krediet beschikbaar te stellen ter hoogte van € 3.392.000 en dit krediet af te schrijven in 25 jaar. Dit voorstel leidt met ingang van 2025 tot een structurele verlaging van het saldo begroting van € 136.000.
3e ontsluitingsweg: Groenkosten	300.000		300.000	Het krediet "3e ontsluitingsweg plankosten uren" is afgeraamd en wordt verdeeld over 4 nieuwe kredieten, waaronder dit krediet. Met dit voorstel wordt voorgesteld direct het krediet beschikbaar te stellen ter hoogte van € 300.000 en dit krediet af te schrijven in 25 jaar. Dit voorstel leidt met ingang van 2025 tot een structurele verlaging van het saldo begroting van € 12.000.
3e ontsluitingsweg: Grond verwervingskosten	493.707		493.707	Het krediet "3e ontsluitingsweg plankosten uren" is afgeraamd en wordt verdeeld over 4 nieuwe kredieten, waaronder dit krediet. Met dit voorstel wordt voorgesteld direct het krediet beschikbaar te stellen ter hoogte van € 494.000. Omdat op grond niet wordt afgeschreven heeft dit voorstel geen gevolgen voor het saldo begroting.
Containerwoningen	3.258.000	827.000	2.431.000	Er is extra krediet benodigd voor de woonunits. Daarnaast valt de vergoeding voor de transitiekosten vanuit het Rijk tegen. Voorgesteld wordt dit krediet af te schrijven in 10 jaar, in plaats van 15 jaar. Concreet wordt gevraagd het krediet te verhogen met € 350.000 tot een bedrag van € 3.258.000 en de bijdragen derden te verlagen tot een bedrag van € 827.000. Samen met het verlagen van de afschrijvingsperiode leidt dit tot een verhoging van de kapitaallasten vanaf 2025. Deze gaan van € 109.000 naar € 243.000. De kapitaallasten voortkomende uit dit krediet worden gedekt uit de reserve toekomstige kapitaallasten en heeft daardoor geen gevolgen voor het saldo begroting.
Lange Weeren	1.701.000	0	1.701.000	Op dit krediet is een bijdrage derden opgenomen van € 180.000 als baten. Deze bijdrage is later afgevoerd. Met deze mutatie wordt het krediet goed gezet. Aangezien het om een voorbereidingskrediet gaat waar niet op wordt afgeschreven heeft dit geen gevolgen voor het saldo begroting. Voorgesteld wordt een aanvullend krediet van € 390.000 toe te voegen op het bestaande voorbereidingskrediet. Dit bedrag wordt (waar mogelijk) verhaald bij de ontwikkelaars in het kostenverhaal.
Verv. Containerwagen/laadkraan MAN	311.235		311.235	De container/wagen laadkraan MAN wordt vervangen. De kraan dient te worden aangepast, dit leidt tot meerwerk waarin met de opvoer van het krediet geen rekening is gehouden. Voorgesteld wordt om dit krediet op te hogen met € 25.235. Dit leidt tot een verhoging van het saldo begroting voor een bedrag van € 1.700 voor het jaar 2025 en verder.
Totalen	18.074.230	6.783.646	11.290.584	

Af te sluiten kredieten

In onderstaande tabel worden de kredieten die worden afgesloten voorgelegd.

Nummer	Naam	Omschrijving
I10052-101	Gymsport bouw (AFVOEREN)	Dit krediet kan worden afgevoerd. Zekerheidshalve was er nog rekening gehouden met facturen die eventueel na zouden komen maar dit is niet het geval. Om die reden wordt dit krediet afgesloten. Dit voorstel leidt met ingang van 2025 tot een structurele verhoging van het saldo begroting van € 3.000.

Bijlage 3 Overzicht en verloop reserves

Bedragen * €1.000	Saldo einde jaar												
	Begin 2024	T	O	Eind 2024	T	O	2025	T	O	2026	T	O	2027
Algemene reserve													
Algemene reserve	**14.583**	3.208	-1.103	**16.687**	6	-1.396	**15.298**	6	-302	**15.002**	6	0	**15.008**
Bestemmingsreserve													
BR Aanloopkosten brandweerposten	**48**	0	-48	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
BR Budgetoverheveling	**2.905**	1.476	-3.605	**776**	0	-771	**5**	0	-5	**0**	0	0	**0**
BR Dekking kap.last. afgesl. Kred.	**18.832**	922	-1.708	**18.045**	0	-1.376	**16.669**	0	-1.284	**15.385**	0	-1.161	**14.224**
BR Dekking kap. Openst. kredieten	**8.917**	2.431	-1.072	**10.276**	0	-690	**9.585**	0	-690	**8.895**	0	-690	**8.205**
BR Energie/ duurz./ inflatieprobl.	**1.000**	0	0	**1.000**	0	0	**1.000**	0	0	**1.000**	0	0	**1.000**
BR Gemeentelijke Huisvesting	**2.528**	0	0	**2.528**	0	0	**2.528**	0	0	**2.528**	0	0	**2.528**
BR Grondexploitatie	**4.975**	443	-2.137	**3.280**	0	0	**3.280**	290	0	**3.570**	0	0	**3.570**
BR Huisvesting sporthallen/zalen	**568**	0	-568	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
BR Incidentele opleidingskosten	**230**	0	-125	**105**	0	0	**105**	0	0	**105**	0	0	**105**
BR Inrichting sporthallen/zalen	**528**	528	-528	**528**	0	0	**528**	0	0	**528**	0	0	**528**
BR Lange Weeren	**0**	2.100	0	**2.100**	0	0	**2.100**	0	0	**2.100**	0	0	**2.100**
BR Oekraïne	**6.706**	1.034	-2.431	**5.309**	0	-800	**4.509**	0	-700	**3.809**	0	-700	**3.109**
BR Onderhoud bruggen	**826**	0	-826	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
BR Onderhoud buitensportacc.	**549**	0	-549	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
BR Onderhoud gem.eigendommen	**2.443**	0	-2.443	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
BR Onderhoud Havens E-V	**124**	0	-124	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
BR Opbrengsten Glasdraad	**0**	5.400	-995	**4.405**	0	5	**4.410**	0	-800	**3.610**	98	0	**3.708**
BR Pius X	**1.210**	0	0	**1.210**	0	0	**1.210**	0	0	**1.210**	0	0	**1.210**
BR Sociaal-Domein	**1.861**	0	-387	**1.474**	0	-1.102	**372**	0	-330	**42**	0	0	**42**
BR Speelwerktuigen	**648**	0	-648	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
BR Uitvoering baggerwerken	**1.595**	0	-1.595	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
BR Uitvoeringsk. participatiewet	**565**	0	0	**565**	0	0	**565**	0	0	**565**	0	0	**565**
BR Wegenbeheersplan	**6.986**	0	-6.986	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Totaal	**78.628**	**17.541**	**-27.877**	**68.291**	**6**	**-6.131**	**62.166**	**296**	**-4.111**	**58.351**	**104**	**-2.552**	**55.904**

De ontwikkeling in de algemene reserve is exclusief het begroot rekeningresultaat

T = Toevoeging
O = Onttrekking

Specificatie mutaties in stand Winternota

Onderstaande tabel toont alleen de mutaties op de reserves, voortkomende uit de Winternota.

Reserve	T 2024	O 2024	T 2025	O 2025	T 2026	O 2026	T 2027	O 2027	T 2028	O 2028
Aanpassing afschrijving CAI										
BR Opbrengsten Glasdraad	0	-995	0	0	0	0	0	0	0	0
Actualisatie budgetten Oekraïne opvang										
BR Oekraïne	274	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijstelling ramingen RO - Budget Omgevingswet										
BR Budgetoverheveling	400	0	0	-400	0	0	0	0	0	0
Budgetoverheveling Bijdrage Zorginfrastructuur										
BR Sociaal-Domein	0	27	0	-27	0	0	0	0	0	0
Budgetoverheveling deel budget Economische zaken										
BR Budgetoverheveling	30	0	0	-30	0	0	0	0	0	0
Budgetoverheveling doorontwikkeling team Veiligheid										
Algemene reserve	0	35	0	-35	0	0	0	0	0	0
Budgetoverheveling Duurzaamheid gemeente (via algemene reserve)										
Algemene reserve	0	593	0	-593	0	0	0	0	0	0
Budgetoverheveling Ontwikkeling communicatie app										
BR Budgetoverheveling	25	0	0	-25	0	0	0	0	0	0
Budgetoverheveling opbrengst verkoop kunst en curiosa										
BR Budgetoverheveling	19	0	0	-19	0	0	0	0	0	0
Budgetoverheveling Pilot jeugdbeschermer in de wijk										
BR Budgetoverheveling	40	0	0	-40	0	0	0	0	0	0
Budgetoverheveling post Herdenkingen										
BR Budgetoverheveling	0	10	0	-5	0	-5	0	0	0	0
Budgetoverheveling Project Verborgen verhalen 2024-2025										
BR Budgetoverheveling	0	16	0	-16	0	0	0	0	0	0
Budgetoverheveling rijksbijdrage infrastructuur WSW										
BR Budgetoverheveling	56	0	0	-56	0	0	0	0	0	0
Budgetoverheveling Strategische communicatie										
BR Budgetoverheveling	0	18	0	-18	0	0	0	0	0	0
Budgetoverheveling Wijksteunpunt Oosthuizen										
BR Budgetoverheveling	0	5	0	-5	0	0	0	0	0	0
Correctie onttrekking reserve Dekking kapitaallasten afgesloten investeringen										
BR Dekking kapitaallasten afgesloten kredieten	0	17	0	17	0	17	0	17	0	17
Inzet duurzaamheid										

Algemene reserve	0	67	0	0	0	0	0	0	0	0
Terugdraaien budgetoverheveling Gemeentelijke co-financiering lokale bibliotheekvoorzieningen										
BR Sociaal-Domein	0	-36	0	32	0	0	0	0	0	0
Verrekeningen bestemde reserve Grondexploitatie										
BR Grondexploitatie	415	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vorming BR Lange Weeren										
BR Grondexploitatie	0	-2.100	0	0	0	0	0	0	0	0
BR Lange Weeren	2.100	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Woonunits Deimpt										
BR Dekking kapitaallasten openstaande kredieten	781	0	0	-133	0	-133	0	-133	0	-133
BR Oekraïne	0	-781	0	0	0	0	0	0	0	0

Mutatie omschrijving

Aanpassing afschrijving CAI
In 2024 is het klantenbestand van de CAI overgedragen aan Glasvezel Edam-Volendam BV (GEV), wat een netto-opbrengst van €5.400.000 heeft opgeleverd. Deze opbrengst is verwerkt in de najaarsnota en direct toegevoegd aan een specifieke reserve. Deze reserve is bedoeld om in de eerste exploitatiejaren van GEV de werkelijke inkomsten aan te vullen tot €800.000, het gemiddelde opbrengstniveau van de CAI. Met de geplande buitengebruikstelling van de CAI eind 2025 moet de resterende boekwaarde van de CAI in één keer worden afgeschreven. Daarom is besloten om de afschrijving van €565.000, die oorspronkelijk voor 2025 gepland stond, naar 2024 te vervroegen. Dit stelt ons in staat om de resterende kapitaallasten van €995.000 in één keer ten laste van de gevormde reserve te brengen. Per saldo leidt dit voorstel in 2024 tot een eenmalige verhoging van het saldo begroting van € 430.000.
Actualisatie budgetten Oekraïne opvang
De budgetten zijn geactualiseerd. Dit geeft een voordeel van € 26.000. De kosten worden gecompenseerd uit de normvergoeding. Voorgesteld wordt om het niet ingezette deel van de normvergoeding van € 274.000 toe te voegen aan de reserve Oekraïne opvang. Hierdoor blijft dit bedrag beschikbaar voor de toekomstige (kapitaal-)lasten van huisvesting van ontheemden uit Oekraïne. Deze bijstelling leidt tot een verhoging van het saldo begroting met € 26.000.
Bijstelling ramingen RO - Budget Omgevingswet
Van het oorspronkelijke budget wordt naar de huidige inzichten een bedrag van € 400.000 niet uitgegeven. Voorgesteld wordt dit deel van het budget over te hevelen naar 2025. De raming 2025 kan met hetzelfde bedrag worden verlaagd. Deze bijstelling leidt in 2025 tot een eenmalige verhoging van het saldo begroting met € 400.000.
Budgetoverheveling Bijdrage Zorginfrastructuur
Afgesproken is dat de gemeente bijdraagt in de zorginfrastructuur voor het Wozoco (een co-creatie van gemeente, woningcorporatie en zorgverlener). Dit betreft een bijdrage in innovatieve zorginfrastructuur van € 27.000 (vanuit de reserve Sociaal Domein). De bijdrage staat geraamd voor 2024, maar moet worden overgeheveld naar 2025. Deze wijziging heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.
Budgetoverheveling deel budget Economische zaken
Een interne evaluatie inzake dit budget moet nog plaatsvinden, maar vooruitlopend hierop is wel duidelijk dat een deel van het oorspronkelijke budget in 2024 niet gebruikt gaat worden. In het kader van de transformatie van de Julianaweg worden nog wat kosten verwacht. Een bedrag ad € 40.000 is niet meer nodig en kan worden afgevoerd. Zie hiervoor het voorstel Vrijval deel budget Economische zaken 2024. Voorgesteld wordt van het niet bestede deel (€ 70.000) in 2024 € 30.000 over te helen naar 2025. In dat jaar is dit budget nodig om de samenwerking met ondernemers in de gemeente te versterken en te professionaliseren. Een mogelijkheid hiervoor is het instellen van een ondernemersfonds. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.
Budgetoverheveling doorontwikkeling team Veiligheid
In 2023 is gestart met de doorontwikkeling van het team Veiligheid en sindsdien zijn al veel taken opgepakt. Deze ontwikkeling wordt in 2025 voortgezet. Er staan nog een aantal taken op de rol, derhalve wordt voorgesteld het resterende deel van het beschikbare incidentele budget voor externe inhuur (beschikbaar gesteld uit de Algemene reserve) van € 35.000 over te hevelen naar 2025 voor verdere uitrol van taken (via de Algemene reserve). Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting 2024 en 2025.
Budgetoverheveling Duurzaamheid gemeente (via algemene reserve)
In 2024 is op dit onderdeel € 617.000 nog niet besteed. De verwachting is dat in het resterende deel van 2024 nog ca. € 25.000 zal worden uitgegeven. In 2025 worden de activiteiten op het gebied van isolatie van particuliere woningen en MKB bedrijven middels informatie, advisering en subsidie uitgebreid. Er zal worden ingezet op samenwerking tussen bedrijven op het gebied van circulariteit. Verder zal het toekomstbestendig maken van openbare en particuliere ruimten worden gestimuleerd, alsmede de verduurzaming van maatschappelijke gebouwen zoals kerken. Voorgesteld wordt het in 2024 niet benodigde bedrag ad € 593.000 over te hevelen naar 2025. Omdat in 2024 de dekking van het oorspronkelijke bedrag plaatsvond via de Algemene reserve gebeurt de overheveling naar 2025 nu ook via de Algemene reserve. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting

Budgetoverheveling Ontwikkeling communicatie app
In 2024 is begonnen met de ontwikkeling van een communicatie app voor de burgers. De ontwikkelaar heeft een kostenindicatie van € 25.000 meegegeven. Deze ontwikkeling zal in 2025 daadwerkelijk tot kosten leiden. Daarom wordt voorgesteld dit bedrag naar 2025 over te hevelen (via de bestemde reserve Budgetoverheveling). Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting.
Budgetoverheveling opbrengst verkoop kunst en curiosa
De opbrengst van de verkoop kunst en curiosa in 2024, te weten € 19.000 wordt overgeheveld via de reserve Budgetoverheveling naar 2025 om te worden ingezet voor De opbrengst wordt ingezet voor de Kunstmaand 2025, of voor een ander project voor kunst en cultuur. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting 2024 en 2025.
Budgetoverheveling Pilot jeugdbeschermer in de wijk
Om prijzige trajecten in de jeugdzorg en maatregelen vanuit de kinderbescherming te voorkomen hebben we vanuit de gemeente een nieuwe overeenkomst afgesloten met de jeugdbescherming regio Amsterdam (JBRA). Het college heeft in september akkoord gegeven op deze interventie, welke onderdeel is van een reeks maatregelen om de hoge kosten voor jeugdhulp binnen onze gemeente tegen te gaan. Vanaf december 2024 zal de JBRA aan ons participatieve consultatie (ook wel jeugdbeschermer in de wijk) leveren voor acht uur per week (€ 40.000 per jaar). De interventie is in de vorm van een pilot gegoten en heeft een duur van minimaal één jaar. Daar is in 2024 geld voor vrijgemaakt, maar omdat de JBRA de dienst grotendeels in 2025 levert is het van belang dat het budget hiervoor wordt overgeheveld naar volgend jaar. De overeenkomst verplicht ons het bedrag in 2025 te betalen. Zodoende het verzoek om via de reserve Budgetoverheveling € 40.000 over te hevelen van 2024 naar 2025. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.
Budgetoverheveling post Herdenkingen
Dit jaar hebben we geen kosten gemaakt voor herdenkingen. Voorgesteld wordt om het budget 2024 van € 10.000 voor € 5.000 over te hevelen naar 2025 en voor € 5.000 naar 2026, zodat in 2025 en 2026 een budget van € 15.000 beschikbaar is voor de herdenking van 25 jaar na de Nieuwjaarsbrand in Volendam. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting.
Budgetoverheveling Project Verborgen verhalen 2024-2025
Kunst en cultuur heeft geld beschikbaar onder deelproject “Levendige Historie” voor het project Verborgen Verhalen, onderdeel van de uitvoeringsagenda van het Waterfront. Mede doordat de start van het projectleiderschap Verborgen Verhalen vertraging heeft opgelopen (is gestart medio oktober 2024), zullen bepaalde opdrachten deels in 2025 plaatsvinden (o.a. kosten projectleider en invulling content platform). Verzoek is daarom om € 16.000 uit budget deelproject “Levendige Historie” 2024 over te hevelen naar 2025. Dit budget wordt ingezet voor de voortzetting inhuur projectleider Verborgen Verhalen in 2025 (€ 9.000) en voor eenmalige kosten zoals opzetten platform, de invulling van de content, onderhoud en pr (€ 7.000). Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting 2024 en 2025.
Budgetoverheveling rijksbijdrage infrastructuur WSW
Verzocht wordt om de rijksbijdrage financiële uitdagingen rondom de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven van € 56.000 over te hevelen naar 2025 via de reserve Budgetoverheveling. Dit budget is bedoeld om gemeenten tegemoet te komen bij de financiële uitdagingen rondom de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven. In 2025 wordt een plan van aanpak hiervoor opgesteld. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2024 en 2025.
Budgetoverheveling Strategische communicatie
Voorgesteld wordt om van het incidentele budget van € 24.000 in 2024 € 18.000 door te schuiven naar 2025 (via de reserve Budgetoverheveling) en in te zetten voor de doorontwikkeling van de strategische communicatie (speerpunt in de begroting!). Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting.
Budgetoverheveling Wijksteunpunt Oosthuizen
Er is dit jaar geen dependance van het Wijksteunpunt in Oosthuizen gerealiseerd. Het budget voor inrichting van € 5.000 wordt via de reserve Budgetoverheveling naar 2025 overgeheveld. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.
Correctie onttrekking reserve Dekking kapitaallasten afgesloten investeringen

De onttrekking aan de reserve Dekking kapitaallasten afgesloten investeringen is structureel € 17.000 te hoog geraamd. Dit verschil is ontstaan bij het invoeren van de beginbalans en wordt nu gecorrigeerd. Deze bijstelling leidt tot een structurele verlaging van het saldo begroting van € 17.000.

Inzet duurzaamheid

De inzet van duurzaamheid is verankerd in het collegeprogramma. Hiervoor was ook apart budget opgenomen. Door de aanvraag van subsidies kunnen de geraamde kosten worden gedekt uit de subsidies. Een deel van het exploitatiebudget kan hierdoor vrijvallen. Ook de onttrekking aan de algemene reserve kan met € 67.000 worden verlaagd.
Deze bijstelling leidt in 2024 tot een eenmalige verhoging van het saldo begroting van € 653.000. Dit voorstel komt voor in programma 1 (€ 280.000) en 3 (€ 373.000).

Terugdraaien budgetoverheveling Gemeentelijke co-financiering lokale bibliotheekvoorzieningen

In september 2024 is onze (herziene) aanvraag bij het rijk voor een eenmalige specifieke uitkering lokale bibliotheekvoorziening in de kern Oosthuizen van € 144.000 toegekend. Dit was na het opmaken van de Najaarsnota 2024. Daarom wordt het voorstel uit de Najaarsnota teruggedraaid. Hierin werd de aanvraag doorgeschoven naar 2025.
De SPUK bijdrage van € 144.000 (en de verplichte eigen bijdrage van de gemeente van € 36.000) worden uitbetaald aan de Bibliotheek Waterland in 2024. Voorgesteld wordt ook de verhoging van de eigen bijdrage van € 4.000 (uitgegaan was van € 32.000) te onttrekken uit de reserve “Sociaal domein”. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Verrekeningen bestemde reserve Grondexploitatie

Uit winstafdrachten van doorverkochte woningen op de Broeckgouw (anti-speculatie beding) is in 2024 € 110.000 ontvangen. Daarnaast is € 375.000 ontvangen uit de verkoop van 2 delen van het perceel Raadhuisstraat 24 in Oosthuizen (voormalig gemeentehuis Zeevang). Het overblijvende deel van dit pand blijft in handen van de gemeente en zal gerenoveerd en verduurzaamd worden. Hiervoor zal op een later moment krediet aangevraagd worden.
Tenslotte is de opbrengst uit de verkoop van losse grondstroken in de gemeente achter gebleven bij de oorspronkelijke raming. Door klimaatadaptatie komen steeds minder gronden in aanmerking voor verkoop. De inkomstenraming uit de verkoop van losse grondstroken wordt daarom verlaagd met € 70.000. Voorgesteld wordt om het saldo van deze 3 mutaties in 2024 ad € 415.000 te verrekenen met de bestemde reserve Grondexploitatie, welke hierdoor toeneemt met het oog op risico’s op het terrein van toekomstige grondexploitaties. Dit voorstel heeft gevolgen in programma 3 en programma 6. Per saldo hebben deze bijstellingen geen gevolgen voor het saldo begroting.

Vorming BR Lange Weeren

In de raadsvergadering van 11 juli 2024 is besloten om een bestemde reserve te vormen voor de dekking van de eigen bijdrage van onze gemeente in het ontwikkelplan Lange Weeren voor € 2,1 mln. Deze reserve wordt gevormd ten laste van de bestemde reserve Grondexploitatie. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Woonunits Deimpt

De woonunits op de Deimpt voor ontheemden uit Oekraïne zijn gerealiseerd. De totale te activeren kosten zijn € 800.000 hoger door meerwerk en een lagere vergoeding transitiekosten. In een apart voorstel "Actualisatie krediet Containerwoningen" wordt een aanvullend krediet gevraagd voor deze extra te activeren kosten van € 800.000 (afschrijvingstermijn 10 jaar). Omdat deze afschrijvingslasten worden gedekt uit de reserve toekomstige kapitaallasten wordt in dit voorstel geregeld dat dit aanvullende bedrag wordt overgeheveld vanuit reserve Oekraïne naar de reserve toekomstige kapitaallasten en dat de juiste onttrekkingen aan deze reserve de afschrijvingslasten dekken. Het (andere) voorstel van het aanvullende krediet en de jaarlijkse kapitaallasten geeft een verlaging van het saldo begroting. Dit journaal compenseert deze verlaging van het saldo begroting. Per saldo (beide voorstellen samen genomen) zijn er geen structurele gevolgen voor het saldo begroting.

Bijlage 4 Overzicht en verloop voorzieningen

Bedragen * €1.000	Saldo einde jaar												
	Begin 2024	T	O	Eind 2024	T	O	Eind 2025	T	O	Eind 2026	T	O	Eind 2027
Overige voorzieningen													
VZ Dubieuze debiteuren	**402**	0	0	**402**	0	0	**402**	0	0	**402**	0	0	**402**
VZ Pensioen (gewezen) wethouders	**2.161**	112	0	**2.273**	-30	0	**2.243**	-30	0	**2.213**	-30	0	**2.183**
VZ reparatie 3e WW jaar	**41**	0	0	**41**	0	0	**41**	0	0	**41**	0	0	**41**
VZ Verlofsparen	**325**	0	0	**325**	0	0	**325**	0	0	**325**	0	0	**325**
Voorzieningen ter egalisering van kosten													
VZ Groot onderhoud baggeren	**0**	540	-486	**54**	340	-286	**108**	340	-290	**158**	340	-295	**203**
VZ Groot onderhoud buitensportaccommodaties	**0**	1.163	-399	**764**	450	-11	**1.204**	360	-416	**1.147**	360	-116	**1.391**
VZ Groot onderhoud Civiele kunstwerken	**0**	2.175	-1.894	**280**	737	-496	**521**	666	-338	**850**	666	-270	**1.246**
VZ Groot onderhoud gemeente eigendommen	**0**	2.381	-951	**1.429**	469	-764	**1.134**	469	-215	**1.389**	469	-406	**1.452**
VZ Groot onderhoud kunstwerken achterstallig	**0**	723	-241	**482**	0	-241	**241**	0	-241	**0**	0	0	**0**
VZ Groot onderhoud Wegen achterstallig	**0**	900	-300	**600**	0	-300	**300**	0	-300	**0**	0	0	**0**
VZ Groot onderhoud wegenbeheersplan	**0**	3.744	-2.758	**986**	3.319	-1.781	**2.525**	3.007	-2.180	**3.352**	3.007	-3.141	**3.218**
Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven													
VZ Gemeentelijk Riool Plan	**7.857**	-1.724	0	**6.133**	-1.019	0	**5.114**	-980	0	**4.134**	-811	0	**3.323**
Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is													
VZ Afkoop grafrecht slachtoffers	**41**	0	0	**41**	0	0	**41**	0	0	**41**	0	0	**41**
VZ Afkoop onderhoud graven	**360**	16	0	**376**	16	0	**391**	16	0	**406**	16	0	**422**
VZ Afkoop uitgifte graven	**340**	17	0	**357**	10	0	**367**	4	0	**371**	4	0	**375**
VZ Dirk van Sliekerfonds	**218**	1	0	**219**	1	0	**220**	1	0	**222**	1	0	**223**
VZ NAM terrein	**73**	0	-6	**67**	0	-6	**61**	0	-6	**55**	0	-6	**49**

VZ Rente Nazorg	**1.005**	46	-18	**1.034**	46	-18	**1.062**	46	-18	**1.091**	46	-18	**1.119**
Totaal	**12.822**	**10.093**	**-7.053**	**15.862**	**4.339**	**-3.902**	**16.299**	**3.900**	**-4.003**	**16.195**	**4.069**	**-4.251**	**16.013**

Specificatie mutaties in stand Winternota

Reserve / Voorziening	T 2024	O 2024	T 2025	O 2025	T 2026	O 2026	T 2027	O 2027	T 2028	O 2028
Bijstelling opbrengst rioolheffing eigenaren 2024										
VZ Gemeentelijk Riool Plan	-16	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijstelling salariskosten en inhuur vacatureruimte 2024										
VZ Gemeentelijk Riool Plan	-225	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Correctie journaal Afvoering raming onderhoud iba's rioleringen										
VZ Gemeentelijk Riool Plan	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Participatie APPA fonds										
VZ Pensioen (gewezen) wethouders	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Mutatie omschrijving

Bijstelling opbrengst rioolheffing eigenaren 2024
De raming van de rioolheffing eigenaren toont een negatief saldo van € 16.000. Dit wordt veroorzaakt doordat er minder objecten per 1-1-2024 gereed waren dan bij het opstellen van de raming medio 2023 is voorzien. Het verlagen van de opbrengsten heeft geen gevolgen voor het saldo begroting omdat deze mutatie wordt verrekend met de voorziening Gemeentelijk rioleringsplan.
Bijstelling salariskosten en inhuur vacatureruimte 2024
Voorgesteld wordt om de geraamde budgetten voor salariskosten en de kosten voor inhuur op vacatureruimte aan te passen aan de geraamde uitgaven. Doordat het nog steeds moeilijk is om openstaande vacatures in te vullen wordt er gebruik gemaakt van inhuurkrachten. De kosten voor inhuurkrachten zijn veel hoger dan de budgettaire ruimte die ontstaat door vacatureruimte. Dit zorgt ervoor dat de budgetten voor inhuur op vacatureruimte in 2024 moeten worden verhoogd met € 1.194.000. Hier staat tegenover dat de hogere kosten voor inhuur op het product Riolering kunnen worden gedekt door de onttrekking aan de voorziening Gemeentelijk Rioleringsplan te verhogen met € 225.000. Per saldo leidt deze bijstelling tot een verlaging van het saldo begroting 2024 van € 969.000. De belangrijkste redenen voor de aanvullende inhuurkosten zijn een gevolg van extra inzet op Veiligheid, Schuldhulpverlening, Managementfuncties bij Openbare Werken en Gemeentesecretaris, en projectleiding bij de implementatie van twee grote ICT-projecten (Financieel Systeem en een Klantvolgsysteem bij de afdeling Samenleving). Om te voorkomen dat we de komende jaren weer te maken krijgen met een bijstelling voor personeel zal per direct worden gestuurd op euro’s in plaats van op FTE. Dit betekent dat de noodzaak om vast personeel aan te nemen hoger wordt. Met inhuur kan er, door de hogere uurtarieven, minder capaciteit ingehuurd worden. Dit kan leiden tot het uitvoeren van minder taken. De norm voor inhuur op de reguliere taken is in Volendam lager dan de landelijke norm. Dit voorstel komt voor in de programma's 1 tot en met 6.
Correctie journaal Afvoering raming onderhoud iba's rioleringen
In de Najaarsnota 2024 zijn de lasten ad € 16.000 voor het onderhoud van de IBA's afgevoerd. Daartegenover is een toevoeging aan de voorziening gedaan voor hetzelfde bedrag. In de Najaarsnota is de toevoeging aan de voorziening echter niet opgenomen. Dit wordt in dit voorstel gecorrigeerd.
Participatie APPA fonds
De gemeente had nog een uitstaande participatie in het ASR APPA Fonds. Omdat het onduidelijk is waarvoor deze participatie bestemd is heeft de accountant erop aangedrongen om deze te beëindigen. Dit heeft in 2024 geleidt tot een eenmalige inkomst van € 28.000. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de voorziening Pensioen (gewezen) wethouders. De geraamde toevoeging aan de voorziening stijgt met € 28.000. Deze bijstelling zorgt dus voor een toename van zowel de baten als de lasten en heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2024.

Bijlage 5 Overzicht Budgetoverhevelingen

Bedragen * € 1.000					
Prgr.	Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Bestaand beleid					
1	Budgetoverheveling Ontwikkeling communicatie app	25	-25	0	0
1	Budgetoverheveling post Herdenkingen	10	-5	-5	0
1	Budgetoverheveling Strategische communicatie	18	-18	0	0
2	Budgetoverheveling doorontwikkeling team Veiligheid	35	-35	0	0
3	Budgetoverheveling deel budget Economische zaken	30	-30	0	0
3	Budgetoverheveling Duurzaamheid gemeente (via algemene reserve)	593	-593	0	0
5	Budgetoverheveling Bijdrage Zorginfrastructuur	27	-27	0	0
5	Budgetoverheveling opbrengst verkoop kunst en curiosa	19	-19	0	0
5	Budgetoverheveling Pilot jeugdbeschermer in de wijk	40	-40	0	0
5	Budgetoverheveling Project Verborgen verhalen 2024-2025	16	-16	0	0
5	Budgetoverheveling rijksbijdrage infrastructuur WSW	56	-56	0	0
5	Budgetoverheveling Wijksteunpunt Oosthuizen	5	-5	0	0
	Totaal voorgestelde budgetoverhevelingen	**874**	**-869**	**-5**	**0**

Mutatie omschrijving

Pr. 1	**Budgetoverheveling Ontwikkeling communicatie app**
In 2024 is begonnen met de ontwikkeling van een communicatie app voor de burgers. De ontwikkelaar heeft een kostenindicatie van € 25.000 meegegeven. Deze ontwikkeling zal in 2025 daadwerkelijk tot kosten leiden. Daarom wordt voorgesteld dit bedrag naar 2025 over te hevelen (via de bestemde reserve Budgetoverheveling). Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting.	
Pr. 1	**Budgetoverheveling post Herdenkingen**
Dit jaar hebben we geen kosten gemaakt voor herdenkingen. Voorgesteld wordt om het budget 2024 van € 10.000 voor € 5.000 over te hevelen naar 2025 en voor € 5.000 naar 2026, zodat in 2025 en 2026 een budget van € 15.000 beschikbaar is voor de herdenking van 25 jaar na de Nieuwjaarsbrand in Volendam. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting.	
Pr. 1	**Budgetoverheveling Strategische communicatie**
Voorgesteld wordt om van het incidentele budget van € 24.000 in 2024 € 18.000 door te schuiven naar 2025 (via de reserve Budgetoverheveling) en in te zetten voor de doorontwikkeling van de strategische communicatie (speerpunt in de begroting!). Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting.	
Pr. 2	**Budgetoverheveling doorontwikkeling team Veiligheid**
In 2023 is gestart met de doorontwikkeling van het team Veiligheid en sindsdien zijn al veel taken opgepakt. Deze ontwikkeling wordt in 2025 voortgezet. Er staan nog een aantal taken op de rol, derhalve wordt voorgesteld het resterende deel van het beschikbare incidentele budget voor externe inhuur (beschikbaar gesteld uit de Algemene reserve) van € 35.000 over te hevelen naar 2025 voor verdere uitrol van taken (via de Algemene reserve). Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting 2024 en 2025.	
Pr. 3	**Budgetoverheveling deel budget Economische zaken**
Een interne evaluatie inzake dit budget moet nog plaatsvinden, maar vooruitlopend hierop is wel duidelijk dat een deel van het oorspronkelijke budget in 2024 niet gebruikt gaat worden. In het kader van de transformatie van de Julianaweg worden nog wat kosten verwacht. Een bedrag ad € 40.000 is niet meer nodig en kan worden afgevoerd. Zie hiervoor het voorstel Vrijval deel budget Economische zaken 2024. Voorgesteld wordt van het niet bestede deel (€ 70.000) in 2024 € 30.000 over te helen naar 2025. In dat jaar is dit budget nodig om de samenwerking met ondernemers in de gemeente te versterken en te professionaliseren. Een mogelijkheid hiervoor is het instellen van een ondernemersfonds. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.	
Pr. 3	**Budgetoverheveling Duurzaamheid gemeente (via algemene reserve)**

In 2024 is op dit onderdeel € 617.000 nog niet besteed. De verwachting is dat in het resterende deel van 2024 nog ca. € 25.000 zal worden uitgegeven. In 2025 worden de activiteiten op het gebied van isolatie van particuliere woningen en MKB bedrijven middels informatie, advisering en subsidie uitgebreid. Er zal worden ingezet op samenwerking tussen bedrijven op het gebied van circulariteit. Verder zal het toekomstbestendig maken van openbare en particuliere ruimten worden gestimuleerd, alsmede de verduurzaming van maatschappelijke gebouwen zoals kerken. Voorgesteld wordt het in 2024 niet benodigde bedrag ad € 593.000 over te hevelen naar 2025. Omdat in 2024 de dekking van het oorspronkelijke bedrag plaatsvond via de Algemene reserve gebeurt de overheveling naar 2025 nu ook via de Algemene reserve. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting

Pr. 5	**Budgetoverheveling Bijdrage Zorginfrastructuur**

Afgesproken is dat de gemeente bijdraagt in de zorginfrastructuur voor het Wozoco (een co-creatie van gemeente, woningcorporatie en zorgverlener). Dit betreft een bijdrage in innovatieve zorginfrastructuur van € 27.000 (vanuit de reserve Sociaal Domein). De bijdrage staat geraamd voor 2024, maar moet worden overgeheveld naar 2025. Deze wijziging heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Pr. 5	**Budgetoverheveling opbrengst verkoop kunst en curiosa**

De opbrengst van de verkoop kunst en curiosa in 2024, te weten € 19.000 wordt overgeheveld via de reserve Budgetoverheveling naar 2025 om te worden ingezet voor De opbrengst wordt ingezet voor de Kunstmaand 2025, of voor een ander project voor kunst en cultuur. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting 2024 en 2025.

Pr. 5	**Budgetoverheveling Pilot jeugdbeschermer in de wijk**

Om prijzige trajecten in de jeugdzorg en maatregelen vanuit de kinderbescherming te voorkomen hebben we vanuit de gemeente een nieuwe overeenkomst afgesloten met de jeugdbescherming regio Amsterdam (JBRA). Het college heeft in september akkoord gegeven op deze interventie, welke onderdeel is van een reeks maatregelen om de hoge kosten voor jeugdhulp binnen onze gemeente tegen te gaan. Vanaf december 2024 zal de JBRA aan ons participatieve consultatie (ook wel jeugdbeschermer in de wijk) leveren voor acht uur per week (€ 40.000 per jaar). De interventie is in de vorm van een pilot gegoten en heeft een duur van minimaal één jaar. Daar is in 2024 geld voor vrijgemaakt, maar omdat de JBRA de dienst grotendeels in 2025 levert is het van belang dat het budget hiervoor wordt overgeheveld naar volgend jaar. De overeenkomst verplicht ons het bedrag in 2025 te betalen. Zodoende het verzoek om via de reserve Budgetoverheveling € 40.000 over te hevelen van 2024 naar 2025. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Pr. 5	**Budgetoverheveling Project Verborgen verhalen 2024-2025**

Kunst en cultuur heeft geld beschikbaar onder deelproject “Levendige Historie” voor het project Verborgen Verhalen, onderdeel van de uitvoeringsagenda van het Waterfront. Mede doordat de start van het projectleiderschap Verborgen Verhalen vertraging heeft opgelopen (is gestart medio oktober 2024), zullen bepaalde opdrachten deels in 2025 plaatsvinden (o.a. kosten projectleider en invulling content platform). Verzoek is daarom om € 16.000 uit budget deelproject “Levendige Historie” 2024 over te hevelen naar 2025. Dit budget wordt ingezet voor de voortzetting inhuur projectleider Verborgen Verhalen in 2025 (€ 9.000) en voor eenmalige kosten zoals opzetten platform, de invulling van de content, onderhoud en pr (€ 7.000). Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting 2024 en 2025.

Pr. 5	**Budgetoverheveling rijksbijdrage infrastructuur WSW**

Verzocht wordt om de rijksbijdrage financiële uitdagingen rondom de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven van € 56.000 over te hevelen naar 2025 via de reserve Budgetoverheveling. Dit budget is bedoeld om gemeenten tegemoet te komen bij de financiële uitdagingen rondom de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven. In 2025 wordt een plan van aanpak hiervoor opgesteld. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2024 en 2025.

Pr. 5	**Budgetoverheveling Wijksteunpunt Oosthuizen**

Er is dit jaar geen dependance van het Wijksteunpunt in Oosthuizen gerealiseerd. Het budget voor inrichting van € 5.000 wordt via de reserve Budgetoverheveling naar 2025 overgeheveld. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.